

ఇప్పుడు...
అందానికి ఒక కేలమైన్

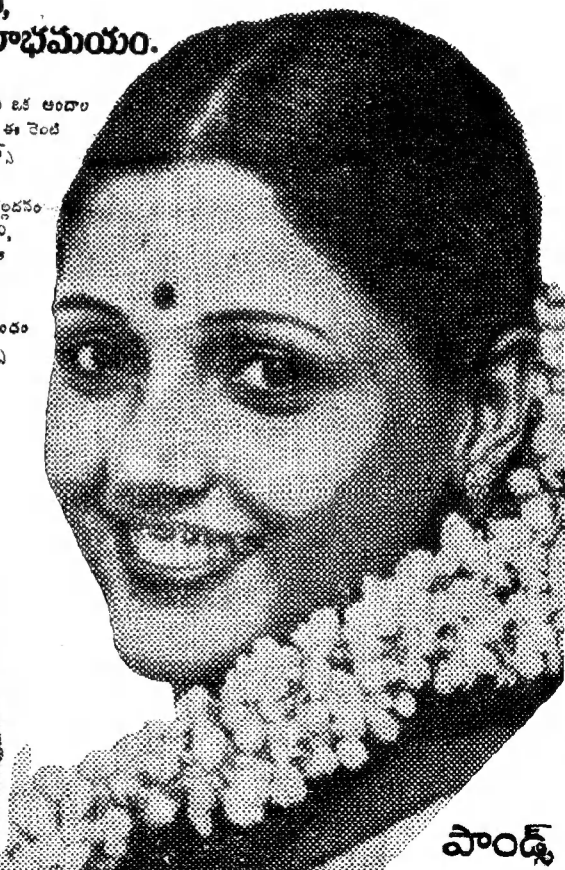
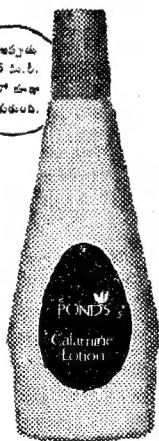
పాండ్స్ కేలమైన్ లోషన్

పూసిన అందం,
సంరక్షించే గుణం,
తాజా మురివెం,
మీ చర్మానికిది లాభమయం.

చర్మానికి అవోగ్ల్యంతోబాటే అది ఒక అందాల
గవి కావాలని కోరుకోరామరి : ఈ కేలమైన్
కోసమూ యిదిగో కొత్త పాండ్స్
కేలమైన్ లోషన్ :

మృదువైన, విశ్వలమైన చోట, చల్లదనం
యిక మీ వంటిపెనగాలిలోని,
సంకోషం విరిచే, మృదువైన ఆ
తాజాదనం. మేకిప్ మేకుతునే
ముందైనా, లేదా దానంతట
అవిగానే వాడటానికి వీరు. సుగంధం
విరజిమ్మే, అందాన్నిచ్చే పాండ్స్
కేలమైన్ లోషన్.

ఇప్పుడు
35 మి.లీ.
ప్రైజ్ లో ముఖ
వాడుతుంది.

పాండ్స్

సంస్థాపకులు

శ్రీ॥ శే॥ వి. వి. రాఘవయ్య.

మేనేజింగ్ ఎడిటర్

శ్రీమతి వి. లీలావతి

రాఘవయ్య

సంపుటి 20

మార్చి 1982

సంచిక 2

ఇదీ పరస్మి...

పురుషులందు	10	తులసి బాలకృష్ణ
డబ్బు టు ది పవర్ ఆఫ్ డబ్బు (సీరియల్)	23	యండమూరి వీరేంద్రనాథ్
కొత్త పుస్తకంతో కొంత సేపు	42	నగ్గుముని
మాయాలోకం (మిసీ)	46	ఎం. డి. సౌజన్య
అపురూప (మిసీ)	49	వీరవల్లి వీణావాణి
మృత్యుగానం	51	పువ్వల నరసింహం
బాకీ తీరింది	65	వాణిశ్రీ
అవుట్ హౌస్	74	మాధవపెద్ది పుణ్యశీలాప్రసాద్
ఈగ తేనెటీగ	83	చెల్లూరి సీతారాజేశ్వరరావు
అమ్మ నాన్నా	103	చింతవల్లి వెంకటరావు
సోభాగళిత (సీరియల్)	113	కౌనల్యాదేవీ రామశాస్త్రి

ఈ నెల సవలానుబంధం

అస్తమించని సూర్యుడు

రచన

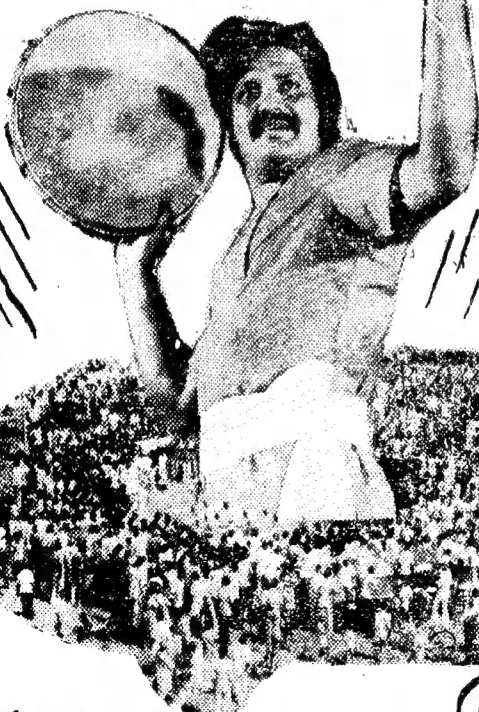
కొమ్మనాపల్లి గణపతిరావు

జ్యోతి. పి. డి నెం 1824, హైదరాబాద్-20

ముఖచిత్రం : రామరావు, శ్రీదేవి. వెనుక : రాజ్యలక్ష్మి

కూడాబరంగారావు
సారథ్యంలో

నవతరానికి
విప్లవకౌనుకు!

జైజైయ
నకోరే!
జునారే!

THARAKA PRABHU ADS

నిర్మాతలు: బి.కృష్ణ, కె.రాధాకృష్ణ బరహాథా: టి.రంజున్, సాన్తానాంబ

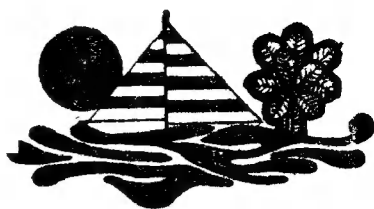
ప్రసముగపిత్తర్ల

JYOTI

MAR. '89

రైళ్ళూ

ఉరి తాళ్ళూ...

అమ్మో!

కొత్త సంవత్సరం పచ్చిందని సంతోషిస్తూ పరిగిన
తొలి మలుపులోనే ఘోరం—దున్నహ విషాద రావం!

రైలు పెగవు అభివృద్ధి-చెట్ ఫట్ బందోబస్తులని
పెళ పెళలాడిస్తూ-రైలు పెడైలు పగ్గు పగ్గు-వందకి వైబడి
నెత్తురు చరదియ్యారు ప్రయాణీకులు .

వలుగు ప్రపంచం నందు ఉపగ పుష్పల్ల-టి పిల్లల్ని
సీచ్చి గర్తం కొంపన జంట గురించి 'స్వాయం' నానా
ఝండ్లంచెసి ఉపరికి ఎలాగో నీకటి చివరి మలుపులో పురి
తగిలించింది .

అలా పెండిలయిందీ సంవత్సరం ...

నం....నా సంవత్సరంలో కథల పోటీ వివరం ఇచ్చాము.
కార్టూన్ పోటీ వివరాలూ పున్నాయి .

అది త్వరలో ప్రజరుక్ తరువాత పేరడీ గాండివి
ప్రచురణ "అక్షంత"లనే చీర్షిక నిర్వహిస్తున్నారు ....
హూబ్బురిసంతో కూడిన విజ్ఞాన పర్వం చ(డి)వి చూడండి..

డా. వసుదేవరెడ్డి

"జ్యోతి" తెరవగానే 'ఈ మాసం మా కోసం' ఏమిచ్చిందా అని చూస్తే, చిత్ర కళాస్రవ్య 'పికాసో' మీద వ్యాసం కనబడింది. ఆదిసాంతం చదివిన వెంటనే ఓ చిత్ర కారుడిగా నాకు ఎంతో ఆనందాన్నిచ్చింది. పికాసో జననం నుంచి మరణం దాకా క్లుప్తంగా వివరణఉన్న ఆ వ్యాసం, చాలా విషయములు తెలియజేసింది. "గుయ్యేకా" చిత్రం మనసులో ఊహించుకున్నాను! ప్రచురించిన ఎడిటర్ గారికి ధన్యవాదాలు చెప్పడం ఎంతనా సమంజసం-పోతే, ఈ సారి కథలన్నీ కమ్మగా ఉన్నాయి. 101 వ పేజీలోని కార్టూను బాగా నవ్వించింది.

పుచ్చాల్పక్ష్మి నారాయణ వర్చస్వి
హైదరాబాద్

"నిన్నటిపూవు" నవలాను బంధం ఆకెళ్ళ రామచంద్రరావు గారి రచన ఉత్తమ ప్రమాణములతో ఇతి వృత్త వాస్తవికతకు చేరువుగా వుంది. ఈ సంవత్సరంలో ఈ నవల ఉత్తమమైనదేమో అన్న భావన మా మదిలో కల్గింది "ఈ

మాసం మీకోసం" శీర్షిక ద్వారా ప్రతి నెల ఒక్కొక్క మహాపురుషుడు గురించి మాకు సునిశితంగా క్లుప్తంగా ప్రచురిస్తూ మాకు తెలియని విషయములను తెలుసుకొనేట్లు చేస్తూన్న మీ (మా) జ్యోతికి నా ప్రత్యేకాభినందనలు. ప్రచురించిన కార్టూన్స్ అన్నీ చక్కని హాస్యాన్ని చిందించాయి. "నవల"కు, కథలకు బొమ్మలు సహజత్వంగా కళాత్మకం ఉట్టిపడేలా చిత్రిస్తున్న "గోపి" గారి నా ప్రశంసా పూర్వకాభినందనలు ప్రచురించిన 'థలన్ని బాగున్నవి. ముఖ్యంగా "బంజారా హిల్స్ లో బంగళా", "ప్రమోషన్" కథలు చాలా బాగున్నాయి. "ప్రాణంలేని నీడలు" శ్రీ. శే. దేవరకొండ బాల గంగాధర తిలక్ గారి కవిత ప్రచురించినందుకు థ్యాంక్స్! ఇదే విధంగా ప్రముఖ కవుల కవితాకనుమాలను ఈనాటి తరానికి "జ్యోతి" ద్వారా అయినా ప్రచరింపబడాలని నా విజ్ఞప్తి.

వై. హేమసుందర్ రావు, హేమబిందు,

ప్రియ,
హోర్నకోల్

విజయశాంతి ముఖ చిత్రంతో వెలువడిన ఫిబ్రవరి “జ్యోతి” లో కథలన్ని బాగున్నాయి. ముఖ్యంగా రామచంద్రరావుగారి “నిన్నటి పూవు” నవల నవలా ప్రపంచములో ఒక విప్లవలాంటిది. తనకు దక్కని ప్రేమ ఇంకెవ్వరికీ దక్కకూడదనే స్వభావము గల అనుపమ పాత్రను చక్కగా వ్రాశారు వారికి మాధవ్యవాదాలు. అన్ని నెల పత్రికలకన్నా జ్యోతిలోనే కవికలు ఎక్కువగా వేస్తున్నారు. చాలా సంతోషం.

జనరల్ నైకటరి
అభ్యుదయ సాహితీ సమితి
కొత్తగూడెం.

ఫిబ్రవరి నవల “నిన్నటి పూవు” పాత్రల చిత్రణలో....మానసిక పరివర్తనల్లో.....ఎక్కడా అతిశయం లేకుండా ముఖ్యంగా ప్రధాన పాత్ర అనుపమ.... కాలానుగుణంగా.... (టీన్ ఏజ్ లో వున్నప్పుడా వయసులో ఏవి అసహజము, అవినీతిగా కనిపించేవో) మానసిక పరివర్తన చెందుతూ తను సకాలంలో తగిన నిర్ణయం తీసుకోలేక....ఏమి పోగొట్టుకొందో....ఇతర్లలో సహించలేక వివదం....హా... అత్యంత సజీవ, సహజ పాత్ర. ఎందరో అనుపమలు...అందరికీ నా ప్రగాఢ సానుభూతి. రచయిత ఒకవడి చాలా బాగుంది. పరిసరాలు మానసిక స్థితి వర్ణనతో ఉపమానాలు...కన్నెపిల్ల గుండె చప్పుడవడం మరొకరికి తెలియ, వేసవి సూర్యుడు వెలిగి వెలిగి చల్ల బడ్డాడు, బరువెక్కిన కన్నెపిల్ల తలలో ఆలోచనలు దిండె భరించాలి, యూనివర్సిటీ గర్భంలోంచి నిరుద్యోగులు

పుట్టుకొస్తున్నారు. “బుం పగలగొట్టి, జాగ్రత్తగా వెళ్ళిరా” అన్నట్టు, తన తలను గాళ్ళపై కొట్టుకోగా, కొట్టుకోగా.... ప్రవాహం ప్రవహించడం నేర్చుకొంది.... మొదలై నవీ...ఎన్నయినా వ్రాయవచ్చు... రచయితలోని భావావేశం, పరిసరాల నిశిత పరిశీలన గురించి.

డా. కమలాకర్ లాంటి మానవ మృగాలగురించి, కొందరయినా మరో అనుపమ కాకుండావుండాలనే పాచ్చరిక...ప్రయోజన కరమైన ఇటువంటి మరెన్నో గాథలు రామచంద్రరావుగారి కలం నుండి రావాలని, మన పూర్వకంగా కోరుతున్నాను. ముఖచిత్రకారుడు గోపి నా ప్రత్యేక అభినందనలు.

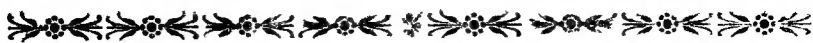
ఉమామహేశ్వరరావు,
గెడ్డనాపల్లి.

కథలన్నీ బాగున్నా ముఖ్యంగా రామారావు గారి “ఓటీవీ లి(ల)వ్” కథ, నాగేశ్వరరావు గారి “బంజారాహిల్స్ లో బంగళా” కథలు చాలా బాగున్నాయి.

యండమూరిగారి “డబ్బు టుడి పవర్ అఫ్ డబ్బు” సీరియల్ అత్యంత సస్పెన్స్ తో మేమూహించని రీతిలో కథ క్రొత్తలుపు తిరిగింది. ముందు ముందు పంజరుగుతుందోనని వచ్చే “జ్యోతి” కై ఎదురు చూస్తున్నాం.

మల్లిక్ గారి “నేను సాప్రేమ కథ” హాస్యరస భరితంగా ఉంది. కథ చదివాక కదుపుబ్బ నవ్వుకున్నాం. రచయిత గారికి మా అభినందనలు తెల్పండి.

జి, శివశంకర్ రావ్

జ్యోతి-భాగ్యలక్ష్మి సుక్రాంతి కథల హోటీల్

గెలుపొందిన కథలు-రచయితలు

మొదటి బహుమతి

“పురుషులందు”

-శ్రీ తులసి బాలకృష్ణ, హైదరాబాదు

రెండవ బహుమతి

“మానవత్వం ఓడిపోలేదు”

-శ్రీమం విజయలక్ష్మి, డి. బెంగళూరు

మూడవ బహుమతి

“ఇదే జాత”

-శ్రీ రెంటం హనుమంత ప్రసాద్, గుంటూరు

కన్సోలేషన్ బహుమతులు

“ఈగ-తేటిగ”

-శ్రీ వెల్లూరి సీతారాజేశ్వరరావు, సికింద్రాబాదు

“కన్నెమనసు”

-శ్రీమం కృష్ణ, దావంగి

“రేపు”

-శ్రీ నదానంద్ శారద, హైదరాబాదు

“ముల్లు తురిమిన మొగ్గ”

-శ్రీ ఐ. సు. హైదరాబాదు

“ఓర్పు”

-శ్రీమతి మాధవకెర్తె పూర్ణిమ ప్రసాద్, బరోడా

“రాజీ వరలను”

-శ్రీ ‘మానస’, విశాఖపట్టణం

“జీవిత పోరాటం”

-శ్రీ దేవరాజు మహారాజు, భువనగిరి

“పొయ్యిలో పిల్లి”

-శ్రీ తనివెళ్ళ భాణి, సికింద్రాబాదు

“తలదండ”

-శ్రీ ఉప్పల నాగింహం, హైదరాబాదు

“స్మృతిపండ్లరే”

-శ్రీ కొమ్మరావెల్ల గణపరాధు, హైదరాబాదు

ఈ కథల పోటీలో క్యాలెండ్రేతరంగా దాతృత తీసుకున్న శ్రీ నండూరి రామమోహనరావుగారికి, శ్రీ బాపుగారికి, శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణగారికి జ్యోతి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తోంది. ఈ సాహితీ వనంలో పెరిగిన పువ్వుల గురించి, తోట గురించి వారి అప్రప్రాయాన్ని ప్రకటిస్తున్నాము.

ఒక్కమాట

“జ్యోతి” మాసపత్రిక వారు తమ కథల పోటీకి వచ్చిన వాటిని ముందుగా కొంత చూపొనీ, కొన్నిటిని మా చేతికిచ్చి, బహుమతులకు అర్హమైనవాటిని సెలెక్ట్ చేయమని కోరాడు. బహుమతి నిర్ణేతలకు కథలివ్వడంలో వారు అనుసరించిన పద్ధతి మాకు నచ్చింది. ఏ కథ ఎవరు ప్రచురణలో నిర్ణేతకు తెలియకుండా చలయిత (త్రి) పేరు పోయేలా, దీనివల్ల కథ ప్రసారం ఎవరనేదానిలో నిమిత్తం లేకుండా పూర్తి కథ బాగాలేదు బట్టి దాని యోగ్యతను నిర్ణయించడానికి సాధారణ పద్ధతిలో కంటే ఎక్కువ ఉపకారం కలిగిస్తున్నట్లనిపించింది.

ఆ విధంగా మాకిచ్చిన కథలను చదివినప్పుడు మాకు సంతృప్తికరంగా తోచిన కథలు ఎక్కువ సంఖ్యలో కనబడడం మాకు చాలా సంతోషం కలిగించింది. ఒక చిక్కుకూడా ఎదురైంది. మాకు బాగా వున్నవని తోచిన కథలు దాదాపు సమస్థాయిలోనే వున్నాయి. దేనికి ప్రథమ బహుమతి ఇవ్వాలి, వేటిని మిగతా బహుమతులకు నిర్ణయించాలి అన్నది సమస్య అయింది. చివరికి చాలా జాగ్రత్తగా ఆచితుచి బహుమతులకు అర్హమైన వాటి స్థానాలను నిర్ణయించడం జరిగింది.

మా చేతికిచ్చిన కథలలో ఒకదాన్ని పోలి మరొకటి లేదు. చక్కని వైవిధ్యం కనబడింది. కథల ఇతివృత్తాలు, వాటిని చెప్పినతీరు ఉత్తమంగా వున్నాయి. శైలి విషయం మేము అంతగా వట్టిండుకోలేదు. కథలో కథనం, సంవిధానం ముఖ్యమని మా ఉద్దేశం. భాష నిర్దుష్టంగా, సూటిగా వుండాలి కాని, శైలిలో తటకులు, జెకులు ఎక్కువైతే అవి కథను మింగేస్తాయని అనుకుంటాము.

మొత్తంపై బహుమతులు పొందిన రచయితలను, తాము నిర్వహించిన పోటీకి నిజంగా ఉత్తమ కథలను ఆరర్పించ గల్గినందుకు “జ్యోతి” మాస పత్రిక వారిని అభినందిస్తున్నాము.

నందూరి రామమోహన రావు, బాపు, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ

ప్రదుష్కలందు..... తులసి బాలకృష్ణ

గ్రూప్ పోటోలు, దండలు, పీడ్జి-స్ట
మాధవరావు మాష్టారి పాతిక సంవత్స
రాల ఉపాధ్యాయ జీవితంలో-ముతువుల్ని
బట్టి మారే వాతావరణంలా, 'వాతావర
ణాన్ని' బట్టి మారే రాజకీయ నాయ
కుల్లా-సర్వ సామాన్యమయి పోయాయి.
ట్రాన్స్ఫరంచే ఇల్లు మారినట్లు, కొత్త
పూరుకి వాహ్మికి వెళ్లినట్లు వుంటుం
దాయనకు. 'ఏవూరై నా రెక్కాడితేనే
దొక్కాడేదీ, నోరు మంచిదయితేనే ఊరు
మంచిదయ్యేది' అంటారాయన. ఎన్నడూ
ఏ రాజకీయ నాయకుడన్నా బెదిరిందీ
రేటు-వీప్రలోభాలకీ లొంగిందెదు.

ఈ పూరొచ్చిన మొదటి రోజు
లెరోడా -

"మీ గురించి నేను యిది వరకే
విన్నాడు మాష్టారు. మీ, న్యాయానికి
యివి రోజులు రాకపోయినా, ఇంకా ఏ
ముఠాలో మీ చిటి చిటి సేపపాలు ఏ కొట్టి
మందో మిగిలి వుండబట్టే మనదేశం,
దేశంలోని విద్యావిధానం ఈ మూత్ర
మైనా మనగలుగుతున్నాయి. మీవంటి
దీక్షార్థి సంతోషరానికి స్కూలు
మొత్తంమీద ఒక్క కుర్రాయినా
మంచి మార్కులు తెచ్చకుని, స్కూలు
పరుపు కాపాడుతున్నాడు. మీరు మా
స్కూలుకే రావడం మా అవ్వప్రగాహి,
వదులుకున్న స్కూలువారి దురదృష్టం
గానూ భావిస్తున్నాను. బహుశః ఇంక
మీరు ఈ పూరు వదిలే అవసరమేరాదని,
మాపూరు మీవంటి ఉపాధ్యాయుడిని
వదులుకోదని గట్టిగా నమ్ముతున్నాను"
అన్నారు పెద్ద మాష్టారు. మాధవరావు
మాష్టార్ని ఎంతో సాదిరంగా ఆహ్వానిస్తూ.

“కృతజ్ఞుడిని”. అన్నారు మాష్టారు హృదయం పుప్పొంగిపోగా. ఆపైన, తనవక్కనే తనని అంటపెట్టుకుని నిల్చున్న పావని చూచిస్తూ, ‘సార్-ఈ పిల్ల నాకూతురు-పేరు వడ్డ. మీరు అనుమతిస్తే మన స్కూల్లోనే రెండవ తరగతిలో చేరుద్దామనుకుంటున్నాను.” అన్నారు సవినయంగా.

“తప్పకుండా మాష్టారి-మీ కంటే” అంటూ పిల్లవైపు నవ్వుతూ చూసారు హెడ్ మాష్టారు.

“లేకలేక కలిగిన పిల్లయిది. అభాగ్యురాలు పుట్టుతూనే తల్లిని పోగొట్టుకుంది. దానికి తల్లి, తండ్రి నేనే. నాకు సర్వం అదే” అంటున్న మాష్టారి కళ్ళల్లో తక్కువనున్న వాత్సల్యాన్ని గమనించి, అన్నారు హెడ్ మాష్టారు, “తల్లి లేని పిల్ల అవడం ఆపిల్లకు దురదృష్టమటులే, మీపంటి గొప్పతంకిటి బిడ్డ అవడం ఆపిల్ల పూర్వజన్మ సుప్రతింహాష్టారూ.” అంటూ పావని దగ్గరకు తీసుకుని, తల నిమిరారు.

పిల్లని పేరూ అదీ అడిగి తెలుసుకుని, ముద్దాడి, అన్నారు హెడ్ మాష్టారు, “మీరు ఈ పూరొచ్చింది రోజే కాబట్టి, ఇంటి దగ్గర విశ్రాంతి తీసుకోండి మాష్టారూ-రేపట్నుంటి వద్దురుగాని” అని.

కాని మాష్టారందుకు అంగీకరించలేదు, “రేడుసార్. ఇప్పుడు విశ్రాంతి అవసరం లేదు నాకు. నేను వడ్డ పెద్ద శ్రమ వీమిలేదు. వైగా చిన్న పిల్లలతో పాఠాలు చెప్పుకుంటూ కాలక్షేపం చెయ్యడమే గొప్ప విశ్రాంతి నాకు.”

—అభినందనూ, మరిసే కళ్ళతో

నవ్వేరు హెడ్ మాష్టారు. ఓ నిమిషం తలవంకించి, ఏదో చెప్పబోయి, తటపటాయించి, చటుక్కున, “రేపట్నుంటి మీకు క్లాసులు అప్పజెప్తాను. ఈ రోజుకి ఓ మీకు అభ్యంతరం లేక పోతే సుమా.. ఆ మూడవ తరగతి మాష్టారు ఓ గంట ఆలస్యంగా వస్తానన్నారు అక్లాసు కుర్తాట్లు స్కూలు పీకి పందిరెన్నున్నార్ల చిన్నపిల్లల కాసు అప్పజెప్పనని మీరు భావించకపోతే.

ఆ తరగతికి” అంటూ చప్పరించారు.

“తప్పకుండాసార్. చిన్నపిల్లల క్లాసు నేను తీసుకుని చాలా నాళ్ళయింది. ఆ వనివాళ్ళతో గడవడం చాలా ఆనందంగావుంటుంది” అంటూ కుర్చీలోంచి లేచి, కండువా భుజాన వేసుకుని, అక్లాసుకి వెళ్ళడానికి తన సంసిద్ధత వ్యక్తపరిచారు మాష్టారు.

“పావని ఇక్కడే ఉంచండి. క్లాసుకి నేను వంపిస్తాను” అంటూ, పూర్వం విరిచి, మాష్టారికి మూడవ తరగతి బి సెక్షన్ చూపించమని పురమాయించారు హెడ్ మాష్టారు.

అయిదు ఏకరాల్ స్థలంలో విశాలమైన క్లాసు రూములున్న రాకకట్టడాలతో, వరుస క్రమంలో వెంచిన పెద్ద పెద్ద చెట్లతో ఆ స్కూలు చాలా అందంగానూ, విద్యనాశించి రాణించే బుద్ధిమంతులకి చక్కటి ఆలయంగానూ దృగ్గోచరమయ్యింది మాష్టారికి. ఫుట్ బాల్ గ్రౌండ్ కి అటువైపునున్నట్లుంది ఆతరగతి-గ్రౌండు లోంచి తీసుకు వెళ్తున్నాడు పూర్వం.

“ఇదుగో - చూడు బాబూ! నీ వేరేమిటి?”

జ్యోతి-భాగ్యలక్ష్మి-లాటరీ కథల పోటీలో

రచయిత పరిచయం

తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఇంజనంలో పుట్టిన నా జీవితం ఇప్పటివరకు సగం కిసాదలోను, సగం రాష్ట్ర రాజధాని లోను గడిచింది. గత ఏడు సంవత్సరాలుగా కథలు వ్రాస్తున్న నాకు బహుమతు లు లభించడం బొత్తిగా క్రొత్త కాకపోయినా, ఈ బహుమతి మిక్కిలి అనందాన్ని, త్రోత్త పురిపిసి ప్రసాదించింది.

నాటకాలలో నటించడమన్నా, దర్శకత్వం వహించడమన్నా ప్రాణం.

ఉద్యోగం-అంధ్రా బ్యాంక్ లో ఆఫీసరు,

ఎప్పటికయినా ఈ దేశంలో విప్లవం తథ్యమనే గట్టి నమ్మకం, దృఢశక్తి ఉన్నా కంటే, దృష్ట సంస్కరించడానికే వచ్చి విప్లవం మరింత పున్నతమయిన దశకుందనే అభిప్రాయం గలవాడిని.

ఈరోజుల్లో కూడా మంచి రచనలు వస్తున్నాయిని నమ్మేవాళ్ళలో నేనూ ఒకణ్ణి. తోటి బహుమతి ప్రహేళికకు శుభాకాంక్షలు; జ్యోతి స పాఠకులకు, న్యాయనిర్ణేతలకు కృతజ్ఞతలు తెలియ జేసుకుంటున్నాను.

మానవజన్మ ఎత్తినందుకు ఈ పుణ్య భూమి భువన ప్రపంచ దేశాల్లో కీర్తింప బడటానికి - చినాడికయినా, ఉడతా కత్తిగా నయినా నేను ఉపయోగపడి, జన్మ స్మృతకం చేసుకోవాలని చెబు ముఖమైన కోరిక.

తులసి బాలకృష్ణ

“ఎంకన్న బాబూ”

“చూడు ఎంకన్నా నువ్వు క్లాసుదాకా రానట్టలేదు. చూడంగా చూపించి వెళ్లిపో”

“సిత్తం” అని మరో పాతక గవాలు నడిచాక అగి, “అయ్యో - ఆ నేరేడు నెట్టుకి యిటు పక్క....పుర్రసేలేపు పుంది నూనంకి గుమ్మం-అల్లదేనంకి” అని చెయ్యి చాపి చూపించాడు ఎంకన్న. “నల్ల సువ్వెక్కి పో” అంటూ అటు నడిచారు ముట్టారు.

క్లాసుతో బాటు రణగొణధ్వని

మరింత దగ్గరవుతోంది. ‘ప్రక్క క్లాస్ట్రీ, వాళ్ళకి ప్రశాంతంగా పాటం వినడాని’ ఏకాగ్రత చూపించడానికే ఈ గొడవ ఎంత అలంకరంగావుందో కదా’ అని చింతిస్తూ, పడి పడిగా నడిచారు ముట్టారు. గొడవ మధ్య ఓ పిల్లాడి గొంతు మరి స్పష్టంగా వినిపిస్తోంది గట్టిగా—

“ఇప్పుడు....నేను చెప్పిన పద్యాన్ని మీరూ చెప్పాలన్న మాట. చెప్తారా చెధవల్తారా?”

“ఓ....”

“నరే చెప్పండి....కప్పు దప్పు

ప్రథమ బహుమతి పొందిన కథ

రంబు . . ”

—నవ్వులు కేరింతలు—

“సాయిలెన్స్. చెప్పండి వెధవ
ల్లారా—కప్పు ఉప్పురంబు—”

“కప్పు ఉప్పురంబు—” అన్నాయి
అన్ని గొంతులు.

“—నక్క పోలికనుండు—”

—నవ్వులు పగలబడి—

“తండా వెధవల్లారా—ఈ
చెప్పండి—నక్క పోలికనుండు—”

“నక్క పోలికనుండు—” అంటూ
చప్పట్లు, నవ్వులు, కేరింతలు,—విచ్చల
విడితనం—అడ్డా అదుపులేని స్వేచ్ఛ—
జంతలో—

“సైలెన్స్!!!”

—ఉరుము

—వీడుగు

—వైకప్పు విరిగి మీద పడ్డంత
ధ్వని,

కుర్చీ మీద నిలబడి, అందరిచేత
ఆకతాయి తనం పద్యం చెప్పిస్తూన్న
కుర్రాడు త్రుళ్లిపడి, ముందుకు పడ్డాడు.
అదిరిపడ్డ కుర్రాళ్ళందరూ అవాక్కయి
పోయారు. అన్నితలలూ కీయిచ్చినట్లు
గుమ్మంపై పు తిరిగాయి. గుమ్మానికి
మధ్యగా నిలువెత్తు భారీ విగ్రహం—
మిలట్రీ కమాండర్ లా రీవిగా. ఆముఖం
లో నముద్ర గాంభీర్యం, ఆ కళ్ళలో
ప్రజ్వలిస్తూన్న తీక్షణత,—తీలా ప్రతిమ
లయ్యారు పిల్లలంతా. కుర్చీమించి
ముందుకు తూలిపడ్డ కుర్రాడు తమా
యించుకుని, ఆయన వంక పొగరుగా,
ఓరగాచూస్తూ, యాంత్రికంగా నడుచు
కుంటూపోయి, తన సీట్లో కూర్చున్నాడు.

బలంగా ఆడుగులేస్తూ ముందు
కొచ్చారు మాష్టారు. కండువా కుర్చీవేటి
మీద వేసి, అందరినీ పరిశీలనగా
చూసారు—చిన్నచిన్న పిల్లలు—లేత
ముఖాలు అప్పుడే విచ్చుకున్న కలువ
పువ్వుల్లా—ఆ ముఖాల్లో అమాయ
కత్వం—ఆ మనసుల్లో దైవత్వం—
ఆమనుషుల్లో ఏదీ బోధిస్తే అదే అల
వరుచుకునే తత్వం—అందరి ముఖాల్లోకి
గుచ్చి గుచ్చి చూస్తూవచ్చిన మాష్టారి
చూపు ఆ అబ్బాయి దగరకొచ్చేసరికి
ఆగిపోయింది. తననే మింగేనేలా చూస్తూ
న్నాడు ఆ అబ్బాయి—

“స్టేండప్!” ఆదేశించారు మాష్టారు.

—లేవలేదు ఆ కుర్రాడు. అలాగే,
నిర్భయంగా చూస్తూన్నాడు.

“ఈ. సే డ్ వ—లేచి—నిల
బడు—” నొక్కివలికారు.

అయిష్టంగా, విసురుగా లేచాడు.

“ఇలారా”

కదలలేదు.

“రా”—ఉరిమారు.

రెండడుగులు ముందుకు వేసాడు
కుర్రాడు.

“సీవేరేమిటి?”

“రాజా”—రీవిగా నిల్చున్నాడు.

“ఈ—ఉప్పు కప్పురంబు పద్యం
జేతులు కట్టుకుని అప్పజెప్పు”

“నేన్నెప్పును”

“చెప్పాలి నీరేస్తాను లేకపోతే”

“అయితే—నా కొచ్చినట్లు
చెప్తానంతే”

“చెప్పు”

కాసువైపుకు తిరిగాడు కుర్రాడు

చెప్పడానికి సిద్ధపడుతూ. తను చెప్పే విధానానికి క్లానంతా నవ్వుతారని ముందే పూహించిన విజయగర్వంతో లోనుండి తన్ను కొన్నాన్న ఆనందాన్ని పళ్ల బిగువున బిగించి, పుక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాడు. పిల్లల్లో కిసకిస నవ్వులు మొదలయ్యాయి.

“సైలెన్స్” గదిమారు మాట్టారు.

బుగ్గలో నాలిక గుచ్చుకుని, వెక్కిరింపుగా ఓరచూపులుచూస్తూ, చెప్పడం ప్రారంభించాడు కుర్రాడు — “కప్పు ఉప్పురంబు నక్కపోలిక —”

“ఆగు-ఏమిటా చెప్పడం? సరిగ్గా చెప్పు—ఉప్పు కప్పురంబు—”

“నా కొచ్చి నట్లు చెబాను—నాయిష్టం—కప్పు ఉప్పురంబు—”

అంతే!!

“అమ్మా!!!” —క్రిందపడి, లేస్తూన్న ఆ కుర్రాడి ఎడమ చెంపమీద మాట్టారి కుడి చేతి వ్రేళ్ళ ముద్రలు—గులాబీ రంగులో తట్టుతేలాయి.

“అయ్యో అయ్యో—ఆరు ఎమ్మేల్లే గారబ్బాయిగారండి బాబూ మాటలుగారూ—ఆర్ని కొట్టేతన్నారేంటి బాబూ—”

—రివ్వున గుమ్మంవైపు తిరిగారు మాట్టారు. భయం భయంగా చూస్తూ, నిలబడి పున్నాడు వెంకన్న అక్కడ.

“వెంకన్నా—నువ్వెందుకొచ్చా వికడికి?”

“ఎప్పుడూ గోలగోలగా వుండే కళాను సవితెన్నగా వుండే తల్లికి సరదా పడి సూద్దారనొచ్చాను మాటలుగారూ—బాబూ—ఆరు ఎమ్మేల్లేగారి—”

“ఎవరబ్బాయి అయినా నాకనవసరం.

పిల్లలంతా ఒక్కటే నాకు. తప్పచేస్తే ఎవ్వరీ శిక్షించను. ఒక్కడివల్ల క్లాను, స్కూలు కూడా చెడిపోవచ్చు. నవ్వెట్లు” అంటూ కుర్రాడి వైపుతిరిగి, “ఏం, ఈ సారన్నా సరిగ్గా చెబావా?” అనడిగారు వాడి కళ్ళల్లోకి తీక్షణంగా చూస్తూ.

పూర్తిగాలోగి పోయాడు వాడు. నీళ్లు నిండిన కళ్ళతో బెరుగ్గా చూస్తూ, ‘చెప్తా’ నన్నట్లుగా తలవూపాడు.

“గుడ్—అబీ బుద్ధిమంతుడి లక్షణం”

అంటూ కుర్రాడిని దిగ్గరకు లాక్కుని, వాడి జుగమీద మాట్టారు మద్దు పెట్టుకునే సరికి, వాడు బేరగా బావురు మన్నాడు. బుజ్జగిస్తూ నవ్వి, వాణ్ని ఎత్తుకుని ఒళ్లో కూర్చో పెట్టుకుని, “ఓరేయ్ పిల్లలూ—ఇప్పుడు మీకు పిడు ఉప్పు కప్పురంబు పద్యం చెప్తాడ్రా. మీదంతాకూడా వాడితో బాడే చెప్పాలి. సరేనా?” అన్నారు వాళ్ళల్లో భయాన్ని పోగొట్టి, ఉత్సాహాన్ని కలిగించేలా చల్లని చూపులు చూస్తూ.

“ఓ” అన్నారంతా ఉత్సాహంగా.

“అదీ... వెరిగుడ్—పాపం. పిడిం దాకే చెప్పేవాడు సరిగ్గా. వాడు నేను కొత్త వాడిని కాబట్టి, ఈ స్కూలుకి పెద్ద క్లాసులకి పాఠాలు చెప్పడానికి వచ్చిన కొత్త మాష్టారిని అని తెలియక అలా దురుసుగా మాట్లాడాడంతే. పిడు చాలా బుద్ధిమంతుడనట—నాకు తెలుసు. ఊ... చెప్పరా నాన్నా. తప్పొస్తే నేను చెబుతాలే. చెప్పు”

చెప్పాడు కుర్రాడు తప్పులు లేకుండా. పిల్లలంతా కూడా వాడితో బాడే చెప్పారు.

“వేరిగడ్. వంచి పిల్లలు మీరు. అలా వుండాలి. చదువు నెప్పుడూ వెక్కిరించకూడదు. చదువంటే నరస్వలి. దెవుడిని, తల్లి దండ్రాల్ని, చదువుని, గురువుని ఎప్పుడూ పాళన చెయ్యకూడదు. అదిపాపం. అర్థమయ్యిందా?”

తల వూపారంతా అర్థమయ్యిందన్నట్లుగా.

“అఁ ఇప్పుడు మనం కొన్ని నీతి కథలు చెప్పుకుందాం అంటూ ఆయన చెప్పిన పంచతంత్రం కథల్ని ఎంతో ఆసక్తితో విన్నారు పిల్లలంతా.

శ్రుకుటి ముడిచి, ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటిస్తూ అన్నారు మాష్టారు, “ఏమిటి, రాజా ఈ రోజు కూడా రాలేదా?!” అని.

“అవును మాష్టారూ — ఈ రోజు అప్పుడే మూడో రోజు. భయంతో వాడికి జ్వరం వచ్చింది అంటున్నారు తోటి క్లాసు పిల్లలు. ‘వదో తరగతి కొత్త మాష్టారు మా ఇంట్లోకిచ్చి, రాజా అర్పించిస్తే కొట్టారు’ అని పింటు ఆ ఎమ్మెల్యే గారికి చెప్పనే చెప్పార్థం. నేరగాని, మరే మాష్టర్లుగాని, చివరకి పెద్ద మాష్టారుగాని వాడిని ద్విధానికి చూడా ఉండుతాం. మీరేమో వాడి గుబు వగల గొట్టి వసల్వార్త. ఇప్పటి వరకు ఆ ఎమ్మెల్యే గారేమీ అనలేంటే — నాకెందుకో తుఫానుమందు ప్రళంతతలా పని పిస్తోంది” అంటూ భయాన్ని వ్యక్తపరిచారు రాజా క్లాసు చివరు.

“మీరు మరేమీ భయపడకంటే మాష్టారూ — అబ్బాయిని శిక్షించింది నేను. జరగబోయే నష్టాన్ని నేనొక్కణ్ణి

భరిస్తాను. అయినా తప్పుగా ప్రవర్తించిన విద్యార్థిని శిక్షించడం మన విధులో ఒకటి, అది మనం విస్మరిస్తే మన విధిని మనం సక్రమంగా నిర్వహించనట్లే. ఆ కుర్రాడికి త్వరగా స్వస్థత చేకూరాలని మాత్రం దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను.”

గమ్మం బయట కారు హారను చప్పుడు. వెంటనే “మాష్ట్రగారూ” అన్న పిలుపు విని, పాడకి స్నానం చేయిస్తూన్న వారల్లా ఉలిక్కిపడి, “ఎవరూ” అంటూ, చేతులు తుడుచుకుంటూ బయట కొచ్చాడు మాష్టారు.

“తవర్నో పాలి అయ్యగారమంటూ రండి” — కాకీ బట్టల ద్రయివరు మొరటు గొంతు కరుగ్గా పలికింది.

“ఏ అయ్యగారు?”

“మా అయ్యగారే నండి — ఎమ్మెల్యే దొరగారు”

ఒక్క క్షణం చలన రహితులై నిలబడి పోయారు మాష్టారు ఆవైన “నేను వస్తాలే — సవ్యువద” అన్నారు.

“అలాక్కాదండి. ఎంట బెట్టుకు రమ్మన్నారు. కార్లో ఎల్లాగ్రండి.”

ఒక నిమిషం తల పంకించి ఆలోచించి, ఇప్పుడే వస్తా” అని లోపలికి నడిచి, పాపకి ఒళ్ళు తుడిచి, బట్టలు తొడిగి, “వద్దా. నవ్వు పక్కంట్లో ఆడుకుంటుండమ్మా — నేనొక్క అరగంటలో వస్తాను” అని చెప్పి, బట్టలు మార్చుకుని ఇంటికి తాళం వేసి, అయిష్టంగానే కారెక్కి, ఎమ్మెల్యే గారింటికి బయల్దేరారు మాష్టారు.

... ఆయన మనస్కంలో ఆనేక

అలోచనలు ఎమ్మెల్యే కొడుక్కి ఎలా వుందో పావం... ఆయన తన మీద కారాలు మిరియాలు నూరుతుండవచ్చు “బ్రతికి బట్ట కట్టాలని లేదా బడుగు పంతులూ” అనడగవచ్చు ట్రాన్స్ఫర్ ఆర్డర్ చేతిలో పెట్టొచ్చు.. “నాకొడుకుని కొట్టావుగా-ఆచెబ్బరుచి నవ్వు చూడం” టూ తన చెంప వగల గొట్టొచ్చు ఉద్యోగం వూడ పీకించవచ్చు ఇంకా అయితే మరే నేరమయినా మోపి, కట కటాల వెనక్కి తోయించవచ్చు.

“దిగండి మామ్మగారూ” అన్న డ్రైవరు మాటలకి ఈ లోకంలోకి వచ్చి, కాదుదిగి, అతన్నో బాబే నెమ్మదిగా పెట్టెక్కి, అరుగు మీద నిలబడ్డారు మాష్టారు. అదొక విశాల మయిన భవంతి. చుట్టూతోట. ఎత్తుగా ప్రహరీ గోడ. “అలాక్కుకోండి మామ్మగారూ” అని కుర్చీవైపు చూపించి, లోపలకు వెళ్ళాడు డ్రైవరు, అలవాటు వడ్డ చొరవతో.

కూర్చోస్తేదు మాష్టారు. వారగా నిల బడే వున్నారు. ఆయన అలోచన అంతా ఇక ముందు జరగబోయే తంతు మీ దుంది.

అయిదు ని ము షా లు గ డి చి వుండొచ్చు.

ఉణాలు లెక్క పెట్టుకుంటున్నారు మాష్టారు.

గుండె చప్పుడు చెవుల్లో ప్రతిధ్వని స్తోంది.

ఆయన దృష్టి గుమ్మం వైపే వుంది-

-తెల్లటి ఖద్దరు బట్టల్లో నల్లటి, లావు పాటి ఎమ్మెల్యే రానేవచ్చాడు బయటకు నెమ్మదిగా, రీవిగా నడుచుకుంటూ.

వస్తున్న మనిషిని గమనించి, సర్దు కుని నిలుచున్నారు మాష్టారు. ఖంగారు భయం, అందోళన లాంటి భావాలు తనలో ప్రవేశించకుండా జాగ్రత్త పడి, ప్రకాశత గంభీర వదనంతో నిశ్చలంగా నిలబడ్డారు.

తెల్ల బట్టల నల్ల ఎమ్మెల్యే తిన్నగా మాష్టారి దగ్గరకొచ్చాడు.

ఆయన కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసాడు. చటుక్కున పంగి, ఆయన చేతులం దుకుని, కళ్ళకద్దుకున్నాడు.

విస్తు పోయారు మాష్టారు.

“మాష్టారూ-నిజంగా మేము అదృష్ట వంతులమండీ. ఇన్నాళ్ళకి మా అబ్బాయికి గురయిన మాష్టారు దొరికారు” అన్నాడు ఆనందంగా.

బొమ్మలా తెల్లబోయి చూస్తున్నారు మాష్టారు.

“ఆశ్చర్యంగా వుందా మాష్టారూ-నిజమేలెండి. అసలు మా రాజకీయ నాయకులందరేనా అందరికీ ఓ విధమయిన భయమూ, ఇతర దురభిప్రాయాలూ వుంటాయి. మా పిల్లల్ని ఎవ్వరైనా ఏమయినా అంటే కయ్యానికి కాలు దువ్వతామేమోనని భయపడు తుంటారంతా అనవసరంగా. కాని, మేమూ మనుషుల మేగా మాష్టారు! మాకూ మా పిల్లలు బుద్ధిమంతులవ్వాలనీ వుంటుంది-కానీ దొంగలుగా, జూదగాళ్ళుగా, దేశద్రోహులుగా తయారవ్వాలని వుండదుగా. వాళ్ళు మంచి పిల్లలుగా తయారవడానికి ఎవరు నహకరించి ప్రయత్నించినా మేము వాళ్ళకి ఆజ్ఞాంతం కృతజ్ఞులమయ్యే వుంటాం”

-మాష్టారి కళ్ళల్లో నీళ్ళుతిరిగాయి. గొంతు పెగల్లేదు. ఎమ్మెల్యే గారంటే మంచి గౌరవ భావం కలిగింది. అప్రయత్నంగానే చేతులెత్తి నమస్కరించారు. "నేను సమ్మలేక పోతున్నానండీ. ఇది కలా, నిజమా" అని మాత్రం అన గలిగారు.

ఎత్తుతూన్న ఆయన చేతుల్ని మధ్యలోనే అందుకుని నివారిస్తూ, అన్నారు ఎమ్మెల్యేగారు, "చ చ-మీరు నాకు నమస్కరించడమేమిటి? తప్పు తప్పు. నాకూ గురుతుల్యలే మీరు. అనలు మీ వృత్తే పవిత్రమయ్యింది, ఇక మాదో? అడక్కండి. మంచో చెడో వినాడో దిగాను. ఇక మునిగో తేలో ఈ ఘటం ఈ రంగంలో ఇలా వెళ్ళి పోవలసిందే. కాని నా కొడుకు మాత్రం నా రకం జీవితం గడపాలని కోడకోడం లేదు నేను. భోగభాగ్యాలు లేకపోయినా ఫరవాలేదు. నీతిగా, న్యాయంగా, నిశ్చింతగా, నిరాదంబరమైన జీవితం గడిపితే అంతే చాలు. అన్నట్లు, మిమ్మల్ని నిలబెట్టే మాట్లాడేస్తున్నాను. రండి-కూర్చోండి"-

యాంత్రికంగా నడిచి, కుర్చీలో కూర్చుని, మంత్ర ముగ్ధులయినట్లు ఎమ్మెల్యే గారి మాటల్ని వింటూ వుండిపోయారు మాష్టారు.

మళ్ళీ చెప్పడం ప్రారంభించారు ఎమ్మెల్యేగారు.

"ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టిపోయాక కలిగిన సంతానమండీ ఈ కుర్రాడు. వీడి తర్వాత సంతానం లేదు మాకు. పుట్టుకనుంచీ మహా అర్చకుడు. అందుకనే రెప్పెత్తి కోపంగా చూడం, పన్నెత్తి

ఒక్క మాట అనం. దాంతో నిష్ప్రయోజకుడిగా, మొండి వెధవలా తయారవుతున్నాడు. వాడెంత రాక్షసుడిలా ప్రవర్తించినా, నేనేం చేస్తానో అనే భయంతో ఊళ్లో ఎవ్వరూ ఏమీ అనరు. స్కూల్లో మాష్టారు సరేసరి. "నేనేమీ అనుకోను-నయానో భయానో వీడ్చి దార్లో పెట్టండి" అంటే ఆ హెడ్మాస్టరు వీడి ముందు కత్తెర జెయ్యాలంటేనే భయపడతాడు. ఇంక మామూలు మాష్టర్లెంత లొంగదీయగలరు? ! ఏది ఏమయినా, వాడు మీ ఒక్కరికే లొంగాడు. వాడి ఏడేళ్ళ జీవితంలో వాడు తల వంచింది మీ ఒక్కరి దగ్గరే. మీ పేరు చెబితేనే భయంతో గజగజ వణుకుతున్నాడు. మీలాంటి మాష్టారు మాపూరికి రావడం మా అదృష్టం. కేవలం భయపెట్టడమే కాదు. బుజ్జగించి, ఎంతటి కష్టమైన పాఠాన్నయినా అరటి పండు ఒలిచి చేతిలో పెట్టి నట్లు మీరు బోధిస్తారని విన్నాను. కాని, మీరు పెద్ద తరగతులకే తప్ప చిన్న క్లాసులకి వెళ్ళరని తెలిసింది. నాదో కోరిక మాష్టారు! కాదనకూడదు. మీరు-నూగులు అయిపోయాక అయినా సరే, రోజుకి ఓ రెండు గంటలపాటు వాడు మీ దగ్గర గడిపేలా చూడండి. ఆ రెండు గంటల్లో మీరు వాడికి పారాలే చెబ్బారో, పనులే చేయించుకుంటారో మీ యిష్టం. అందరూ వాడిని ఓ రాక్షసుడిలా కాక ఓ మంచి పిల్లాడిలా చూసేలా తయారు చేయండి వాడిని. మీ చేతుల్లో పెడుతున్నాను. వాడిని ఎమ్మెల్యేగా కాకుండా బిడ్డ బాగు కోరే కన్నతండ్రిగా మిమ్మల్ని కోరుకుంటున్నాను. కాదనకండి" అం

టూండగా ఆయన కళ్ళలో తడి తళుక్కుమంది.

మాష్టారి హృదయం సంతోష తరంగమయ్యింది. ఎవ్వరికీ భయపడక, ఎంత మందినో శిక్షించాడాయన. దానికి ప్రతిఫలం యిప్పటి వరకు ఆయనకు చెడే జరిగింది కాని, మంచి వీనాడూ జర్గలేదు.

కాని, ఈనాడు...

“తప్పకుండా .... నాదీ బాధ్యత” అన్నారు మాష్టారు.

“చాలు....అంత మాటన్నారంటే చాలు. మీ హెడ్మాష్టారి ద్వారా మీమనత విన్నాను. రాతి ముక్కల్ని నైతం రత్నాలు చెయ్యగల ఘటికులట మీరు. ఈ రాజకీయాల్లో సతమతమవుతూన్న నేను ఇంక ఏల్లాడి గురించి బెంగపెట్టుకోనక్కర్లేదు. కృతజ్ఞుణ్ణి.”

“శేలపు” అంటూ, ఎమ్మెల్యేగారెంత బలవంత పెట్టినా కారులో వెళ్ళడానికి

అంగీకరించక కాలినడకన ఇంటిముఖం వట్టారు మాష్టారు.

ఇరుసు పాడయ్యో, బాట బాగులేకనో అగి పోయేదికాదు కాలచక్రం. ప్రాజుల సుఖ దుఃఖాలతో సంబంధం లేకుండా, జనన మరణాలను వట్టిండుకోకుండా తన డ్యూటీ తను నెరవేరుస్తూనే వుంటుంది. ఆ చక్రభ్రమణంలో గంటలు, రోజులు, నెలలు, సంవత్సరాలు నునాయా సంగ జరిగిపోతూనే వుంటాయి—

గడిచిన ఎనిమిది సంవత్సరాల కాలంలో చాలానే విశేషాలు జరిగాయి—

తాము ఈ వూళ్ళోనే వున్నంత కాలం మాష్టారెంత ప్రయత్నించినా తమ కుర్రాడు బాగు పడడని భావించిన ఎమ్మెల్యేగారు-కుర్రాడిని ఒక ఆదర్శ పౌరుడిగా, స్కూలు మొత్తానికే ఉత్తమ విద్యార్థిగా తయారుచేసి, తమకి అప్పజెప్ప వలసిందిగా ఒక పెద్ద బాధ్యతను మోపారి మీద మోపి, సలీ నమేతంగా

మీరు చదివారా?

రిలీజుకి ముందుగానే 8000 కాపీలు అమ్ముడైన ఆంధ్రుల అభిమాన రచయిత్రి

మాదిరెడ్డి సులోచనగారి దైరెక్టు నవల

ఎంత ఫూటు ప్రేమయో రు. 12-50

ముందుగా మీ దగ్గరలోని పుస్తకాల సాపులోకాని, మ్యాన్ వీజంటునుగాని ఆడగండి.

తేదీ రు. 10-00 లు M.O. చేయండి. పోస్టు ఖర్చులు మేమే భరించి

మిగిలిన రు. 2-50 కి V. P. P. లో వచ్చుకాము.

సోలక్స్ పబ్లికేషన్స్

విజయవాడ- విజయవాడ- 520 002

పైద్రాబాదు వెళ్లి పోయారు.

వాడికయ్యే ఖర్చు తప్పించి, ఒక్క-
పైసా ఎక్కువ తీసుకొనన్న షరతు
మీద మాష్టారు వాడి బాధ్యతను ఎమ్మెల్యే
గారి నుండి స్వీకరించారు.

అయితే—

రెండు సంవత్సరాలక్రితం—

కారు ప్రమాదంలో ఎమ్మెల్యేగారు,
ఆయన భార్య మరణించారు. ఎవ్వరికీ
తెలియకుండా, రాజకీయాల్లో తన స్థానం
నిలుపుకోవడానికి ఆయన చేసిన అప్పు
లకే ఇల్లు, ఆస్తి అప్పలవాళ్ళ పరమయ్య
పోయాయి. దాంతో రాజా బాధ్యత
పూర్తిగా మాష్టారిమీదే పడింది. వెనుకంజ
వెయ్యక, భగవంతుడి మీద భారం వేసి,
ధైర్యంగా ఆ బాధ్యతని స్వీకరించారు
మాష్టారు.

ఆయనకి తప్ప ఎవ్వరికీ వాడు ఆరా
టికి ఈనాటికి తలవంచలేదు.

వాడు వరీక్షలు నరిగా వ్రాయని
కారణంగా, వాడి పొగరు అణచడానికి
నాలుగు, అయిదు తరగతుల్లో చెరొక
ఏడాది ఆపు చేయించేసారు మాష్టారు.
అకారణంగా ఇప్పటికీ వాడు తొమ్మిదవ
తరగతిలోవున్నాడు. వద్ద వాడిని మించి
ఓ తరగతి ముందుంది. మాష్టారికి పీలు
కానప్పుడు ఆమె వాడికి గురువు.
చదువులో వాడిక్లాసులో ఫస్టు వాడే.

మాష్టారంటే ఎనిమిది సంవత్సరాల
క్రితం మొట్ట మొదట సారిగా వాడికి
కలిగిన భయం ఇప్పటికీ అలాగేవుంది.
ఆయన కళ్లెరజేస్తే తల ఎత్తడు.

మాష్టారికి పూరంతా జేజ్లు పలికింది.
ఊరివెల్లలకి, పెద్దలకి ఆయన టైవ

నమానడు. రాజాలంటి తుండరిని దారి
లోకి తేగలిగిన మేధావి. ఇక ఆయనకి
వేరే వూరు బదిలీ అయ్యే ప్రశ్నేలేదు.
అయ్యే ప్రమాదమే వస్తే వూరు అశేపం
అడ్డు పడేట్లున్నాడు.

○ ○ ○

ఈ రోజు—

స్టాంపై నిలబడ్డ మాష్టారి చేతిలో
కాగితం, గాలికి అల్లల్లాడుతున్న
డీపం గ రెప రెపలాడింది. కళ్ళు పంక్తుల
వెంట పరుగెత్తాయి—

“మాష్టారు—

మీరే తెలివైన వాగను కంటున్నారు
కదూ? నన్నేదో ఉద్ధరించేసే నను కంటు
న్నారు కదూ? నా పొగరణిచేసే నను
కుంటున్నారు కదూ? అదంతా మీ వెల్రి!
నాలో ఎంత మాత్రం మార్పు రాలేదు.
నాకు అచనర మయినంత మట్టుకే మీ
నుంచి సీరి పాఠాలు నేర్చుకున్నాను. మీరు
నేర్చిన పాఠాలలో నీ రే బుద్ధి చెప్పేరోజు
కోసమే ఇన్నాళ్ళూ ఎదురు చూసాను. మీ
ప్రేలితో మీకన్ను పొడిచే అవకాశం
కోసమే తహ తహ లాడాను. అది
ఇన్నాళ్ళకు దొరికింది.

చిన్నప్పట్నుంచీ కుడా నా మాటకి
నావద్దకి వ్యతిరేకంగా వలకే వాగంటే
నాకు ఏవరిత మున్న కోపం. నన్నద్ద
రించే నెవంతో మీరీపూర్ణో దాపురించక
పూర్వం వరకూ నాకు మహారాజు భోగం
సాగింది. ఈళ్ళో నా మాటకు, చేష్టకు
తిరుగు లేదు. మీరే వచ్చివుండక పోతే
మకుటంటేని మహారాజులా ఈ వూరుని
ఏలి వుండే వాడిని. నా పాలిట శత్రువు
మీరు. అందుకే నా నరనరాల్లో మీ మీద

అతులేని ద్వేషం. అది బహిరంగం చెయ్యాలంటే నా నోటోంచి మాడరాదు. మిమ్మల్ని చూస్తేనే దడ.

నన్ను రాజాలా వెంచక, దాని పడాలంటూ మీ దగ్గర వదిలిన నా తల్లి దండ్రులంటే చెప్పలేనంత అసహ్యం నాకు. అందుకనే వాళ్లు చచ్చిపోతే కూడా నాకు కన్నీళ్లు రాలేదు.

మీ పాఠాలతో, సీం బోధనలతో; పేసిగించి, పేసిగించి చంపాల్సివచ్చాళ్ళు. పూం బాటలో సాగవలసిన నా బాల్యాన్ని నివ్వల పాలు చేసారు. మీరు నాకు గుణ పాఠం నేర్పాననుకున్నారు. మీకు పిలు కానప్పుడు మీ అమ్మయితేత పాఠాలు చెప్పించారు. నన్నెంతగా చిన్నబుచ్చాలో అంతగానూ చిన్నబుచ్చారు. కాని, అసలు నీనలు గుణపాఠం ఇప్పుడు నేను నేర్చు తున్నాను మీకు. నా చిన్నప్పుడు మొట్ట మొదట సారిగా మీరు నన్న కొట్టిన దెబ్బ కంటే గట్టి దెబ్బ యిప్పుడు నేను కొడు తున్నాను మీకు. మీరు కలలో కూడా పూహించివుండరు నా నుంచి ఈ దెబ్బని. “మీ అమ్మయినీ లేపుకు పోతున్నాను” బలవంతగా మాత్రం కాదు. “నేను ఈ షిణమే ఎవ్వరికీ క న బ డ కుండా పోతున్నాను. నువ్వొక రైవే నాకు కావాలి. వస్తావా” అన్నానంతే. ఏ బలవంతం లేకుండా తనంత తానై వస్తోంది నాతో. మీరు, మీ కూతురు నాకు చెప్పిన పాఠాల కంటే మీకు ఏ మాత్రం అనుమానం రాకుండా, నా మీద ఆమెకు వివరీత మయిన ముక్కువ కలిగేలా నేను మీ అమ్మయికి నేర్పిన పాఠాలు గొప్పవి కావటారా? నేను ఏది ఎలా చెబ్తే అదే

పేద వాక్కిని ఇప్పటికయినా ఒప్పు కుంటారా? నేను ఏరాడో ముక్కుపచ్చ లారని రోజులోనే ఆకటాయి తనంగా చదివిన “కొప్పు ఉప్పురంబు నక్క పోలిక నుండు .” పద్యాన్ని, శిరను వంచి ఆ విధానంలోనే అంగీకరిస్తారా?

మాష్టారు-మీకు తిరుగులేని దెబ్బ లియ్యాలనుకున్నాను. తీసాను. అంతే!! మీరు చెప్పే సీమలు, సూక్తులు అన్నీ నా విజయం పొందు బలాదూర్!!

ఇట్లు, మీ ప్రేమశిష్యుడు-రాజా!”
-ఉండేట దెబ్బతినీ, చావు బ్రతుకుల మధ్య కొట్టాడ. తూన్న వక్షికి నవర్యలు చేసి, గాలిలో వదిలివేస్తే, అది పోతూ కంట్లో రెట్ట వేసిపోయిన వరిస్థితి....

నెమ్మదిగా వరండాలోని వడక కుర్చీలోకి చేరి, శూన్యంలోకి చూస్తూ తనలో అనుకుంటున్నట్టు అన్నారు మాష్టారు, “లేదరాజా! అప్పటికీ, ఇప్పటికీ, ఎప్పటికీ నేను అనేది “ఉప్పుకప్పు రంబు ... ఆనే” అని.

అనురనంద్య అరుణిమ పోయి కారు నీకట్టు కమ్ముతున్నాయి ఇలాతలాన్ని. కరెంటు కూడా పోవడంతో పేటంతా కటిక నీకటి. మాష్టారు కుర్చీలోనుంచి లేవలేదు. నట్టింట దీపం వెలిగించ లేదు. అలాగే గుమ్మం వైపు చూస్తూ కూర్చుని వున్నారు.

మరో గంట గడిచింది.
ఆయనలో మార్పేమీలేదు.
అదే చూపు.

అకస్మాత్తుగా గుమ్మంవద్ద ప్రత్యక్ష మయిన రెండు ఆకారాల్ని చూసిన ఆయ

నలో ఉత్సాహం ఉనికి వచ్చింది గాని, బలవంతంగా అణచుకున్నారు. రాజా, పద్మ!!

పరుగుపరుగునవచ్చి, మాష్టారికాళ్ళని చుట్టేసి, భోరున ఏడ్చేస్తూ, “నన్ను క్షమించండి మాష్టారు” అంటూ కన్నీళ్ళతో ఆయన పాదాలకు అభిషేకం చేసేడు రాజా.

మాష్టారు కదలలేదు. అలాగే కూర్చుని వున్నారు.

ముగ్ధలా నడుచుకు వచ్చి, మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని, తండ్రి ముఖంలోకి దివ్యానుభూతితో చూస్తూంది పోయింది పద్మ.

“మీరే గెలిచారు మాష్టారు—మీరే గెలిచారు.” వెక్కుతూ అన్నాడు రాజా. ఎంతసేపూ మిమ్మల్నెలా పెబ్బి తియ్యాలా అనే మూర్ఖంగా ఆలోచించాను గాని, మీ హృదయాన్ని నేను ఆక్రమించుకున్నంతగా ఈ ప్రపంచంలో ఎవ్వరూ, ఆఖరుకి మీ ఒక్కగానొక్క కూతురు కూడా ఆక్రమించుకోలేదని గ్రహించలేక పోయాను. పద్మని నా మాటల్లో, పదగొట్టి నాతో లేపుకుపోయి, మీకు పాఠం నేర్పాననే అనుకున్నాను గానీ—ఆమె నాతో అంత ధైర్యంగా న్యతంత్రించి రావడానికి మీరే కారణం అని గ్రహించలేక పోయాను. ఈ ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే అందరికంటే చివరకి మీ కంటే కూడా నాకే ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, నన్ను కంటికి రెప్పలా చూసుకోవాల్సిన బాధ్యత మీ తర్వాత ఆమెకుందని, దేనినయినా, ఎవరైనా, మిమ్మల్నైనాసరే వదలి పెట్టడానికి నిర్ధ

పది, నేను నాశనం కాకుండా కాపాడమని తనకి మీరు ఏనాడో ఉపదేశించారని, అందుకనే మీతో ఒక్కమాటయినా చెప్పకుండానే తను నాతో రావడానికి నిర్ణయపడ్డానని పద్మ రైలులో చెప్పినప్పుడు—క్రిందకు దూకి ఆత్మహత్య చేసుకోవాలన్నంత నిగ్గేసింది మాష్టారు, మీముందు నేనెంత?! మీరే నెగ్గారు మాష్టారు. మీరు చెప్పిందే నాకు ఇక వేదవాక్కు.

“ఉప్పు కప్పురంబు నొక్క పోలిక నుండు చూడ చూడ రుచుల జాడవేరు పురుషులందు పుణ్య పురుషులు వేరయి

విశ్వదాభిరామ విసురవేమ -నిజంగా వేమనగారు చెప్పిన పుణ్య పురుషులు మీరే మాష్టారు ... మీరే .” అంటూ బాపురు మంటూన్న శిష్యుడి ముఖాన్ని, అవ్యాజమైన వాత్సల్యంతో హృదయానికి హత్తుకుని, తలనిమురుతూ, నడుచుచుంది, కూతురికళ్ళల్లోకి అభినందిస్తూ చూసారు మాష్టారు.

అంతకంటే ఆనందమయమైన నమయం ఏముంటుంది ఆయన జీవితంలో! ❀

అంకితం

పులుల్లాంటి విద్యార్థులచేతకూడా ‘దానోహం’ మాష్టారు అనిపింపజేసుకుని, బండల్లాంటి అనేక హృదయాల్ని చదువుల తల్లికి దండలుగా సమర్పించిన నా తండ్రి డి. శే. తులసి రామమూర్తి శాస్త్రిగారికి

-తులసి బాలకృష్ణ

యందుమీరి
విరమిస్తా

నీతియి

నీతి

గాంధీ హరిక దగర నుంచీ పరిచయ వ్రతం తీసుకుని నాగభూషణాన్ని కలుసుకున్నాడు-తన ప్లాన్ వివరించాడు-ఆస్తులు వేలం వేస్తున్నట్టు శ్రీ ముఖం వచ్చింది. వెంటనే లక్ష్మి సంవత్సరమార్చి వచ్చించి గడువు సంపాదించింది. కథమలుపు తిరిగి గాంధీ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజిలోకి దిగిపోయాడు-EIA వేలంలో అప్పులు తీర్చగూర్చి లక్షలు మిగలడం, కారు కొనడం అయింది. అప్పుడు వచ్చాడు లక్ష్మి అన్నయ్య పోర్ట్ లడ్ గెష్ట్-కష్టాలు చెప్పుకుని సంసారంతో దిగాడు-ఆ రాత్రే ఆ చిత్రమైన వ్యక్తికి విచిత్రంగా ఓ ఫోన్ కాల్ కనెక్ట్-అటునుంచీ ఫోన్ లో రాజారామ మోహనరావు!

—ఇక చదవండి—

16

గాంధీ స్టేట్స్ పెరిగింది. ఆ ఇల్లు కూడా మార్చేసి, ఇంకో పెద్ద ఇల్లు తీసుకున్నాడు. ఈ ఇంటిముందు పోర్ట్ లో, కారు పెట్టుకోవటానికి గారేబీ కూడా వున్నాయి. ముందు గదిని ఆఫీస్ చేసేడు. పుస్తకాలు పెట్టుకొనే రాత్ లో స్టాక్ బ్రోకర్స్ గురించి తను కొన్న పుస్తకాలూ, తను సేకరించిన పుస్తకాలూ పెట్టాడు. ఒక డ్రైప్ మిషన్ కూడా కొన్నాడు. లక్ష్మికి డ్రైప్ వచ్చు. మంచి బట్టలు ఒకటి రెండు నూట్లు కూడా తీసుకొన్నాడు.

ఇక్కడో విషయం గమనించాలి. అతడికి ఈ డబ్బు రాకముందు కూడా, తను కావాలనుకొంటే ఈ పన్నన్నీ చెయ్యొచ్చు. కానీ వీటి అవసరం అప్పుడు లేదు. కారూ, నూట్లూ ఇవన్నీ మనిషిని నిచ్చెన మెట్టమీద పైకి తోసే ఆయుధాలే.

స్థలం అమ్మగా వచ్చిన లాభంలో ఒకలక్ష డాంక్ లో డెపాజిట్ చేసాడు. మిగతా నాలుగు లక్షలు పెట్టి స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజిలో వ్యాపారం మొదలు పెట్టాడు. కొద్ది సార్లు నష్టం వచ్చేది....కానీ చాలా కొద్దిసార్లే ! స్వతహాగా తెలివి లేటలున్న వాడవటం చేత ఎక్కువసార్లు లాభమే వచ్చేది.

స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజి బ్రోకరు పేరు లాలా!

అతడు వయోవృద్ధుడు. చాలా అనుభవం, నిజాయితీ వున్నవాడు. సాధారణంగా బ్రోకర్స్ లో మంచివాళ్ళు వుండరు. వీళ్ళని అందుకే “షార్ గ్స్” అంటారు. లాలా అటువంటి వాడుకాదు. ఇద్దరూ కలిసి ప్లాన్ చేసేవారు. దేని ధరలు పడిపోయాయో, దేని ధరలు పెరుగుతాయో ఎప్పటికప్పుడు చర్చించుకొనే వాళ్ళు.

కాలం నెమ్మదిగా గడుస్తూంది. నాలుగు లక్షలు అయిదు లక్షలయ్యాయి.... అప్పటికి ఆర్మెల్లు గడిచాయి. అంటే గాంధీ వందెం కానీ మూడు సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి అన్నమాట. ఆర్మెల్ లో రెండు లక్షలు లాభం బైట వాళ్ళకి చాలా ఎక్కువగానే కనబడుతుంది. కానీ స్పెక్యులేటివ్ బిజినెస్ లో, నాలుగు లక్షల పెట్టుబడి

మీద, అది చాలా తక్కువ లాభం.

లక్ష్మికి కూడా పనెక్కువగానే వుండేది. ప్రతిరోజూ ఓజినాస్‌కి సంబంధించిన వార్తా ప్రతికలు చూడటం, ముఖ్యమైన విషయాలు నోట్ చేయటం-టైప్ చేసి, కాగితాలు పంపించటం, లాభాల వారెంట్లు, ఆకౌంటు వున్నకాలు వ్రాయటం లాటి అన్ని వస్తూ ఆమె చేసేది. ఇదంతా ఊపిరిసలవనంతవని. దానికి తోడు గాంధీ తన ప్లాన్‌ని అనుక్షణమూ మార్చేసేవాడు. ఏ పేర్లమీదా ఎక్కువకాం పెట్టుబడి పెట్టే వాడుకాదు. కొద్దిగా ధర పెరగగానే అమ్మేసేవాడు.

ఆ ఇంట్లో వున్న ఇంకో వ్యక్తి హాసుమంతరావు. అతనెప్పుడూ ఇంట్లో వుండేవాడుకాదు. లలా అని బెట పులు చూడా ఏమిచేవు. కిళ్ళి కొట్టో కారమ్మి అడటం-, సాయంత్రం తే బ్రాస్లెట్ ఇవీ లతడి చుక్కలు. కలెక్టోనే లగోవాడు.

ఏ పసి రెసిగి ప్రియం పడుతే!

ఇంట్లో ఏమి రోచేయవ అపకి. లక్ష్మి కూడా చనినతో అసలు మాట్లాడేగి కాదు. అయితే ప్రియంపద దాన్ని అంతగా ఎట్టెంచుకోలేదు. ఆమెకు గాంధీ ఒక అద్భుతమైన వ్యక్తిగా ఎనిపించ సాగాడు. అప్పటి వరకూ ఆమె వున్న ప్రపంచం వేరు. అక్కడ మనుష్యులు జీవితాన్ని చాలా తెచ్చి లీనుకొనేవళ్ళు. ధర్మ స్నేహితులు వచ్చేవాడు. సినిమాల ప్రియం చేశే వాళ్ళు. రోజువారీ తాలూకు పెరుపు శరీరంలోవుండి కాబట్టి ఆ డిన్న గుంపులో-ఆ ప్రపంచంలో చాలా పెరిగిపోతూ- ఆదే ప్రపంచం లగోకొనేగి. అక్కడ మనుష్యులకి దబ్బు ఎప్పుడూ ననుస్యే. తమ జీవితం బాగువడదు అని కొందరనేవారు. కొందం చదువుకున్న వాళ్ళు ఆ కంపెనీలో వుంటే, విప్లవం వస్తేగానీ లాభం లేదు అని సిద్ధం రేవువాళ్ళు. నిరాశాభరితమైన తమ జీవితాలకి చిరనవ్వు మునుగువెనుకొని రోజుల్నూ హాయిగా (గడపుతున్నామనుకుంటూ) గడివెయ్యటమే ఆమెకి తెలిసిన ప్రపంచం.

కానీ ఇది?

ఇక్కడ మనుష్యులు పోరాడతారు. అనుషం ముందుకి రావీడి పెద్దారు. ఆ ముగ్ధులంబోడి ఉర్పన్నం అయ్యే వేడిలో డ్యులింబిపోతూ వన్నె తెచ్చుకుంటారు.

ముందు తన మరదలా, గాంధీ కలిసి వుంటున్నారంటే, ఆమె కూడా అందరూగే “మామూలుగానే” ఆలోచించింది. కానీ వాళ్ళతో కలిసివున్న మొదటి నాల్గు రోజుల్లోనే తన అభిప్రాయం తప్పని గ్రహించింది. తన మరదలిలో అంతర్లీనంగా అన్ని తెలివి చేలు వున్నవని గ్రహించే రహస్యం త ద్వంద్ వడింది కూడా. కానీ అంత కన్నా ఎక్కువగా ఆమె కదిలి పోయింది గాంధీని చూసి!

మనుష్యుల్లో, ముఖ్యంగా మగ వాళ్ళతో అలాటి వాళ్ళుంటారని ఆమెకి తెలిదు. అతడి కెప్పుడూ ఒకటే ధ్యాన-చదువు, పని-పని-చదువు, అంతే.

ప్రియం పద పెళ్ళి కాక ముందు చాలా మంచి అమ్మయి. ధర్మలు భార్యల అదృష్టాన్ని, రాస్తూ వుంటారు అన్న సాధారణ ఆమెవద్ద నిజమైంది. హాసుమంత రావు

యే బహుమతి అధికంగా కోరబడుతుంది?

బహుమతి చెక్కు

ఇండియన్ బ్యాంక్. తన బహుమతి చెక్కులను
ఓన్లైన్ బహుకరించ విముక్త అవ్వనివాళ్ళు.
ఇండియన్ బ్యాంక్ బహుమతి చెక్కులు...
రు. 10 మొదలు రు. 251 వరకు
గలవి. . బహుకరించువారికి ఆదర్శమైనవి
ఫౌండరీచే హర్షించబడునవి. మీ బహుమతి
వస్తువుమార్చి వేయబడుతుందేమోనని మీరు కాద
చడనక్కరలేదు. లేదా అందుకై వేయకండ్లతో
గమనిస్తూండ నక్కరలేదు. అందమైన మా షహు
మతి చెక్కును బహుకరించండి. అంతే. బహు
మతి ఫౌండినవాడు వెంటనే దానిని మార్చుకొని
ఆ డబ్బుతో తనకున్నవిన్న వస్తువును
ఓన్లైన్ చేసు.

ఈ బహుమతి చెక్కులకు యెలాంటి పీజాగాని.
ఛార్జిగాని లేదు.

ఇందుకు సంబంధించిన పూర్తి వివర
ములకు మరియు అనేక యితర
అకరణీయమైన ప్రణాళికలకు మీ సమీప
మండున్న ఇండియన్ బ్యాంక్ బ్రాంచిని
తప్పక సంప్రదించండి.

ఇండియన్ బ్యాంక్

మా సుఖసమ్మద్ధికి సహకారి

చేతిలో ఆమె జీవితం మారింది.

ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్కచోట అందం వుంటుంది. కొందరికి కళ్ళలో, కొందరికి కనుబొమ్మల్లో ఇలా.

ప్రియం వద అందం ఆమె నడుము మెలికలో వుంది. పెల్విక్ గెర్ల్ నంచి జాకెట్టు వరకూ నది కోసిన ఇసుక తీన్నెలా వుంటుంది ఆ వంపు-దానికి తగ్గట్టుగానే సీర కొంచం క్రిందికి కత్తుంది. ఇంకో విషయం ఏమిటంటే తన అందం ఎక్కడందో ఆపాకి తెలుసు.

ఆ అందానికి పడని వాడు గాంధీ ఒక్కడే.

అనుకి మాటలు ఎక్కువగరావు. ద్వంద్వార్థం వచ్చేటట్టూ మాటలాడటం-మనసులో భావాల్ని నర్మగర్భంగా వెల్లడించటం వగైరా విషయాలు ఆమెకి తెలియవు. అంతా డైరెక్టే. అందుకే ఒక రోజు గాంధీతో ఏదో మాట్లాడుతూ వున్నప్పుడు, చేబిల్ క్రింద నుంచి కాలునొక్కింది.

గాంధీ కంగారు పడలేదు. చిన్నపిల్లాడిలా బిత్తర పోలేదు. రసికుడిలా నవ్వు లేదు. చాలా తాపీగా, కానీ సూచీగా, తపోభంగమైన ఋషిలా తీక్షణంగా చూసేడు. ప్రీయంవద జీవితంలో మొదటిసారి భయపడింది.

ఆ తరువాత అతడితో డైరెక్టుగా మాట్లాడే సాహసం చెయ్యలేక పోయింది. కానీ ఆమె మనసులో కోర్కె మాత్రం హిమాలయం మీద మంచులా పెరుస్తూనే వుంది. అందని దెప్పుడూ తీపే కదా!

○ ○ ○ ○ ○

చిన్న చిన్న సంఘటనలు జీవితాన్ని గమృతుగా మారుస్తాయి అని ముందీక చోట చెప్పబడింది. అలాటి సంఘటనే గాంధీ జీవితంలో ఒకటి జరిగింది. పాత వుస్తకాలు ఏవో సర్దుతున్నప్పుడగా ఒక వ్యాసం, ఎర్రపెన్నతో ఎవరో అండర్లైన్ చేసింది కనబడింది. ఎవరో మార్క్ చేసి వడిసినది అది, హెడ్డింగ్ చదివి, ఇంబరెస్టు కలిగి, పూర్తిగా పరించాడు.

పరంగల్లోకి ఇరవై అయిదు కిలోమీటర్ల దూరంలో "అల్లారం బీడుగా" పిలవబడే పోరంబోకు స్థలాల్లో అట్టడుగున మైకా నిక్షేపాలున్నట్టు వార్త అది. చాలా చిన్న వార్త. ఎవరూ పట్టించుకోనిది.

అతడి కెందుకో దాసిమీద ఉత్సాహం కలిగింది.

గవర్నమెంటు ఆఫీసుకివెళ్ళి, ఆస్థలం తాలుకు వివరాలు కనుక్కున్నాడు. దాదాపు రెండు వందల ఎకరాలు అది. రాళ్లతప్ప ఇంకేమిలేవు. ప్రాజెక్టు వచ్చిన తరువాత కూడా అక్కడ సస్యశ్యామల మవదు, అంత పర్ర.

ఆభూమి గురించి తెలుసుకున్న తరువాత అతడు మైకాగనుల ఎక్స్‌పర్ట్‌నీ, ఖనిజ శాస్త్రజ్ఞుల్నీ కలుసు కొన్నాడు. గూడూరుకి పరంగల్‌కి ఖగోళ పరంగానై తేనేం, నై సరికంగానై తేనేం దగ్గర సంబంధాలున్నవి కాబట్టి అక్కడ మైకా దొరికే

సన్సిల్క్ శిరహేలు.

ఇక మీ భుజాలవై సూర్యకేరణాల నిగనిగలు,
పట్టుపోగుల సోయగాలు.

సన్సిల్క్
హిల్క్*

బ్యూటీ హింపూ

పడుతూంటే మెత్తని నిగనిగలాడు కురులకు నా
అశివల సౌందర్య సోదనల అల అలముఖ్యమౌతె

అవకాశం వుందని జాప్య సలహా ఇచ్చారు. కానీ మట్టిని పరీక్షచెయ్యాలి. కొంతలోతు తవ్వాలి తర్వాత అన్నిటికీ దాదాపు నాల్గయిదు లక్షలదాకా అవుతుంది. తన దగ్గరున్న దంతా దానిమేదే పెట్టు బడి పెద్దే-రేపు అక్కడేమీ లేదని తెలుస్తే అంతా సర్వనాశన మవుతుంది. అందుకే అతడు తట వటాయించ సాగేడు.

బిజినెస్లో నిర్ణయాలు ఎంత మంచివి తీసుకున్నాం అన్నది కాదు ప్రశ్న, ఏఓఎల్లో తీసుకున్నాం అన్నది ముఖ్యం. నిర్ణయం తీసుకోవడం కొద్ది గంటల ఆలస్యం అవుతే దానివల్ల వచ్చేనష్టం లక్షల్లో కూడా వుండొచ్చు.

ఆ స్థలం కొందామని మళ్ళీ ఇంకోసారి అతడు ప్రభ.త్వాన్ని సంప్రదించేసరికే ఇంకెవరో దాన్ని కొనేసారని తెలిసింది. ఆ కొన్నది “టి. ఎఫ్.టి.” అన్న కంపెనీ. పోరంజోకు స్థలం కాబట్టి గవర్నమెంటు చాలా చౌకగా, మొత్తం స్థలాన్నంతా రెండు లక్షలకి ఇచ్చింది. దాంట్లో గనులు తవ్వటానికి, మిగతా పరిశోధనలు చెయ్యటానికి ఇంకో ఎనిమిది లక్షలదాకా అవుతుందని అంచనా.

మొత్తం పదిలక్షల పెట్టుబడితో “టి. ఎఫ్.టి.” కంపెనీ స్థాపించబడింది. ఇద్దరు మార్గాడీలూ, ఒక గుజరాతీ, అందులో దైర్ఘ్యం. త్రివేది, ఫెర్నాండెజ్, టాటావాలూ అన్న ముగ్గురి పేరుమీద ఆ కంపెనీ (టి.ఎఫ్.టి) పెట్టారు. అప్పటికే తవ్వకం కార్యక్రమాలు ప్రారంభం అయ్యాయి.

గాంధీ హతాశుడయ్యాడు. నిర్ణయం తీసుకోవడం కొద్దిగా ఆలస్యం అవుతే ఇంత తొందరగా మిగతావాళ్ళు ఆ చాన్సు కొట్టేస్తారని అతడు వూహించలేదు. ప్రపంచంలో “కాంపిటీషన్” ఇంతగా వుండకపోలేదు అతడు. ఆ కంపెనీ ఏదో తనే పెట్టినీ, రెండు లక్షల్లో ముందు స్థలం కొనేసివుంటే, తర్వాత షేర్లు మార్కెట్లో రిలీజ్ చేసివుంటే, జనమే వాటిని కొనవచ్చుని వుండేవాళ్ళు. తాను మానేజింగ్ డైరెక్టర్ అయి వుండేవాడు. అయినా ఇప్పుడు కూడా పెద్దగా నమయం మించిపోయింది లేదు.

అల్లారం బీడలో మైకా గనుల గురించి వార్తాపత్రికల్లో వార్తలు రాసాగేయి. ప్రభుత్వం కూడా దీనిమీద ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చింది. ఇంజనీర్లు పని ప్రారంభించారు. ఆ సమయానికి టి ఎఫ్ టి కంపెనీ తన షేర్లని మార్కెట్లో రిలీజ్ చేసింది. దాన్ని గురించి ఎవరూ అంతగా వణించుకోలేదు గానీ అందుకోసమే వేచివున్న గాంధీ వెంటనే పదివేల షేర్లు AT PAR కొనేసాడు.

ఇది జరిగిన రెండు నెలలకి గన్నల్లో మైకా పడవమ్మననే ఆశ కనిపించింది. పరీక్షకి వచ్చిన మట్టిలో ఆ చాయలు కనిపిస్తున్నట్టు బోర్డేషించి రిపోర్టు వచ్చింది.

ఆ రిపోర్టు రాగానే మార్కెట్లో పది రూపాయల షేరు పన్నెండు రూపాయలయింది. బాంబేనుంచి ఆ రిపోర్టుతో పాటే వచ్చి ఒక మార్గాడీ మొత్తం మార్కెట్లో వున్న షేర్లు అన్నీ కొనెయ్యబోవటంతో షేరుధర పదిపానకి పెరిగింది.

గాంధీ అంతా గమనిస్తున్నాడు. అతడికి ఈపాటికే, పెట్టుబడి పెట్టిన లక్ష

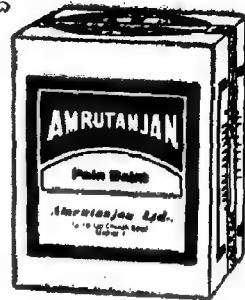
అమృతాంజన్

జలుబులకు, తలనొప్పిలకు, నొప్పులకు ఇంటింటా ఉండవలసిన దివ్య ఔషధము

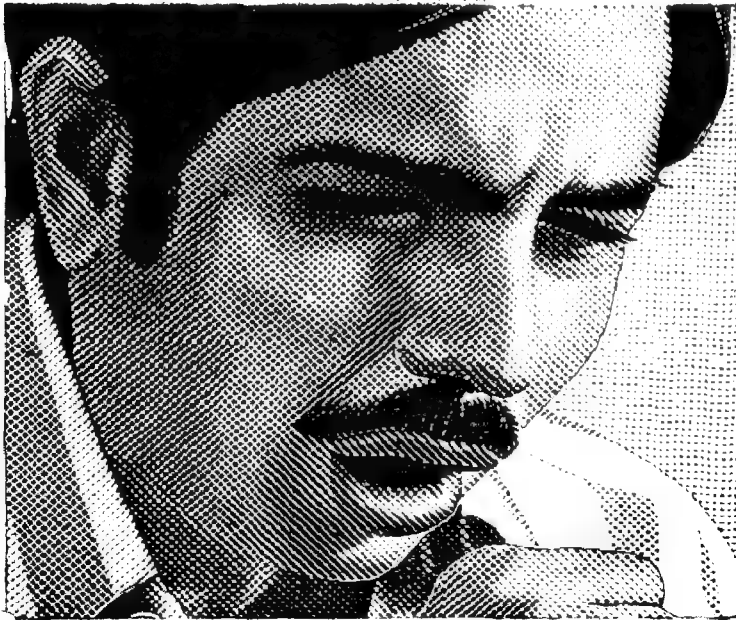
జలుబులకు, తలనొప్పిలకు, నొప్పులకు, ఉపశమనం కలిగించే అమృతాంజన్ ను బాధగా ఉన్నచోట కొద్దిగా రాసి, రుద్దండి. దానిలో చేరి ఉన్న పది శ్రేష్టమైన ఔషధాల నిమిషాలపీద గుణం కలిగిస్తాయని మీరు తెలుసుకొంటారు.

అదాచేనే పెద్ద నీసాలలోను, చిన్న నీసాలలోను తక్కువ వేలకు ఇమిడికగా చిన్న డబ్బాలలోను లభిస్తుంది.

అమృతాంజన్, 80 సంస్కరాలకు ప్రతిదిన సమృద్ధమైన దివ్య ఔషధము
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

AM 1909 Tel

వీదా యాభై వేల దాకా లాభం వచ్చింది.

The CENTURY Manufacturing

Telegram CENTURY   Phone 488351

Century Spinning & Mfg. Co. Ltd.

REGISTERED OFFICE
CENTURY SHAWAN, OP ANI, BASANT ROAD, BOMBAY-400028

HEAD OFFICE CENTURY SHAWAN, AMRITSAR

ప్రైవేటులో రెండు లెటర్ హెడ్లున్నాయి. నెంచరి స్పిన్నింగ్ విల్స్ వాదివి. అందులో ఒకటి మాత్రమే ఒరిజినల్. రెండోది డూప్లికేటు.

“డబ్బు” నవలలో క్రితం సంచికలో స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజి గురించి వ్రాసినప్పడూ, చాలా మంది స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజీలో అంతలా మోసాలు జరుగుతాయా అని ప్రశ్నించడం జరిగింది.

మొన్న మొన్న, అంటే జనవరి 22న ఎకనమిక్ టైమ్స్‌లో పడిన వార్త ఇది.

Sharks out to rig Century share prices

BY OUR SPECIAL CORRESPONDENT

BOMBAY, June 22
Largest firms' ownership of shares
market...
of Century Spinning & Mfg. Co. —
a market leader — ...

done a clever job capable of making the...
The filed press note gives in detail the turnover of the company for the nine months, the profits and the reasons for this performance. Further,

been addressed to the stock exchange. This was perhaps intended to misguide the newspaper editors. However on enquiry, it was found that no such notice has been put on the notice board of the Bombay

నెంచరి విల్స్ సరిగ్గా లాభాలు ఇవ్వని కారణంగా షేరు ధర పడిపోవడం మొదలు పెట్టింది. కొంతమంది “షార్క్స్” డూప్లికేటు లెటర్ హెడ్లు ప్రింట్ చేసి, ఆ విల్ మానేజింగ్ డైరెక్టర్ వ్రాస్తున్నట్లుగా న్యూస్‌పేపరు వాళ్ళకి వార్తలు పంపించారు. ఆ వార్త ప్రకారం నెంచరివిల్లు మంచి లాభాలు పొందింది.

ఈ వార్త వినగానే షేరు ధర వెంటనే పెరగాల్సింది. కానీ ఈ మోసగాళ్ళు కొన్ని తప్పులు చేసేరు. బనంత్ రోడ్‌లో ఫోన్ నెంబరు ఆరు సంఖ్యలు కాపు... ఏదో ఇక్కడ గమనించే విషయం చట్టపరమంగా స్టాక్ ఎక్స్‌చేంజీ బ్రోకర్లు ఎంతకైనా తెలిస్తేరని! వ్యాపార సాగరంలో ఇలాటి వాళ్ళని “షార్క్స్” అంటారు. ఇలాటి

జీవం ఉట్టిపడేలాగ మురియండి

అభ్యర్థమైనది లిరిల్. పెచ్చుని తరంగరేఖలు
 తిమ్మకాయల్లోని తాళారసపు ఉత్సాహంతో.
 తిరులైక, పుంజరించజేసే లిరిల్ మిమ్మల్ని
 కవచారణా తూపించిస్తుంది.

లిరిల్

తాళారసపు నిమ్మ
 తిమ్మకాయల తాళారసపు ఉత్సాహంతో

తిమ్మకాయల తాళారసపు ఉత్సాహంతో

తిమ్మకాయల తాళారసపు ఉత్సాహంతో

చిన్న చిన్న ట్రిక్స్ తో షేరుధర ఇటూ అటూ మారేట్లు చేసి లాభాలు గడిస్తారు. తెలియనివాడు ఏమాత్రం ఇందులో ప్రవేశించినా ఈ "షార్క్స్" కోరలకు బలి కావల్సిందే.)

ఈ లోపులో కంపెనీ డిబెంచెర్లు ఇమ్మోచేసింది. పదిరూపాయలది మార్కెట్ లో పదిపాను దాకా వెళ్ళింది. కానీ షేరు హోల్డర్లుగావున్న వాళ్ళకి వాటిని పదికే అమ్మటంతో గాంధీ రెండు లక్షలు పెట్టి డిబెంచెర్లు కొన్నాడు. అవి కన్వర్ట్ లుగా డిబెంచర్లు, అంటే మొత్తం లక్ష యాభై వేలు లాభం అన్నమాట. చాలా తక్కువ డ్రైమ్ లో....

ఆ రాత్రి గాంధీకి, లాలాకి మధ్య సంభాషణ జరిగింది. అప్పటికే చాలా మంది కళ్ళు టి.ఎఫ్.టి. మీద పడ్డాయి. కానీ లాభంలేదు. షేర్లు ఎవరూ అమ్మటం లేదు. మార్కెట్ డ్రైడ్ అయిపోయింది. బొంబాయి నుంచి వచ్చిన మార్వాడీ ఎంత డబ్బెైనా వెదజల్లి షేర్లు కొంటానికి ప్రయత్నించేస్తున్నాడు. అదే సమయానికి ఒక బ్రిటిష్ కంపెనీ తన సహాయాన్ని వెల్లడించింది. ఈ సహాయం ద్వారా, తవ్వకం ఆధారపడే పరికరాల్లో, తక్కువ ఖర్చులో జరుగుతుంది. బ్రిటిష్ కంపెనీతో ఈ అగ్రిమెంటు జరుగుతున్న రోజే, .. అల్లారం నుంచి వరంగల్ కి రైలు మార్గం నిర్మించటానికి ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నట్టు వార్త వచ్చింది. అదే రోజు పేపర్ లో పెద్ద ఆక్షరాల్లో మైకా కనుగొనబడ్డట్టు కూడా వార్త వచ్చేసింది.

ఆ వార్త వచ్చిన రోజు షేరుధర ఎన్నడూ లేనంత అంటే ముప్పైరూపాయ ల్లోంది. అయితే, షేరు హోల్డర్లకి అంతకన్నా డిల్లూహ కరమైన వార్త ఇంకొకటి తెలిసింది. త్రివేది, ఫెర్నాండజ్ ల మధ్య విభేదాల కారణంగా త్రివేది డైరెక్టర్ షిప్ కి రాజీనామా చేసేడు అన్నది. దాంతో, కొదిగా ఎక్కువ షేర్లున్న వాళ్ళంతా డైరెక్టర్ పదవి కోసం ప్రయత్నం చేయసాగేరు. కానీ అందరికీ ఎక్కువగా షేర్లున్నది గాంధీకి, బొంబాయి నుంచి వచ్చిన మార్వాడీకి! అందుకే అంత అర్జెంటుగా గాంధీ, లాలాతో సంభాషణ జరుపవలసి వచ్చింది.

“ఇంకొక పదివేలదాకా షేర్లున్న పక్షంలో మనకి డైరెక్టర్ పదవి ఖాయం లాలా” అన్నాడు గాంధీ.

“పది రూపాయల షేరు ముప్పై ఇస్తామన్నా ఎవరూ అమ్మటంలేదు సాబ్” అన్నాడు లాలా.

“ఏమిటా వాళ్ళకి అంత లాభం కలక్త పోవచ్చు కానీ ఆ పదివేల షేర్లు మనకెంతో లాభాన్ని చేకూరుస్తాయి. టి.ఎఫ్.టి. డైరెక్టర్ పదవి అంటే అంత సామాన్య మైనదికాదు”

వప్పు కుంటున్నట్టు లాలా మౌనంగా పుండిపోయాడు. కానీ ఎలా మరో పదివేల షేర్లు సంపాదించటం .. ఏళ్ళు ఈ ఆలోచనల్లో వుండగానే, బొంబాయి నుంచి వచ్చిన మార్వాడీ దగ్గిర్నుంచి రహస్యంగా ఒక వర్తమానం వచ్చింది. గాంధీ

శుభ్రమైన తాజా శ్వాస... ఆరోగ్యించిందే గట్టి పళ్ళు

కోల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్ ఫలితం

ప్రతిసారి భోజనం తీరిన తర్వాత కోల్గేట్లో మీ పళ్ళను తోడుకుండి. కోల్గేట్ ప్రవంచమంతటా దంతవైద్యులు సిఫారసు చేసే తీరులో మీకు రక్షణ వదులుతుంది.

మీ పళ్ళలో మిగిలిపోయే అహారపు అణువులలో బాక్టీరియా పెరుగుతుంది. అవి ముందు కోటి దుర్వాసన అనేక వాతావరణ దంతక్షయాలని కలిగిస్తాయి.

అందుకే మరి ఎప్పుడూ భోజనం తాగానే కోల్గేట్లో తోడు కోనడం సరైన మార్గం. అది మీ శ్వాసను తాజాగా రూపొందించేందుకు, పళ్ళను తిరిగి మెరిసేలా చేసేందుకు దంతక్షయాలని ఎదిరించేందుకు అవసరమైన దృఢ రక్షణను ఇస్తుంది.

కోల్గేట్ యొక్క పళ్ళు కమ్యూనికేషన్ సూక్ష్మ విలాసవి చేస్తుంది.

మీ పళ్ళలో అరుక్కుపోయిన అహారపు అణువులలో దుర్వాసన, దంతక్షయాలని కలిగించే బాక్టీరియా పెరుగుతుంది.

కోల్గేట్ మీకు హామీవేసి అహారపు నురుగు కాగా తోడుకునే సమయంలోనే అహారపు అణువులను, బాక్టీరియాను తొలగిస్తుంది.

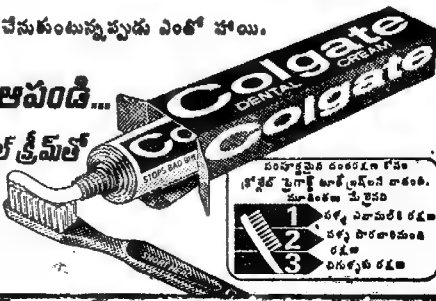

ఫలితం: అరగబడిన అహారపు పళ్ళు, క్షయ కాళాగా అణువులని నివారణ, దంతక్షయములని రక్షణ.

కోల్గేట్లోని తాజా మింగి రుచివలన బ్రష్ చేసుకుంటున్నప్పుడు ఎంతో హాయి.

నోటి దుర్వాసనను ఆపండి...

కోల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్
దంతక్షయాలని ఎదుర్కోండి!

దంతక్షయముల దంతక్షయాల కోసం
కోల్గేట్ డెంటల్ క్రీమ్లోని తాజా, మృదులమైన
1 పళ్ళు ఎలావారికి రక్షణ
2 పళ్ళు దొరకాలికి రక్షణ
3 దంతక్షయముల రక్షణ

DC.G74 TL

గానీ తన దగ్గరన్న షేర్లు అమ్మడల్పుకన్నట్టుయితే—నాలుగు లక్షలదాకా ధర ఇచ్చి కొంటానని!

చాలా మంచి అవకాశం!

కానీ గాంధీ అంత తేలిగా బుట్టలో పడదల్చు కోలేదు. ఆ మార్కాడే అదేధరకి అమ్మితే తనే ఆ ధరకి కొంటానని తీరిగి కబురు చేసాడు. పోటీ అంటూ పడితే డై రెక్టరపటానికి గాంధీకే ఎక్కువ అవకాశం వుంది. అందుకని ఆ మార్కాడీ ఆ ధరకి వప్పుకొన్నాడు.

గాంధీ వెంటనే తన డిపాజిట్లు, మిగతా కంపెనీల షేర్లు, డిబెంఛర్లు అన్ని డబ్బుగా మార్చి మార్కాడీ దగ్గర్నుంచి కొనేసాడు, దాంతో ఇక డై రెక్టర్ అవటానికి ఉన్న అటంకాలన్నీ తొలిగి పోయాయి—కేవలం ఎన్నికలవటమే మిగిలింది.

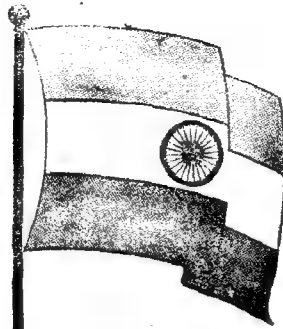
గాంధీ ఉప్పొంగి పోయాడు. దాదాపు విజయం సాధించేసినట్టే ఒక్కసారి ఆ కంపెనీ డై రెక్టరం, కలెం చేతిలోకి తీసుకుంటే ఇక చాలా సులభంగా ముందుకు సాగిపోవచ్చు. చాలా దగ్గిరోనే వుంది ఆరోజు. అతడు చాలా ఆత్మతగా ఎన్నికల కోసం చూడసాగాడు.

అంతలోనే ఇంకోవార్త వినిపించింది. టాటావాలా కూడా తన పదవికి రాజీనామా చేసేడు అన్నది, గనుల్లో నీరుపడి, ఇవలోతుకి వెళ్ళటం అసాధ్యం, అనవసరం అని అతడు వాదించాడు. అతడి మాట ఎవరూ వినలేదు, అందువల్ల అతడు రాజీనామా చేసాడు, అదీ కారణం.

టాటావాలా ఎందుకు రాజీనామా చేసాడు అన్నది చాలా మందికి అర్థం కాలేదు. గనులన్నాక నీరు పడటం సర్వసామాన్యమైన విషయమే కదా! అయినా కొద్దిమంది నిరాశా వాదులైన షేర్లుదార్లరు తమ షేర్లని మార్కెటులో అమ్మకానికి పెట్టారు, దాంతో షేరు ధర మామూలు రూపాయల్నుంచి ఇరవై తొమ్మిదికి దిగింది.

ఇదే సమయానికి బ్రిటిష్ కంపెనీ తననహాయాన్ని అందించే ముందు, తన నిపుణుల బృందాన్ని పంపి పరీక్షలు చేయిస్తుంది అన్న విషయం ఖయట పడింది. అసలా క్లాజు ముందటి ఆగ్రిమెంటులోనే వుంది. ఆ రోజుల్లో దాన్నెవరూ అంతగా పట్టించుకోలేదు. అనుకున్నట్టే నిపుణుల బృందం వచ్చి పరీక్షలు చేయటం మొదలు పెట్టటంతో షేరు ధర ఇరవై ఆరుకి దిగింది.

ఈ పరీక్షలు మొదలైన పదిహేను రోజులకి, పార్లమెంటు ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో అల్లారం రైలుమార్గం ప్రసక్తి వచ్చింది. ఒక ప్రైవేటు కంపెనీ కోసం ఈ రైలు వెయ్యేచ్చా అన్న ప్రశ్న ప్రతిపక్షం సభ్యులొకరు పెసాడు. దానికి సమాధానమిస్తూ అలాటి యోచనే లేదని, ప్రభుత్వం ఆ రైలుమార్గం పేస్తునట్టు ఎక్కడా ప్రకటించలేదని మంత్రి అన్నాడు. మధ్యాహ్నం వచ్చేందు గంటల వేళ ఈ వార్త బైటకు పొక్తగానే హైదరాబాద్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజిలో టి ఎఫ్ టి షేర్లధర ఇరవైనాలుగుకు పడిపోయింది.

స్వామిమయిన సామ్రాజిక వ్యవస్థకోసం
కలిసి పనిచేద్దాం. ఏకలక్ష్మంతో పరస్పర
సహకారంతో కట్టించి పనిచేస్తేనే అది
సాధ్యం.

devp 81/283

ఒక సారిగా ఇంత ధర వడిపోవటంతో షేరు మార్కెట్లో అమ్మేవారి తాకిడి ఎక్కువైంది. “బిడ్స్” విజృంభించారు. ఎవరికివాళ్ళు తవకున్న దాంటో కొద్దిగా అమ్మేయ్యటానికి ప్రయత్నించ సాగేరు.

గాంధీ ఏం చెయ్యటానికి తోచక తటపటాయించ సాగేడు. గంట గంటకీ ధర తగ్గిపోసాగింది.

ఇరవై రెండు.

ఇరవై.

పద్దెనిమిది.

సాయంత్రం నాలుగయ్యేసరికి ధర పద్దెనిమిది దగ్గర ఆగింది. సరిగ్గా అదే సమయానికి బ్రిటిష్ కంపెనీ నిపుణుల బృందం, తమ పరిశోధన ఫలితాలు తెలిపింది. అక్షర మైకా కాదుకదా - మట్టి కూడా దేనికి పనికి రాదు అని దాని సాకాంశం.

ఈ వార్త వచ్చిన వది నిమిషాల్లో నాలుగు పెద్ద సంస్థలు తామిచ్చిన అప్పు తిరిగి/చెల్లించమంటూ కంపెనీకి నోటీసులు పంపినయ్ అన్న రూమరు వ్యాపించింది. అంతే!

బొద్దున్న ఇరవై ఆరు రూపాయలన్న షేరు ధర - సాయంత్రం ప్లాక్ ఎక్స్‌చేంజి మూసే సమయానికి మూడు రూపాయలకి దిగింది.

ఆ మరుసటి రోజు కంపెనీ లిక్విడేట్ అవుతున్నట్టు వార్త వ్యాపించింది. వదిపై నలకొంజినన్నా కొనేవాడు లేకపోయాడు.

గాంధీ సంపాదించిన అయిదు లక్షలూ పూర్తిగా మట్టిలో కలిసిపోవటమే గాక - ఇంకో రెండు లక్షలు అప్పులో పడ్డాడు. ఇల్లా, కారు ఆమ్మోనీ, మళ్ళీ పూరి పాకలోకి వెళ్ళిపోవల్సిన స్థితి తిరిగి వచ్చేసింది.

కట్టు బట్టల్లో మిగిలేడు. పెట్టుబడి పెట్టినప్పుడు పదిపైసలన్నా వుండేవి. ఇప్పుడవి కూడా లేదు.

○ ○ ○ ○

తెల్లగా పాలి పోయిన మొహంతో డేబిల్ మీద మోచేతులాన్ని నేలవంక చూస్తూ కూర్చొన్నాడు గాంధీ. అతడి మొహం భావన రహితంగా వుంది, మనసులో శాంతం - రకరకాల భావాలు ఉవ్వెత్తుగా లేచిపడ్తున్నాయి.

తను ఓడిపోయాడన్నది నిర్వివాదాంశం.

ఇప్పుడు ఈ రెండు లక్షల అప్పు తీర్చాలంటే - ఐ. పి. పెట్టాలి. కోర్టులో అది పూర్తయ్యే వరకూ ఏ సంపాదనా వుండదు. కోర్టు ఈ అప్పుల్నుంచి తనని విముక్తిచేసే బికారిగా (ఐ. పి) ప్రకటించటానికి ఎంత లేదన్నా ఆరేడు నెలలు వడ్తుంది. ఇంకెప్పుడు సంపాదిస్తాడు తను యాభై లక్షలు?

అతడా ఆలోచనలో వుండగానే ఫోన్ మ్రోగింది. రిసీవర్ ఎత్తుకొని ‘హలో’ అన్నాడు.

“కండాలెన్సెన్స్” అవతల్నుంచి ఒక కంఠం వినిపించింది.

“ఎవరు మీరు.”

■ ప్రశ్నకి అవతలి కంటం జవాబు చెప్పలేదు. “టి. ఎఫ్. టి. అంటే ఏమిటో తెలుసా?” అంది. చిన్న నవ్వు, “టి. ఎఫ్. టి. అంటే బిడ్ ఫర్ టూడ్” అని ఫోన్ పెట్టేసింది. గాంధీ అలాగే రిసీవర్ పట్టుకొని వుండిపోయాడు. ఆ కంటం ఎవరిదో అతడికి అర్థమయింది.

అది రాజారామ్మోహనరావుది !!!

ఆ ఫోన్ నుంచి తేరుకోవటానికి అతడికి అరగంట వట్టింది. పరుసగా ఫోన్లు చెయ్యటం మొదలు పెట్టాడు. పాత వార్తా పత్రకలు తెప్పించాడు కంపెనీ ప్రోస్పెక్టస్ తీసి మళ్ళీ చదివాడు. ఎంతో దాగా వ్రాయబడిన ప్రకటన అది. అలాగం ఓడురో పైకా దొరికే అచరణం గిరించిన టెక్నికల్ రిపోర్ట్ కూడా అలాగే వుంది. అయితే, ఎక్కడా వాటి మీద కోర్టుకివెళ్ళే అవకాశం లేదు. ఇలా “అయితే” అలా అవుతుంది. “కానీ” అలా “అయితే” ఇలా వుంటుంది.

ఇలా సాగింది ఆ రిపోర్ట్. దాన్నిండా “అయితే” అలా, “కానీ” ఇలా చాలా వున్నాయి. ఎక్కడా మోసం ప్రసన్నే లేదు. గాంధీకి జరిగినదంతా అర్థం అయింది.

రాజారామ్మోహనరావు లంటి పలుకుబడి వున్న ప్యక్టికి బ్రిటిష్ కంపెనీ

100 ml బాటిలు కొని

87 పైసలు ఆదా చేసుకోండి

‘క్రివేణి’ ఇంకు

ఇప్పుడు లాభకరమైన ప్యాకింగులో

100ml పారిటీస్ బాటిల్సులో దొరుకుతున్నది.

100ml బాటిలు 1కి వెల రు 2 80

60ml బాటిలు 1కి వెల రు 2-20

(స్టానిక వర్నలు అవిస.)

సి.యో.గిద్దర్ల లాభమునక గాను ప్రచురించుచున్నాము.

తయారు చేయ వారు :

క్రష్టవేణి ఇంకు ఫ్యాక్టరీ

751, నిరువర్తియారు హైరోడ్, మద్రాసు-600081

నుంచి అగ్రిమెంటు సంపాదించటం కష్టంకాదు. ఆ తరువాత ఎవరో ఒక వ్యక్తికా వెల్ఖరి ద్వారా ఆ రైలు మార్గం రూమరు లీక్ చేయించి వుంటాడు. ప్రజలే విచ్చి వాళ్ళలా ఎగబడి షేర్లు కొంటే అది అతడి తప్పకాదు.

రాజా రామ్మోహనరావు తన ప్రతి కదలికనీ గమనిస్తూ వచ్చాడన్న మాట. అందుకే తను ఓ లక్షరూపాయల షేరు కొనగానే ప్రవేశించే ఎదో ఒక కారణం మీద రాజీనామా చేయించాడు. గనుల్లో నీరు వడం అన్నది కేవలం ఒక సాకుమాత్రమే!

నిజానికి రాజారామ్మోహనరావు పెద్దదల్చుకుంటే చాలా పెద్ద కంపెనీయే స్థాపించవచ్చు. కానీ కేవలం పది లక్షల్లోనే ఎందుకు పెట్టాడు? ఒక్కడే కారణం!

తనని ఆకరించడం.

అంటే తన దగ్గర ఎంత డబ్బుందో అతడికి తెలిసింది అన్నమాట ఎర్ర పెన్సిల్ తో మెకా గురించి అం రైల్వేస్ చేసి ఆ వ్యవస్థకం తనంటికి చేరుకొనేట్టు చేసేడు. తనదో పెద్ద రహస్యం శోధించిన వాడిలా దాన్ని ఎక్స్ ప్లోయట్ చేయటం మొదలు పెట్టాడు. సరిగ్గా తన దగ్గర వున్న డబ్బుకి నరివడా ఎత్తులో డైరెక్టర్ పదవిని పెట్టాడు. తను ఆశతో ఎగరగానే, క్రింద ఆధారం తీసేసేడు.

నిజంగా హేటూస్ టు హిమ్! శత్రువు అవుతే అవ్వొచ్చు గాక!

గాంధీ ఆలోచనల్ని భంగపరుస్తూ లక్ష్మి వచ్చింది.

“ఏమైంది” అని అడిగాడు.

“వంటాయి నుంచి ఏ మార్వాడీ రాలేదు. నీ దగ్గరకి వచ్చింది రామ్మోహన రావు పెర్సనల్ సెక్రటరీ. అతడే పది రూపాయలు కూడా విలువచెయ్యని షేరు నర్టిఫికేట్లు అచ్చి నీ దగ్గర్నుంచి నాలుగు లక్షలు పట్టుకెళ్ళాడు.” అంది.

గాంధీ మాట్లాడలేదు. మాట్లాడటానికి కూడా ఏమీలేదు. ఇంతనగకూ చట్ట బద్ధంగా డబ్బు సంపాదించడం గురించి ఆలోచించాడు. ఇప్పుడు చట్ట బద్ధంగా మోసం చెయ్యబడ్డాడు. అంతే! కానీ ఎంత తెలివి తేలుతుతో.. ఎంత టైమ్ తీసుకొని ...ఎంత పకడ్బందీగా తనని బుటలో పడెసేడు!!

ఇందులో రాజారామ్మోహన రావుకి డబ్బు సంపాదించాలన్న ఆశ కూడా పెద్దగా లేదు. కేవలం తనని డెబ్బు కొట్టటమే. అందుకే షేరుధర కొద్దికొద్దిగా పది పోకుండా, ఒకేరోజు పూర్తిగా జారిపోయేలా చేసేడు. పార్లమెంటులో మంత్రి ప్రకటన వచ్చిన రోజే, బ్రిటిష్ నిపుణుల అభిప్రాయం-అదే రోజు కంపెనీ మూసేసే రూమర్ కూడా వ్యాపింప జేసేడు. ఇంత జేసినవాడు-త్రివేది, టాటావాలా, ఫెర్నాం డజ్జలు కూడా తనొకడే అయినా ఆశ్చర్య పోనక్కర్లేదు. మంచి టి. ఎఫ్. టి.

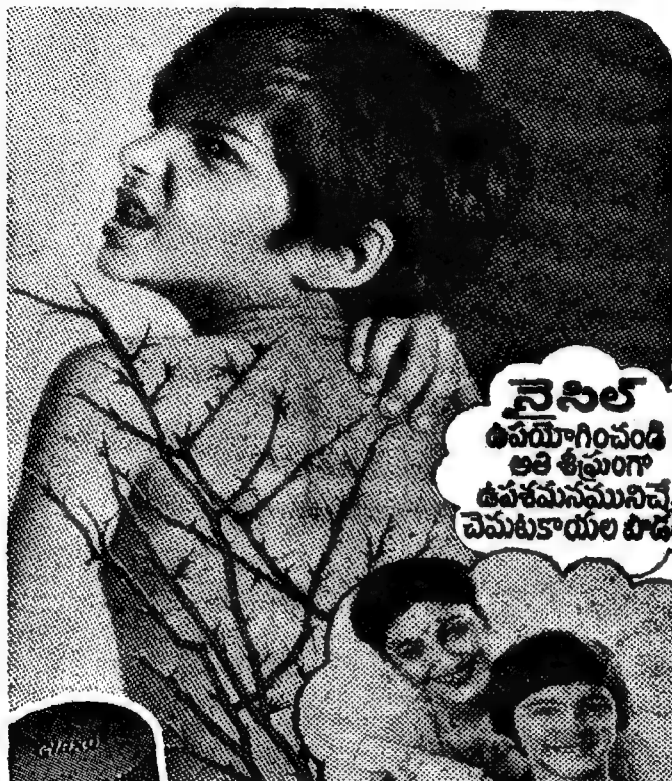
గాంధీ లేచి “పదలక్ష్మీ” అన్నాడు.

“ఎక్కడికి” అడిగింది

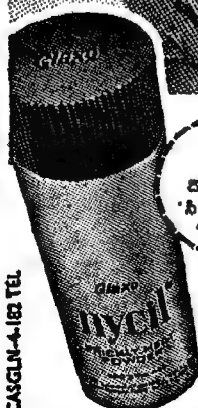
“మన పాకకి, అదింకా ఖాళీగా వుందో లేదో చూడటానికి” అన్నాడు.

(ఇంకా వుంది)

**"మమ్మ, ఈ దురద,
మంటను ఎలాగైనా ఆపవూ."**

నైసిల్
ఉపయోగించండి
అతి త్వరగా
ఉపశమనమునిచ్చే
చెమటకాయల టాడర్.

2 రోజుల
అద్దంలో
దొరికుతుంది.
'నీలం' కూడా
'చందనం'.

నైసిల్
తెచ్చుకోండి
చెమటకాయల
బాధ మరిచిపోండి.

- ఈ దురద యొక్క నైసిల్
1. అధిక ప్రాసెస్ చేయబడినది.
  2. చెమటను పీల్చుతుంది.
  3. దుర్గంధాన్ని తగ్గించే నూర్మ ఉప్పులను వాడనం చేస్తుంది.
  4. వర్షమునకు హాయిగా ఉంటుంది.

CASUN-4-18 TEL

అరుదైన

ఆధునిక కవిత

ఆలూరి బైరాగి

“ఆగమ గీతి”

బైరాగి మహాభిప్రాయములను చేసి రెండేళ్లు
చాటింది. ఈలోగా తెలుగుదేశం రుణం
తీర్చుకోవలసిన వసులు కొన్ని జరిగాయి.
ఒకటి—‘చీకటి నీడలు’, ‘నూకలో గొంతు
కలు’ బైరాగి మొదటి కవిత్వాలపుస్తకాలు
తీరిగి అమ్మాయి బయటికొచ్చాయి. ఇప్పుడు
బైరాగి రాసిన అనేక కవితలు, కొన్ని
ముద్రితాలు, చాలా అముద్రితాలు, అనేక
అనువాదాలు కలిపి ‘ఆగమ గీతి’ పేర పేర్కొ
ని ప్రకటన వెలువడింది.

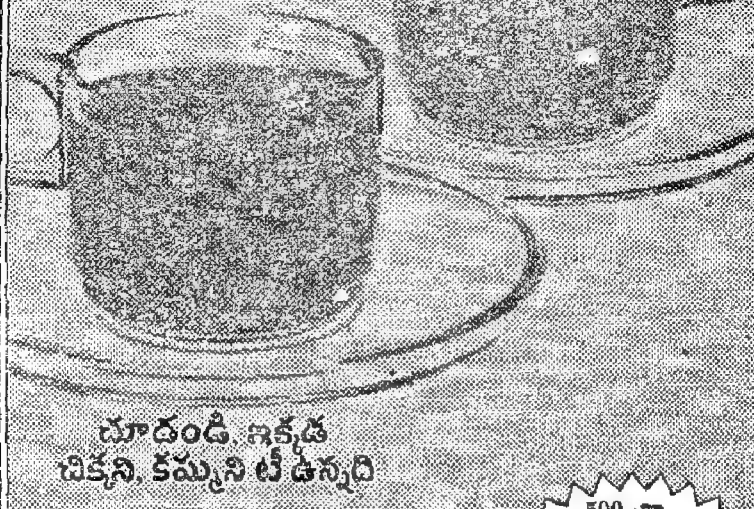
తెలుగు నేలకీ, పలుగు ఆకాశానికీ,
తెలుగు జీవితానికీ, తెలుగు సాహిత్యానికీ
అరుదైనకవి బైరాగి. చమత్కారాలకీ,
ప్రవోధాలకీ, సిద్ధాంతాల అంధ అనుకరణ
లకీ, జీవితంలోనూ సాహిత్యంలోనూ
ఎక్కువగా కనబడే కవలత్వానికీ, ద్వంద్వ

నీతికీ అతీతుడు బైరాగి. నిష్పూజా నిజా
యితగా అతీతవాడు. నమ్మినదాన్ని
నిక్కొగ్గా రాసిన కవి బైరాగి. ఏ ఎండకా
తెండా ఎత్తని మనిషి, కవి బైరాగి. రాసేది,
కూనేదీ ఒకటి కాని చాలా మంది కవులకీ,
నూనె మిరాయి సాహిత్యమే జీవితాంశం
తెలుసున్న పాఠకులకీ బైరాగి కవిత్వాలు
చదవగానే అర్థంకావడం కష్టం.

బైరాగిని నిరాశా కవిగా, సంతయ
కవిగా, లోక మార్గానికి దూరంగా అతీత
కవిగా కొంత మంది విమర్శకులు అంచనా
వేశారు. బైరాగి విషయంలో పొరపాటు
పడడానికి ఎక్కువ అవకాశముంది. ఆధునిక
తాత్విక భావన అంటూ ఏమీలేని భారత
దేశ జీవితంలో పాలకుల గూండాయిజం,
ప్రజల అజ్ఞానం కలిసి ప్రభాస్వామ్యంగా,

టాప్ స్టార్ ఉన్న
కప్పు ఏది ?

చూడండి. ఇక్కడ
చిక్కని, కమ్మని టీ ఉన్నది

చూడగానే తెలుసుకుంటారు దాని గొప్పదనం
రుచిమండగానే గ్రహిస్తారు దాని కమ్మదనం
దిక్కదనపు పరీక్షలో లిప్టన్ టాప్ స్టార్ కే
గెలుపు చూడగానే తెలుస్తుంది దానిలోని
ప్రత్యేకత కాగగానే తెలుస్తుంది దానిలోని
మామూలైన రుచి.

500 గ్రా.
250 గ్రా.
100 గ్రా.లలో
దొరుకుతుంది.

లిప్టన్
టాప్ స్టార్
టీ

చిక్కదనంలో టాప్, కమ్మదనంలో టాప్

LIPTON

మా యా రో కం

ఎం. డి. సౌజన్య

సినీమాసెట్లో, ఒక రోజు సినీతార మాలిని తన ముప్పుయ్య రెండవ పుట్టిన రోజు వండుగను, యిం నై మూడో పుట్టిన రోజు వండుగగా ఘనంగా జరుపు కుంటోంది ఒక సినీమా మాటెంగ్-విరామ సమయంలో!

బిజీతార మాలిని ఆ ప్ర మిత్రులు కొందరు సరాసరి ఆసినీమా సెట్లోకి వచ్చి పార్టీలో పాల్గొంటున్నారు. మాలిని ఉభయ వారి కావటంతో “వెజ్”-నాన్ వెజ్” వంటకాలు ఘుమ ఘుమ లాడి పోతున్నాయి.

మాలిని తన ప్రక్కనే కూర్చున్న బ్యూటీ పార్లర్ నడుపుతున్న డాక్టర్ తో “డాక్టర్! నన్ను ఏమి నిర్మాతలంతా పారిస్ బ్యూటీ కంటెస్టుకు వెళ్ళి మంటున్నారు! నాకేమోడైటింగ్ చేసి యింకా స్టిమ్మగా తయారై వెళ్లాలని వుంది. వెజిటేరియన్ డైట్ పం తీసుకుంటే మంచి దంటారా?” అంది

“ఆకు కూరలు, పళ్ళు—ముఖ్యంగా తెమన్, ఆరండి మంచిది! దుంప కూరలు—అంటి ఇల్లోదు!” అన్నాడు సలహాయ్తూ.

“ధ్యాంక్యూ! ధ్యాంక్యూ! ...ఆ... .. బైదై బై.....నాన్ వెజిటేరియన్ సంగతి చెప్పండి....ఎది తినటండా ఉండేలేను!” అంది, మాలిని నవ్వుతూ.

“చికెన్ మండి... మటన్ సూప్ ఒకప్పు, రెండు స్ల యస్ట్ రొట్టెల్లో మండిడి!... లిప్స్ డబ్బిల్ మండిడి! డబ్బిల్ వాడ కండి!...కర్ట్ వడ్డు... బటర్ విల్క్ తీసు కోండి!” మార్నింగ్ లైట్ ఎక్స్ ప్లైజ్!” అంటూ చెబుతున్నాడు.

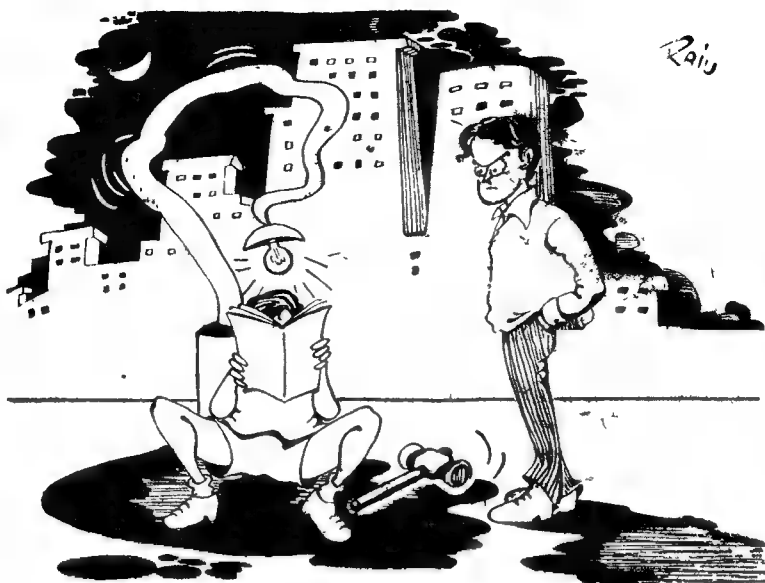
ఇంతలో నిర్మాత మురుగన్ వచ్చి “మాలినిగా రూ! మీకభ్యంతరం లేక పోతే ఈ సెట్లోజరుగుతున్న మీ డ్రైడే విందు పార్టీని కలర్ లో రెండు రిక్లగా మాట్ చేయ మఱాను!” అన్నాడు.

“మూర్...మూర్... యుజ్ ప్రాసీడ్ యుజ్ ప్రాసీడ్!” అంది, అక్కడి నుంచి లేచి వెళ్ళి మళ్ళీ కాస్త ట్రమ్మగా మేప్ కావటానికి.

ఇంతలో బ్యూటీ పార్లర్ డాక్టరు తన ప్రక్కనే ఉన్న వ్యక్తితో “పమో అను కున్నాను! మి లివి గొప్ప నటే కాదు.... చాలా తెలివి కలది కూడాను! చూశారా నా బ్యూటీ పార్లర్ కొచ్చి అడిగే సలహా లన్నీ నయ్యారై నా ఖర్చు లేకుండా తెలివిగా అడిగి తెలుసుకుంది!” అన్నాడు.

ఆ నల్లకోటు వ్యక్తి చిరునవ్వుతో సమాధానం చెప్పకుండా దాటేశాడు.

అయినా డాక్టర్ ఆ నల్లకోటు వ్యక్తిని వదలకుండా “ఇదే సలహా

టైటిల్ కు సంబంధించి ఎవరికి చెప్పినా.. నేను రెండోదలు చార్జి చేస్తాను! రేపు రెండోదలకు బిల్లు వంపుతాను!.. వంపటం కావుంటుందంటారా? మీరు సలహా చెప్పండి!" అన్నాడు.

"తప్పకుండా వంపండి! సినిమా సెట్ లో బర్డ్ డే పార్టీ అని ప్రొడ్యూసర్ అరెంజ్ చేసినట్టే చేసి, యీ బర్డ్ డే పార్టీ మాట్ చేసి, దాన్ని పదార్థ సినిమాతో కలిపి చూపించి, డబ్బు చేసుకుంటాడు ప్రొడ్యూసర్!! అలాంటప్పుడు బ్యూటీ పార్లర్ డాక్టర్ గా మీర్చిన సలహాకు తప్పక ఫీజు నూలు చేయవచ్చు!" అన్నాడు తన సలహాస్తూ.

డాక్టర్ ముఖం ఆనందంతో విప్పారించి ఇంతలో మాలిని సెక్రటరీ వచ్చి "సార్! మా మిస్ మాలిని గారి వక్కన ఎవరుంటే వాళ్లు అయిదు వేల విలవచేసే వజ్రాల ఉంగరం ప్రెజెంట్ చేయాలట! మా మూలుగా అయితే ఆ మె సినిమా

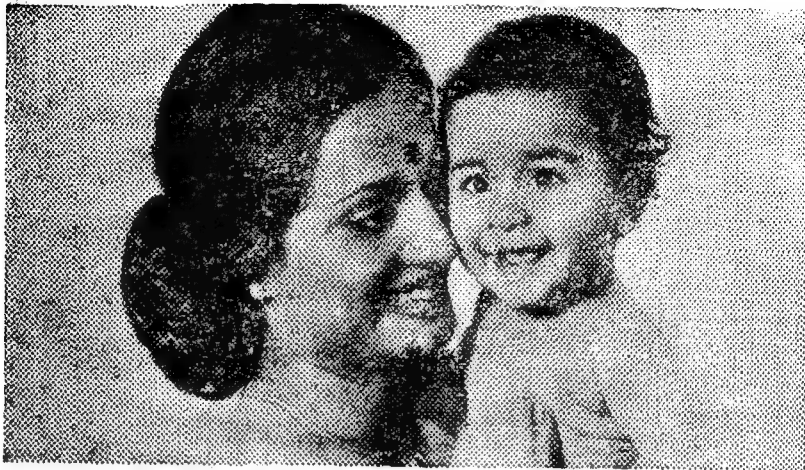
మాటంగోను గంటకు యాభై వేలు చార్జి చేస్తారు! ఇది మాలిని గారి బర్డ్ డే పార్టీ ముటింగ్ కాబట్టి యిదో ఛాన్స్....! ఇక్కడ అదృష్ట వంతులెవరో ముందుకు రావాలి! అన్నాడు.

పార్టీ కొచ్చిన వారంతా ఆశ్చర్యంతో వీరు వెళ్ళబెనుతుండ -

"ఆ అయిదు వేలు నేనే యిచ్చుకుంటాను ఇదిగో చెక్!" అంటూ మురుగన్ అయిదు వేలకు చెక్ అందించి, మాలిని ప్రక్కనే సీటు ఆక్రమించాడు.

రెండవ రోజు బ్యూటీ పార్లర్ డాక్టర్ మాలినికి రెండు వందలకు బిల్లు వచ్చి నంతో విస్తుండగా పులిమిద సెట్రాలా లాయర్ వేటిహిచ్చింది "డియర్ డాక్టర్! మీరు నిన్న మాలిని పార్టీలో నన్ను ఒక సలహా అడిగారు! దానికి లాయర్లుగా నా ఫీజు మూడు వందలు వంపండి!" అని పూచి.

పాపాయికి పుట్టుకతోనే మారిల్లిన కానుక-3 నెలలకు గరివడే బరన్

3 నెలలు నిండాక, కేవలం పాలే అతడికి
కావలసిన బరన్ ను సమకూర్చలేవు

అతడికి ఇవ్వండి **ఫారెక్స్** పుష్కలంగా బరన్ గలది

“శరీరుంది పెద్ద బరన్
నిల్వతో నవ పుడకాడు
పాపాయి. అయితే పుట్టిన
తర్వాత ఈ నిల్వ
క్రమేనీ తరిగిపోతుంది.
పాలు మంచి ఆహారమే
అయినప్పటికీ, బరన్
లేనందువల్ల అది సంపూర్ణ
ఆహారం కాదు. అందుకే
పాపాయికి బరన్ గల
ఆహారాలు కావాలి.”

డాక్టర్ సుబాష్ సి. అర్యః
“జన్ పేంట్ అండ్ చైల్డ్
కేర్ ఫర్ ది ఇండియన్
మదర్”

డాక్టర్లు ఫారెక్స్
ఎందుకు సిఫార్సు
చేస్తారు ?
ఫారెక్స్ లో

పుష్కలంగా బరన్ కూడా

ఉంది—అది మీ
పాపాయి రక్తానికి, అతడి
శరీర ఆరోగ్యానికి,
అతడి పెరుగుదలకూ,
వికాసానికి అతి ముఖ్యం.

డాక్టర్లు సిఫార్సు చేస్తున్న ఫారెక్స్
నిశ్చితమైన, సంపూర్ణమైన నిమగ్నతతోను పాపాయికి అవసరమంతమైన భుజ ఆహారం

CA16LF-30-163 Tel

అ పు రూ ప

వీరపల్లె వీణావాణి

అపురూప మాకు సీనియర్.

పైగా ఆ ఆమ్మాయి న్యూ హాస్టల్లో ఉంటోంది. నేనుండేది ఓల్డ్ హాస్టల్లో. అందుచేత ఆ ఆమ్మాయితో నాకు పరిచయం తక్కువ. అంతేగాక నా మనస్తత్వం చాలా విచిత్రమైంది. నాకు కలుపుగోలు తనం తక్కువ ఎప్పుడూ ముఖవంగా ఉంటారు. ఆపురూపతో నాకు పెద్దగా పరిచయం లేకపోవడానికి ఇది ఒక కారణమే.

నేను ఎం. ఏలో చేరి రెండు నెలలు కానస్తోంది.

ఎం. ఏలో చేరికముందు .. యూనివర్సిటీ జీవితాన్ని గురించి నేను ఎన్నో రంగుల కలలు కన్నాను. తీగా ఎం. ఏలో చేరి హాస్టల్లో రెండు నెలలు ఉండితే సరికి... ఈ హాస్టల్ జీవితామీద అవహానం వుతుతోంది. హాస్టల్లో అందమైన ఆమ్మాయి అందంగా లేని ఆమ్మాయిలతో స్నేహం చెయ్యదు. వాళ్ళతో పాపి గోకు వెళ్ళదు. ఒకే కులానికి చెందిన ఆమ్మాయిలదరూ ఒకే జట్టుగా ఉంటారు. తక్కువ కులం ఆమ్మాయిలను అసహించుకొనేవాళ్ళు కొంత మంది. మంచి మంచి ఖరీదైన ఓట్టలు.... శేప్ రికార్డర్స్, హా.న్ కెమెరాలు మొదలైనవిలుచైన వస్తువులు గల ఆమ్మాయిలతో స్నేహం నేని అస్తమయము వాళ్ళని భద్రాజుల్లా పొగడేవాళ్ళు కొంత మంది. ఏ ఆమ్మాయో వాళ్ళ క్లౌసు అబ్బాయితో మాట్లాడుతుంటే.... చూసి వాళ్ళిద్దరి మధ్య లేనిపోని సంబంధాన్ని వాళ్ళకు అంటగట్టి

ఒక హిట్ పిక్చర్ కి సరిపోయే కదమ తయారు చేసే వాళ్ళు కొంతమంది. నిజానికి హాస్టల్ ఒక ఉత్పాదక అనిపించింది నాకు.

అందంగా ఉండే ఆమ్మాయిలు.... తమ ప్రిన్టీజి ఎక్కడో చెప్పి తింటుందోనని అందంగా లేని ఆమ్మాయిలతో స్నేహం చెయ్యదు, వాళ్ళతో పాపింగ్ లకు సరిమా అకు పికార్డుకు తిరగరని ఎవరో తెలితే నేను నిజం అనుకొన్నాను. కానీ.... అపురూప అందుకు విరుద్ధం. ఆ ఆమ్మాయి.... అందంగా లేని వాళ్ళతోనే స్నేహం చేస్తుంది. వాళ్ళతోనే సీనియర్ లా పికార్డు పిక్ నోలూ వెళుతుంది. తాను అందమైన దాన్నని డబ్బున్న ఆమ్మాయి నని ఎప్పుడూ గర్వపడదు. ఇలా చాలా మంది అపురూపను గురించి హాస్టల్లో చెప్పి కొంటుంటే.... నేనూ నమ్మక తప్పలేదు

ఆ రోజు... ఆదివారం మధ్యాహ్నం.... భోజనం చేసాక నా ఫారిన్ వై లిక్స్ శారీని ఉతికి రూం ముందు వైర్ మీద ఆంబెడు తుంటే.... "హల్లో శోభా!" అంటూ మా మాంకొచ్చింది అపురూప.

"రండక్కయ్యా కూర్చుంటురు" అంటూ ఓ చిరునవ్వు నవ్వి రూంలోకి తీసు వెళ్ళి.... ఓ కుర్చీలో కూచో బెట్టాను అపురూపను.

"శోభా! నాకో సందేహం. ప్రిన్సియల్ వాళ్ళందరూ ఎందుకు ఫ్రైవల్ వాళ్ళను అక్కయ్యా అని పిలుస్తారు? పేతు పెట్టి పిలిస్తే చాలు అన్నట్టు మనం ఇవాళ మ్యాట్టికి వెళ్ళాలి"

“లేదక్కా మీరు వెళ్ళిరండి” అన్నాను.

“అదేం కదగదా. నవ్వు రావాల్సిందే అయినా... నలుగురితో కలవకుండా ఒంటరిగా ఉండిపోతే ఎలా కోభా?” అంటూ మ్యాట్టికి బలవంతం చేసింది.

అపురూప బలవంతం చెయ్యడంతో యిక బయల్ పడక తప్పింది గాదు. “సీతా! నేను పిక్చర్ కెళ్ళుతున్నా చీక ఆరిపోగానే తీసి రూంలో పడెయ్యి” అంటూ మారూం మేట్ కు చెప్పి అపురూపతో బయలుదేరాను.

రెండు గంటలకు డి. ఆర్. మహల్ రిజానిగాం

మేముమొత్తం ఆరుమంది అమ్మాయిలం రిజానితో వచ్చాం. వ్యానిటీ బాక్ లోంచి టికెట్స్ తీసుకోవడానికి నేను డబ్బు తీసుకొంటూ ఉండగానే అపురూప తనే ఆ టికెట్స్ పట్టు కొట్టింది. సినిమా అయిపోయాక అయిదున్నరకు భీమా హోటల్లో ఎ. సి. రూంలోకెళ్ళి కూర్చున్నాం. టిఫిన్ పూర్తి అయ్యాక డబ్బు నేను యిస్తుంటే నాలో పొట్లాడి అపురూప తనే బిల్లు చెల్లించింది. చివరికు హాస్టల్ ముందు రిజానిగాక ఛార్జి కూడా... నేనెస్తుంటే అప్పు కోకుండా... తనే మూడూ రిజాలకు ఛార్జి యిచ్చేసింది.

అ రాత్రి నాకు నిద్రపట్టలేదు

నా బుర్రనిండా అపురూపను గురించిన ఆలోచనలే. నాకో బలహీనత ఉంది. అదేమిటంటే... ఒకరితో కాస్త పరిచయం కాగా ఏర్పడ్డాక అవ్యక్తిని గురించి ఆలోచించి... ఆ వ్యక్తి ప్రవర్తనను మాటలను సరికించి వారిమీదో అభిప్రాయాన్ని ఎక్కువ కోవడం అపురూపను గురించి చెబుతూ చెప్పారు నాకు. కానీ... యివాళ అపురూప ప్రవర్తనను బట్టి... ఆమె పట్ల గౌరవం సవధిపాత్రయం ఏర్పడింది నాకు. అంతే గాదు అందమైన వాళ్ళకు గర్వం ఉంటుందని... వాళ్లు అందంగా లేని అమ్మాయిలలో స్నేహం చెయ్యగలనే అభిప్రాయం నాలో కొంత వరకు ఉన్నప్పటికీ అపురూప పరిచయం వల్ల నా అభిప్రాయం తునుచుకు పోయింది.

ఆ మరుసటి రోజు... ఉదయం...

“హిస్టరీ ఆఫ్ తెలుగు లిటరేచర్”

చదవాలనిపించి పింగళి లక్ష్మీకాంఠం గారు రాసిన పుస్తకం కోసం అపురూప వాళ్ళ రూంకెళ్ళి ఆ అమ్మాయిని అడిగి తెచ్చు కొన్నాను. మారూంలో బెడ్ మీద పడకొని ఆ పుస్తకం తెరవగానే... అందులోంచి మడతలు పెట్టబడిన ఓ కాగితం జారి పడింది. వెల్లగా అందకొని మడతలు చిప్పాను. ఆది... అపురూప జానకి అనే తన ప్రెండోకి రాసిన ఉత్తరం. వరాయి నాళ్ళ రాసిన ఉత్తరాన్ని చదవ కూడదని అనుకొంటూనే... చదవ సాగాన.

అంతే... నా బుర్రలో దైనమేట్ ప్రేరించి

నా కళ్ళను నేనే నమలేక పోయాను. అపురూప అంత గం... యంత కలమిత మైందా? ఇలాంటి మరచిత్వం గల అమ్మాయిలు కూడా ఈ సమాంతర ఉన్నా? అపురూప విషయంలో నేనెంత మోసపోయాను! మళ్ళీ... నాకళ్ళు ఆ తెటర్ని చదవడం మొదలెట్టాయి.

“దియర్ జానకి! నీ ఉత్తరం అందింది అందంగా లేని వాళ్ళతో, పేద వాళ్ళతో, ఉక్కువ కలం వాళ్ళతో స్నేహం చెయ్యడంలో అర్థం ఏమిటి అని అడిగావు కదూ చెబుతాను విను నాలుగు కాకలతో క హంస కలిసి ఉంటే అందరి చూపులూ ఆ హంస మీద పడి ఊరుకుంది. అవునా? అందంగా లేని వాళ్ళతో కలిసి బజార్లో నడుస్తుంటే... అందరి కళ్ళు నా మీదే పడతాయి నన్నే కాదుంటే చేస్తారు. నా కెంతో గర్వంగానూ ఉంటుంది. ఒకరికి మనం విన్నప విధిగా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నామని తెలుసుకుంటే... వాళ్ళు మనకు లోబడుతున్నామని మంట-డబ్బు ఖర్చు పెడుతుంటే... అక్రమిటీ మనకు మిగుల వుంది వాళ్ళు మరెంతో అధిగ మణి ఉంటూ మరెన్ని గౌరవిస్తారు...” ఇక అ ఉత్తరాన్ని చదవడం ఇష్టం లే మడతలు పెట్టి ఆ పుస్తకంలో పెట్టేశాను—

శ్చత్వగానం — ఉత్పల సరసియం

తెలంగాణాలో అదొక ఊరు.

ఆ ఊరి పేరు గుమ్మడిదాల.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో బాగా వెనక బడిన ప్రాంతంలో అదొక గ్రామం. అన్ని గ్రామాంలో చూదిరిగానే ఆ గ్రామంలో ఆచారాలు, వ్యవహారాలు, సాంప్రదాయాలు, పండుగలూ వట్టాలూ ఎక్కువ భక్తిశ్రద్ధలతో పాటిస్తారు.

గుమ్మడిదాల గ్రామంలో వలుకుబడి గల ధనిక రైతు రామిరెడ్డి ఇంటి ముందు

అలల మాదిరి గొంతులు పొంగి పొర్లు తున్నాయి. కెరటాల్లా అందెలు ఘోషిస్తున్నాయి. నాగు పాము బునలా తాంబూరతీగల చప్పుడు వినిపిస్తున్నది. కత్తి పోటులను ఎదుర్కొంటున్న డాలులా “డిమ్మి” మ్రోగుతున్నది. వాయిద్యాల ధ్వని గంభీరమైన గాత్రంతో మిళితమై ప్రేక్షకుల నరాల మీద దాడి చేస్తుంటే ఈ ప్రపంచంలో ఎక్కడాలేని ఉద్వేగం, తన్మయత్వం మనసులో చోటు చేసుకుంటున్నాయి.

మనసు క్రంగించి పిడికిళ్ళతో

మెత్తగా విండుతున్న అరుదైన అనుభూతికి “శారదకాఘ్న” దుర్గయ్య దంపతుల జానపద కళానైపుణ్యతకు కారణం.

కథలో పూర్తిగా తీనమైన వాళ్ళ ముఖంలో తన్మయత్వంతో బాటు బాధ, ఆవేదన స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. తక్కువ స్థాయిలో పాటను అందుకొని రాగాన్ని తారాస్థాయికి తీసుకెళ్ళి ప్రేక్షకుల హృదయాలలో చెరగిపోని ముద్ర వేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా సూర్యారెడ్డి ఆ జానపద కళాకారుల కళానైపుణ్యాన్ని చూసి ముగ్ధుడైపోయాడు.

రామిరెడ్డి మేనల్లుడు సూర్యారెడ్డి. పన్నెండు రోజుల క్రితం సూర్యారెడ్డి తాత ముత్తిరెడ్డి మరణించాడు. వదకొండు రోజులకు కావలసిన ఖర్చుకాండను రామిరెడ్డి మనంగా జరిపించాడు.

సూర్యారెడ్డి హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయంలో ఎం. ఎ. లిట్ చదువుకున్నాడు. సాహిత్యం అంటే మక్కువ. శ్రీ శ్రీ, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు, కాళివట్నం రామారావు, చలం, బుచ్చి

బాబు మొదలైన వారి రచనలను బాగా అధ్యయనం చేశాడు. ఎం. వి. తరువాత కొడవటిగంటి కుటుంబరావుసాహిత్యంపై పరిశోధనాగ్రంథం వ్రాయాలని ఉబలాట పడుతున్నాడు.

విశ్వ విద్యాలయంలో ఎక్కువ వల కుబడిగల తీవ్రవాద విద్యార్థి సంస్థలతో సంబంధాలు వున్నాయి. సమాజాన్ని శాస్త్రీయద్వైతంతో పరిశీలించడం సూర్యారెడ్డికి చాలా యిష్టం. సన్నగా ఎత్తుగా నాజుకుగా కనిపించే సూర్యారెడ్డి సుతిమెత్తని మనస్సుగడు.

తాత ముత్తిరెడ్డి మరణించాడనే వార్త తెలియగానే తల్లి సరోజనమ్మతో పాటు హైదరాబాదు నుంచి గుమ్మడిదాలకు ప్రయాణమై వచ్చాడు వన్నెండు రోజుల క్రితం.

వదకొండవ రోజు కర్మకాండ ముగిసిన వెంటనే చాలామంది చుట్టాలు వెళ్ళిపోయారు. దగ్గరి చుట్టాలు మాత్రమే ఉండిపోయారు. సూర్యారెడ్డి అమ్మమ్మకు ఊరట కలిగించేందుకుగాను ఆ రోజు సూర్యారెడ్డి తల్లి సరోజనమ్మ ఉండిపోయింది. సరోజనమ్మతో పాటు సూర్యారెడ్డి కూడా వుండి పోయాడు. హస్తలో జరిగిన గందరగోళం వల్ల విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలను వదిలేసే రోజులు మూసివేశారు. దాంతో సూర్యారెడ్డి గ్రామీణ పరిస్థితులను, వైరుధ్యాలను పరిశీలిస్తూ వున్నాడు 'గుమ్మడిదాలలో'. ముత్తిరెడ్డి మరణించిన వన్నెండు రోజు మధ్యాహ్నం భోజనాలు ముగిసిన తరువాత రామిరెడ్డి ఆ వూరి చివర అర్ధచంద్రాకారపు గుడిశెలు వేసుకొని, కడు

వేదరికంలో నలిగి పోతున్న యాచక వృత్తి "శారదకాళ్య" లో ఒక డైన దుర్గయ్యను, ఆయన భార్య పోశమ్మను పిలిపించి తన తండ్రికి ఇష్టమైన "బల్లారి కొండయ్య కథ" చెప్పమన్నాడు.

దుర్గను, పోశమ్మను చూడగానే వన్నెండు రోజుల క్రితంనాటి సంఘటన గుర్తుకు వచ్చింది ముత్తిరెడ్డి శవాన్ని ఇంటినంచి ఊరేగింపుగా తీసుకెళ్తు గామం ప్రధాన మార్గాలన్నీ దాటి ఊరి చివర, చెరువు ప్రక్కన ఎవరి సంగక్షణ లేని మామిడితోట మధ్యనుంచి వున్న బాటనుండి వెలుతుండగా తోటలో ఒక వైపు అర్ధచంద్రాకారపు ఈత చాపల గుడిశెలు చెల్లాచెదురుగా వేసివున్నాయి. అక్కడి పిల్లలు సగ్గుంగా వున్నారు. మరికొంత మంది అర్ధ సగ్గుంగా వున్నారు. శ్రీలు పక్షస్థలాలపై పైట కొంగు లేకుండా అటు, ఇటు రిరుగుతున్నారు. బలిష్టమైన ఆకారాలు వారివి. పురుషులు రేపం గోనీ పెట్టుకుని వున్నారు. కండలుదేసిన దేహాలు వారివి. మగవారు శ్రీలం శిరోజాలు పెంచుకున్నారు. పెంచు తీసుకెళ్ళేందుకు చెవులు కోసిన కుక్కలు గుడిశెల ముందు వున్నాయి. చాళు మాటిటరు వెరుగా వుంది. ప్రత్యేకమైన "యాన" ఆ మాటిల్లో వుంది. పూర్తిగా సంపాద జీవితానికి అలవాటు వడ్డవారిలా వున్నారు వాళ్ళు.

శవం ఊరేగింపు వాళ్ళని చేరేసరికి పోటీపడి పరుగెత్తుకొని వచ్చి శవంపై నుంచి ఎగజిల్లే చిల్లరడబ్బులను ఏరుకోవడానికి తీవ్రమైన పోటీ వడుతున్నారు

అయితే దూరంగా ఓ శ్రీ ఐదు సంవత్సరాల పాప తల వట్టుకుని కూర్చుంది. పాప వాంతి చేసుకుంటూవుంది. కొది

దూరంలో 40 సంవత్సరాలతను తలకు చేతులు పెట్టుకుని విచారంగా కూర్చున్నాడు. అతని ప్రక్కన చెవులు కోసిన

వేటకుక్క వడుకున్నది. గుడిశె ముందు కుండలు, వివిధ పాత్రలు, ఈతకమ్మలు, బొంత పేగులు, కర్రలు రోకలి పడి వున్నాయి. ఎప్పుడో వొండిన మూడు రాళ్ళ పొయ్యి ప్రక్కకు వుంది వాళ్ళ శవం వైపు రాలేదు. ఆ పాపకు ఓ ముంతతో నీళ్ళ తాగింది మొఖంకడిగి బాధగా గుండెలకు అద్దుకుని గుడిశె లోపలికి తీసుకపోయింది ఆ స్త్రీ

ఆ దంపతులే దుర్గయ్య, పోశమ్మ. వాళ్ళే ఇప్పుడు కథ చెబుతున్నారు. పోశమ్మ ఎడమ తొడపై ఆనాడు వాంటి చెనుకున్న ఐదేండ్లపాప అననూయ నిన్న తువగా పడుకుంది. ఆనాటినుంచి ఆ పాప కోలుకున్నట్టు లేదు. నీరసంగా వుంది. దుర్గయ్య కూడ తప్పనిసరిగా కథ చెబుతున్నట్టుగా వుంది. కళ్ళల్లో బాధ స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. కథ చెప్పే విధానంలో ఆ లోటు రాకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నాడు.

బల్లారి దమ్మవ్వ కన్న కొడుకు బల్లారి కొండయ్య. ఒకప్పటి పెంపుడు కొడుకు షాకమలు. కొండయ్య పుట్టిన వారం రోజులలోనే మొగలాయిలు, వాళ్ళ సామంతులు, పగవాళ్ళు, కొండయ్య తండ్రి రమువతిరావు పూజలో వున్నప్పుడు నిరాయుధుణ్ణి చేసి చంపేయడంతో కొండయ్యలో ప్రతికారవాద చిన్నప్పటి నుంచి చోటు చేసుకుంది.

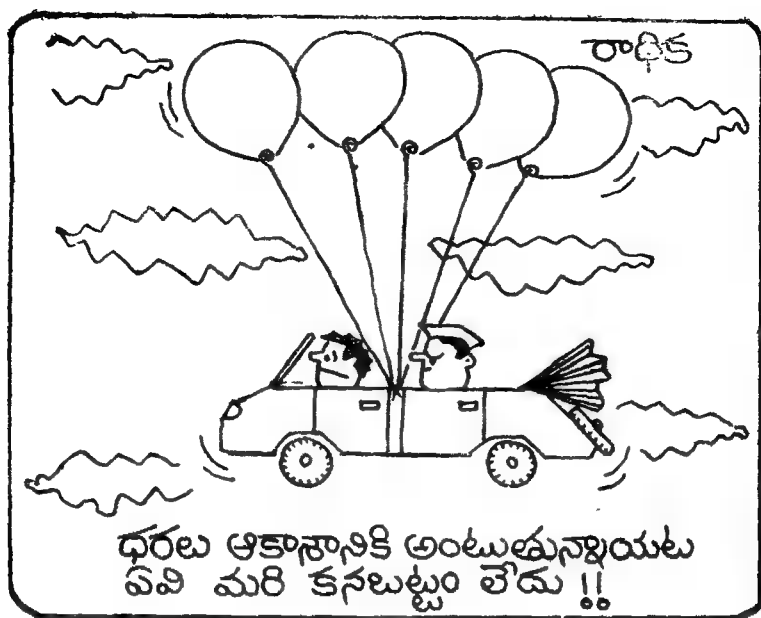
ఉన్న అస్తి పాస్తులతో దమ్మవ్వ కొండయ్యను పెంచి పెద్ద చేస్తుంది. ఏడు సంవత్సరాల వయసు రాగానే కొండయ్య పరాక్రమ వంతుడవుతాడు. అన్ని విద్యలలో ఆరితేరిన వాడవుతాడు. అన్ని

సాములు నేరుస్తాడు. తన తండ్రిని చంపిన శత్రువులను సంహరించేందుకు నహాయపడటానికి గాను సోదరుడు శాకమల్లును అతని సైన్యాన్ని తన ఊరికి ఆహ్వానిస్తాడు.

బల్లారి కొండయ్య ఆహ్వానంపై వచ్చిన శాకమల్లు అతని సైన్యం ఆకట, దప్పికలతో ఎలా తల్లడిల్లిందో అన్న సంఘటనను దుర్గయ్య అంత బలంగా ఎలా చెప్పగలిగాడోనని సూర్యారెడ్డి, అక్కడ కూర్చున్నవారందరూ ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు. దుర్గయ్య ఆ ఘట్టం చెబుతున్నప్పుడు ఆకలి దప్పికలు అంత త్రూరంగా వుంటాయా? అన్న ఆలోచన సూర్యారెడ్డిలో కలిగింది. ఆకలి గరించి అనేక కథలు కవితలు, వ్యాసాలు చదివిన సూర్యారెడ్డి మంచెన్నడూ స్పందించని రీతిగా దుర్గయ్య 'అకు కవిత్వానికి' స్పందించాడు. దుర్గయ్య కళ్ళవెంట నీళ్ళ కారుతూ వుంటే సూర్యారెడ్డి కళ్ళ చమ్మ గిల్లాయి. హృదయం కరిగిపోయింది. జానపద కళాకారులంటే తన మనసులో చెరగిపోని ముద్ర వడింది. వానికి మనసు లోనే జోహార్లు అర్పించాడు.

రామిరెడ్డి ఇంకా ముందువున్న విశాల వైన వసారాలో ఒక మూల దుర్గయ్య, పోశమ్మ కూర్చుని కథ చెబుతున్నారు, పోశమ్మ తొడపై ఆననూయ పడుకుని సన్నగా మూలుతూ వున్నది.

వాళ్ళకు అభిముఖంగా కొంచెం దూరంలో రామిరెడ్డి, సూర్యారెడ్డి, రామిరెడ్డి తమ్ముళ్ళు, ఆ వాడలోని కాపులు, సాపుకార్లు, పెద్దలు కూర్చున్నారు. గడప వద్ద సరోజనమ్మ, సరోజనమ్మ తల్లి,

రాష్ట్రరెడ్డి భార్య కమలమ్మ తదితరులు కూర్చున్నారు.

వసారా క్రింద వాకిట్లో ఆవూరి సామాన్య ప్రజలు కూర్చున్నారు. అందులో ఎక్కువగా సలభై సంవత్సరాలు దాటిన ఆడవాళ్ళు, ముసలి వాళ్ళు వున్నారు. పిల్లలు “నేనే ముంగట కూనుంట” అని తోనుకుంటూ కూర్చుంటున్నారు. ముసలి వాళ్ళు చుట్టలు, బీడీలు కాలుస్తూ పిల్లలను అల్లరి చేయకుండా బెదిరిస్తూ వున్నారు.

దుర్గయ్య పోశమ్మ చేతుల కదిలికలను గమనిస్తూ సూర్యారెడ్డి తదేక దృష్టితో కథ వింటున్నాడు.

దుర్గయ్య, చేతిలో వంద సంవత్సరాల క్రితం నాటి “శారద” నగిషీలతో

వున్నది. ఆ శారద (పిణలాంటి వాయిద్యం)రు ఒకవైపు హంసముక్కు చెక్కబడింది. మరో వైపు గుమ్మడి కాయలా వుంది. శారదను ఎడమ భుజానికి మోపుకుని కుడిచేతి చూపుడు వేలితో టీగెలను పీటుతు, ఎడమ చేతి బొటన వ్రేలుకు కంచు అందెలు మ్రోగు చుండగా కథ చెబుతున్నాడు.

తానే బలూరి కొండయ్య అన్నంత ఆవేశంగా తనకు తానే సాటిగా అతి సమర్థ వంతుగా, పెచ్చు గొంతుతో ఉద్వేగంతో, హెచ్చంగా కథలో లీనమై మాడల “బాకులను,” “రాలెలను” ప్రేక్షకుల గుండెల్లో గుచ్చు తున్నాడు దుర్గయ్య.

బుర్రకథకు ఉపయోగించే మట్టికుండ

'డిమ్మి' పోశమ్మ కుడి చేత్తో వాయిస్తూ ఎడమ చేతితో డిమ్మి మూతని మూస్తూ తెరుస్తూ వుండి శబ్ద మధుర్యం కోసం.

పోశమ్మ చిరిగిన నీర కట్టుకుంది. అతుకుల రవికె తొడుక్కున్నది - మెడలో నల్ల పూసలు వున్నాయి చేతులకు పాత బడిన గాజులు వున్నాయి. కథ చెప్పేటప్పుడు అటూ, ఇటూ తలను ఆడిస్తూ వుండగా ముక్కున వున్న వుడక తళుక్కున మెరుస్తున్నది. విశాలమైన నడురుపై కొట్టొచ్చినట్టుగా వున్న కుంకుమ బొట్టు - ఆమె అడవిలోని మోదుగు పువ్వులావుంది.

దుర్గయ్య తలకు రుమాలు. అక్కడక్కడ చిరిగిన ధోవతి. పాత కమీజు వెనుకున్నాడు- వెరిగిన గడ్డంతో పిడిరెడు మీసాలతో గంభీరంగా వున్నాడు. చెవి పై భాగంలో రాగిపోగు వుంది, అతను కొలిమిలో కాలిన ఇసుపచువ్వులా వున్నాడు.

ముందు కథ ఎలా జరుగనున్నదో అన్న కుతూహలంతో అక్కడ కూర్చున్న వారందరూ నిశ్శబ్దంగా వింటున్నారు. సూర్యారెడ్డి గెడ్డంక్రింద ఎడమ చేతిని పెట్టుకుని దుర్గయ్య కళ్ళ లోతుల్లోని బాధని, రెప్పలేయకుండా చూస్తూ కథ వింటున్నాడు.

దుర్గయ్యగొంతు కథ మధ్యలో సందర్భోచితంగా చటుక్కున మురిసున్నది. అంత ఆకస్మికంగా సందర్భోచితంగా అలా పిరోచితంగా చెప్పడం వల్లనే అక్కడి ప్రేక్షకులలో జానపద బల్లారి కొండయ్య కథ నాటుకపోతున్నది.

ఎక బిగిగా గంటనేవు కథ చెప్పిన తరువాత దుర్గయ్య శారదను క్రింద పెట్టి, అంచెలు క్రిందవేసి, ధోవతి కొనతో కళ్ళు తుడుచుకుని ఆకలి కడుపుకు ధోవతి మరింత గట్టిగా బిగకట్టి

“దూవయితుంది, జెరన్ని నీళ్ళు ఇయిండి దొరా . ” రామిరెడ్డిని చూస్తూ హృదయ విదారకంగా అడిగాడు.

రామిరెడ్డి వెనక్కి చూశాడు-గడపలో వున్న రామిరెడ్డి భార్య కమలమ్మ లేచి ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

పోశమ్మ తన డిమ్మిని క్రిందపెట్టి అనసూయను తన తొడపైనుంచి క్రింద వడ్డుకోపెట్టి కడుపుపై చెయివేసి చూసింది. “శరీరం పెడిగా వుంది” అన్నట్టు దుర్గయ్యవైపు చూసింది. దుర్గయ్య ముందుకువంగి అనసూయను రెండు చేతులతో అంచుకుని ఒడిలో కుర్చోబెట్టుకుని తానూ కడుపుపై చెయివేసి చూసాడు. “నిజంగానే చ్చుం చాలా వుందే” పోశమ్మవైపు చూసాడు. తిరిగి అనసూయ కళ్ళు తెరవకుండానే నన్నగా మూల్గుతూ తండ్రి వొడిలో కరచుకొని వడుకున్నది . దుర్గయ్య అనసూయ నడురురాస్తూ తన నికృష్టమైన బతుకు గురించి ఆలోచించాడు.

“ఎప్పటికి ఇదేనాయే ‘అది’ బాగుంటే నేను బాగుండక పోతి, నేను బాగుంటే అది బాగుండక పోయే-ఇద్దరం మంచిగుంటే పోరి బాగుండక పోయే ఉన్నదో, లేనిదో ఇంత తిని గుడిశెల ముందురుకొని వండుకుండా మంటే ఎప్పటికి ఎదో ఒక రోగం, నొప్పి ఉండనే బట్టే చేసిన కష్టం మందు

ఎదురు మర్యాద

మాకుకే కావద్దే అయినా పెయ్యలు (ఆరోగ్యాలు) సరిగ్గా లేకపోయే. పొల్ల వది రోజులల్ల ఎంత గుంజుగపోయింది నూడు. వేపు ఎట్లుండే ఎట్లుయింది. శిల్కయ్య లెక్క. భగవంతు గుళ్ళె పుచ్చువోయ్య ఎప్పటికి ఇదే పనవాస మాయే .. చిక్కనాడన్న నిమ్మశంక ఉన్నట్టు లేకపోయే .... బతికెకన్న చచ్చింది నయమున్నది ఈవాడల తోటి”

ఆని స్వగతంలో తన బ్రతుకును, బాధలను తీటుకున్నాడు. అంతకుమించి ఏమి చేయలేని నిస్సహాయుడు దుర్గయ్య.

పోశమ్మ కడుపులో ఆకలి దహించుక పోతుంటే నాలిక పిడుచ కట్టుక పోతుంటే “ఉమ్మిని” కడుపులోకి మ్రింగుతూ అనసూయ వైపు చూచి కళ్ళ నీళ్లు పెట్టుకుంది. మనసును రంపంతో

కోస్తున్నట్టుగా వుంది అనసూయను చూస్తుంటే అంత మందిలో ఎద్దడం పద్దతి కాదనుకొని కొంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంటుండగా గడవ వద్ద “ఇగో” అన్న మాట వినిపించి అటువైపు తిరిగింది.

రాపిరెడ్డి భార్య కమలమ్మ చెంబులో సీబు తెచ్చింది.

సూర్యారెడ్డి కూర్చున్న వద్ద నుంచి రేచి గడవ లోపల నిలుచున్న అత్తే వద్ద నుంచి నీళ్ళచెంబు తీసుకుని దుర్గయ్య పోశమ్మ కూర్చున్న దగ్గరికి వచ్చాడు. దుర్గయ్య, పోశమ్మను అంత దగ్గరగా చూడటం సూర్యారెడ్డికి ఎంతో ఆనంద మనిపించింది. ఆలాగే వారి పేదరికం చూడగానే గుండె తరుక్కు పోయింది.

ఈ అజ్ఞాత జానపద కళాకారుల

గుండెల్లో ఎంతటి విలువైన కళా గనులు దాగున్నాయో? వాటిని ఈ ప్రపంచం ఎప్పుడు తెలుసుకుంటుంది? అన్న ఆలోచనలో పడ్డాడు సూర్యారెడ్డి.

పోశమ్మ తన ప్రక్కనున్న “జోచ” లోంచి ఓ బగోని, ఓ అల్యూమినియం గాను తీసింది. సూర్యారెడ్డి చెంబులోని నీళ్ళు ఆ రెండిట్లో పోసి అననూయ వైపు ఓ సారి చూసి వెనక్కు తిరిగాడు.

పోశమ్మ దుర్గయ్య ఓడిలోని అననూయను తీసుకుని బగోని గిన్నె దుర్గయ్య కిచ్చింది. బగోని గిన్నెతో దుర్గయ్య నీళ్ళు తాగుతుండగా స్వరం వడింది. వెంటనే పోశమ్మ దుర్గయ్య చాతిలో అరచేతితో రాసింది. కొద్దిసేపు దగ్గి తమాయించుకున్నాడు దుర్గయ్య. పోశమ్మ అననూయను రేపి అల్యూమినియం గ్లాసులో పున్న నీళ్ళను తాగించింది. బగోని గిన్నెలో మిగిలిన నీళ్ళు తాను త్రాగి కొంగుతో బిడ్డ మొఖం తుడిచి తన మూతి తుడుచుకుంది.

వాకిట్లో కూర్చున్న ముసలివాళ్ళు బీడీలు, చుట్టలు ముట్టిచుక్కున్నారు.

శ్రీలు ఆకువక్కలు వేసుకున్నారు.

వసారాలో కూర్చున్న కాపు, సాపు కార్లు జరిగిన కథపై చర్చిస్తున్నారు.

తాను ఆలస్యం చేస్తున్నానన్న స్పృహ కలిగి దుర్గయ్య సంజాయిషీగా “రెండు బుక్కులు బీడి తాగి కథ మొదలు పెడుత వచ్చేలా మీ కాలొక్క కుతకెల డమ్మ లేకుంటే అయింది”

“తాగు నిమ్మలంగ తాగరా” అన్నాడు రామిరెడ్డి.

వాకిట్లో కూర్చున్న ఒకతని వద్ద

బీడి అడుక్కుని రెండే డమ్మలు తాగాక బీడిని మళ్ళీ చెప్పి ప్రక్కకు పెట్టుకుని, భారదను చేతిలోకి తీసుకుంటూ

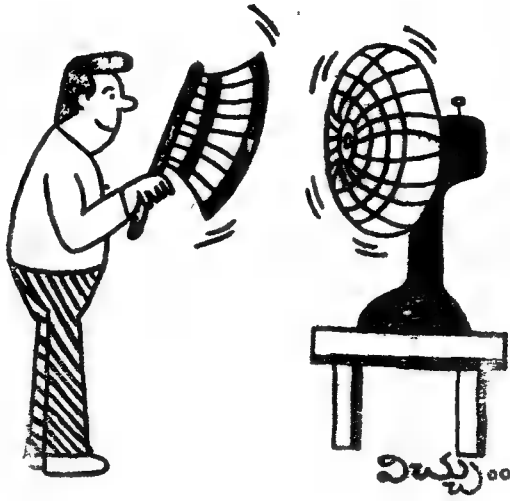
“అందుకోవ డి మ్మి ని పొదు పోతుంది” అని పోశమ్మతో అన్నాడు.

పోశమ్మ అననూయను తన తొడపై వడకో బెట్టుకుని డిమ్మ తాళ్ళు బిగించింది.

కథ తిరిగి ప్రారంభమయింది. వచనంతో ప్రారంభంచేసి, కథ కొంత జరిగిన తరువాత పాట అందుకున్నాడు దుర్గయ్య.

షాకమల్లు నైన్యానికి తిండి, నుట్ట, పొగాకు ఖర్చులకుగాను డమ్మవ్వ దాచిన ధనం కొల్ల గొట్టి పెడతాడు కొండయ్య. శల్లూరి కొండయ్య శత్రువుల వై యుద్ధానికి పోయే ముందు తల్లి తన కొడుకు వరాక్రమం చూస్తానంటుంది. అప్పుడు తల్లి, కొడుకుల మధ్య వాగ్వివాదం ఎంత బలంగా, గొప్పగా మానవ జీవితాలను కదిలించే ప్రేమ, అనురాగాలను, ఒక వైపు యుద్ధ చాతుర్యాన్ని వరాక్రమాన్ని, కత్తిసామును పరోవైపు జోడించి ఆశువుగా పాట పెడతాడు దుర్గయ్య.

కొండయ్య వరాక్రమాన్ని పరిశీలించి తల్లి డమ్మవ్వ కొడుకును యుద్ధానికి పంపే ఘట్టాలను చెపుతున్నప్పుడు దుర్గయ్య మామూలు మనిషీగా చెప్పడం లేదు. అతడు ఆ సమయంలో ఓశక్తి ఓ బలమైన భావం-ఎవ్వరూ ఆర్పలేని జ్వాల-ఎవ్వరూ ఎదుర్కోలేని సముద్రం డిప్సెనలా విజృంభించి తనలో పున్న కళా చాతుర్యంతో ఆశువుగా చెప్పుకు

పోతున్నాడు.

జానపద కళా రూపాలను ఇంత ప్రత్యక్షంగా ఇంతకు ముందు చూడ నందుకు సూర్యారెడ్డి తనను తానే నిందించు కున్నాడు. ఆయనలోని కళా హృదయం వెంటనే దుర్గయ్యను కౌగలించుకుని ఆనంద బాష్పంతో ముంచెత్తెయ్యాలనిపించింది. సూర్యారెడ్డి గర్వంగా చిరునవ్వు సవ్వుతూ కథ వింటున్నాడు.

దుర్గయ్యకు దగ్గవచ్చింది. కొంత సేపు కథను అవి దగ్గి నోట్లోని ఉమ్మిని వాకిట్లో దూరంగా ఊసి కథ ప్రారంభించాడు.

“వెయ్యి బాగలేదారా దుర్గయ్య?” అని వాకిట్లో కూర్చున్న ఓ ముసలా

యిన అడిగాడు.

దుర్గయ్య ఓ చిరునవ్వు నవ్వి కథలో లీనమైపోయాడు.

కొండయ్య శత్రువులతో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు చెప్పే నన్నివేశాలప్పుడు దుర్గయ్య భృకుటి ముడి వడఁపం, మక్కు పుటాలు ఆదరడం - కను బొమ్మలు ఎగ రేయడం, కనుగుడ్డ, టిప్పడం, మీసాలను ఎడమ చేతితో చారెడు పొడుగు దూయడం - కథలో వూర్తిగా లీనమై నప్పుడు చాతి గడ్డుకోవడం, నందర్భో చితంగా తొడ చరవడం, భూమిమీద గుడ్డడం, గాత్రం వెంచి అవలీలగా యుద్ధ వాతావరణాన్ని కళ్ళ ముందు సృష్టించడం కేవలం దుర్గయ్యకే చాత నవుతుంది అని అనుకున్నాడు సూర్య

రెడ్డి. దుర్గయ్యలోని కళాకారుడు సూర్య రెడ్డి మనసు దోచుకున్నాడు.

అ మాం తం గా వెళ్ళి ఆయన (దుర్గయ్య) కాబువట్టుకొని శరీరాన్నంతా నిమిరి గట్టిగా నుదుటి మీద ముద్దు పెట్టు కోవాలన్నంతగా న్నందింప జేశాడు దుర్గయ్య సూర్యరెడ్డిని.

దుర్గయ్య కథ ఎంత బలంగా చెప్ప గలదో, పోశమ్మ అంత బలంగా కథను నడిపిస్తూవున్నది. సందర్భోచితంగా హాస్య మాడుతూ వుంది. పోశమ్మ దుర్గయ్య పక్షాన లేకపోతే దుర్గయ్య అంత గొప్పగా చెప్పలేదనే విషయం ప్రేక్షకులకు సులభంగా తెలిసిపోతుంది. అంతటి గొప్ప కళాకారిణి ఆమె. వారి కలయిక ఆపురూపం.

దుర్గయ్య తన సహజ ధోరణిలో కథ చెప్పుకుంటూ పోతున్నాడు.

పోశమ్మ కడుపులో ఆకలి అధిక మవుతున్నది. దుర్గయ్య కడుపుకు కట్టు కున్న బట్ట బిగువుకు చర్మం మండుతూ వుంది. అననూయ తల్లి తొడపై వడు కుని మూలుతూ వుంది. క్రమంగా ఆ మూలు అధికమవుతున్నది.

దుర్గయ్య పట్టుదలగా శరీరంలోని సత్తువను కూడదీసుకుని కథను ముందుకు తీసుకపోతున్నాడు.

బల్లారి కొండయ్య వన్నెండో ఏట వరకు తన తండ్రిని చంపిన మొగలాయిలను; శత్రువులను; వగవారిని అందరిని జయించి; చంపి వన్నెండో ఏట ఆయుష్షు క్షీణించి శత్రుల చేతిలో చావకుండా తన బాకుతోనే పొడుచుకుని కొండయ్య మరణించడంతో కథ ముగి

సింది.

పొరుషాన్ని; పరాక్రమాన్ని; సాహసాన్ని; ధైర్యాన్ని; యధార్థాన్ని; ఆకలిని; ప్రేమానురాగాల్ని దుర్గయ్య ఆకలితో పోటీపడి మూడు గంటలపాటు చెప్పి మెప్పించాడు.

సూర్యరెడ్డి కళ్ళలో గొప్ప వెలుగు వెలిగింది. అది దుర్గయ్య పట్ల కృతజ్ఞతా భావం.

కథ ముగిసిన వెంటనే సూర్యరెడ్డి తాత ముత్తరెడ్డి గుణగణాలను; దానధర్మాలను పొగడుతూ ఆశువుగా పాట పాడాడు.

ఆ పాట పూర్తికాగానే మంగళహారతి పాట నాలుగు నుడుగులు మాత్రమే పాడాడు. పోశమ్మ అననూయను క్రింద వడకోశెట్టి ప్రేక్షకుల వద్దకెళ్ళి వొడిలో డబ్బులు అడుక్తున్నది. ఎవరికి తోచినట్టు వాళ్ళు చిల్లర డబ్బులు వేశారు.

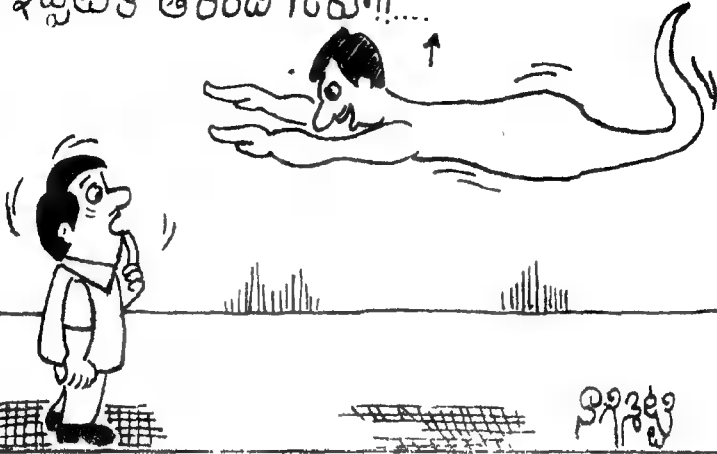
దుర్గయ్య శారదను క్రింద పెట్టి అందెలు జేబులో వేసుకుని రుమాలుతో చెమటను తుడుచుకుని గాలి వచ్చేట్టుగా రుమాలుతో డింపుకున్నాడు.

పోశమ్మ తన యధా స్థానానికి వచ్చి చిల్లర డబ్బులు దుర్గయ్యకు ఇచ్చింది. అననూయను ఒడిలో పడకోశెట్టుకుని కడుపుపై చెయి వేసి చూసింది. ఒళ్ళు కాలిపోతున్నది. గండెలకు అద్దుకున్నది. దుర్గయ్య పాప! వెడమీద చెయివేసి చూసిగ అచేతితో నదురు కొట్టుకున్నాడు.

కథ విసదానికి వచ్చిన వారందరూ ఎవరి దారినవారు వెళ్ళిపోయారు.

రామిరెడ్డి, రామిరెడ్డి తమ్ములు. అక్కడినుండి లేచి ఇంట్లోకి వెళ్ళారు

హమ్మయ్య!! సూపరిమస్ లాగా ఎగరాలస్ కోరి!
ఇప్పటికి తీరింది గుట!!....

సాక్షి

గతవారం ఆడవాళ్ళు కూడా ఇంట్లోకి వచ్చి? సూర్యారెడ్డి చొరవతీసుకుని చెప్పిపోయాడు. వసారాలో సూర్యారెడ్డి, అడిగాడు.

దుర్గయ్య, పోశమ్మ, పోశమ్మ ఒడిలో ఒకేసారి దుర్గయ్య, పోశమ్మ సూర్యారెడ్డి వైపు చూశారు. తమ చెవులను అనసూయ మాత్రమే మిగిలారు. రెడ్డి నమ్మలేనట్లుగా అనిపించింది వాళ్ళకు.

పోశమ్మ దుర్గయ్యను చూస్తూ ఆడు ర్గాగా “ఎట్టనయ్య పోరి పెయ్యి ఇంగలం కాల్సినట్టు కాలుతుంది ఎట్ట చేద్దాం” అంది.

“చొర పైనలు ఇస్తే రామారావు నాయన” అంది పోశమ్మ తేరుకు.

డాక్టరు దగ్గరి తీసుకపోదాం, నూది “ఆ రోజునుంచి డాక్టరుకు చూపించనే లేదా?”

మందు యివ్వద్దాం... అంతకు మించి “ఏదో తప్పువైతదిలే అన్నకోని అల్లనే వూకున్నం. నాకు తెలిసిన వైద్యం అదీ, ఇదీ జేసినా. అయినాగాని తప్పువగాలేదు.

మన శేతుల ఏమన్నదే మన నశీబ; నిన్నటి సుంది ఇంకా ఎక్కువైంది అన్నాడు దుర్గయ్య విచారంగా. జరం....” దుర్గయ్య సూర్యారెడ్డి కళ్ళ

“ఎన్నిరోజులైంది ఈ పాపకు జ్వరం

లోకి చూస్తూ బొంగారు గొంతుతో అన్నాడు.

“నాకు ఎడమ కాలు నవ పెడుతుంది. కుడి కన్ను ఆదురుతుంది. నాకెందుకో భయమైతున్నది.” అని పోశమ్మ ఏడుస్తూ దుర్గయ్యతో అన్నది. దుర్గయ్య ముందు తాను చైర్యం తెచ్చుకుని

“ఏంగాదు నువ్ బయపడకు. బయపడితే పనులయితాయి? రామా రావ్ డాక్టరు మంచిగ నూస్తాడు. మందు లిస్తాడు తక్కువైతది..”

“ఏమో నాకు బుగ్గలైతుంది” అంటూ గట్టిగా ఏడ్చింది పోశమ్మ.

సూర్యారెడ్డి మనసు విలవిలలాడింది. ఇంతటి క్లిష్ట సమయంలో తాను ఆ దంపతులకు ఏ విధంగా సహాయపడటం లేదని అతని మనసు మూలింది. హైదరాబాద్ లో ఐతే తనకు తెలిస్తున్న డాక్టరు దగ్గరికి తీసుకెళ్ళి చికిత్స చేయించేవాడు పాపకు. మరి ఇక్కడ తనకు ఏ డాక్టరు తెలుసు? అనలు డాక్టరే లేరని గ్రామస్థుల పిర్యాదు. ఇంత గొప్పకళాకారులకు ఇంత నికృష్టమైన దానిద్ర్యమా? అని ఆలోచిస్తుండగానే గడపవద్ద అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది.

రామిరెడ్డి ఇంట్లోనుంచి వసారాలోకి వచ్చాడు. రామిరెడ్డి వచేలును చూసి దుర్గయ్య లేచి నిల్చుని “శారద” ను భుజంపై పెట్టుకున్నాడు. పోశమ్మ జోరే బుజానికి వేసుకుని; డిమ్మ కూడా అదే బుజానికి వేసుకుని; అనసూయను చంకలో ఎత్తుకుని నిల్చున్నది. సూర్యారెడ్డి కూడా నిలుచున్నాడు.

దుర్గయ్య నాలుగడుగులు ముందుకేసి రామిరెడ్డి వద్దకొచ్చాడు. రామిరెడ్డి వచేలు జేబులోంచి ఐదురూపాయల నోటుతీసి దుర్గయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

దుర్గయ్య ఆశ్చర్యంగా తన చేతిలో వున్న నోటు వైపు చూసాడు. రామిరెడ్డి కళ్ళలోకి దీనంగా చూస్తూ; అభ్యర్థిస్తున్నట్టుగా

“నరిపోవు వచేలా నీకాల్మోక్ష.. ఇంకో పది రూపాయలు ఇయిండ్రి. ముత్తిరెడ్డి వచేలు చచ్చి స్వరాన పోయిండు. ఆ దొర పేరు మీద కిధ చెప్పిన. పుణ్యాత్ముడు, ధర్మ ప్రభువు పేరుమీద ఇంకో పది రూపాయలు ఈ బిక్షగానికి ఇయిండ్రి వచేలా నీకాల్మోక్ష” అడిగాడు.

“యిప్పుడేలే లేవు మల్లకసాఠి చూద్దాంపో....యిప్పుడు ఈ ఐదు రూపాయలు తీసుకపో” అన్నాడు తేల్గొరామిరెడ్డి.

“వచేలా నీకాల్మోక్ష..” అంటూ దుర్గయ్య రామిరెడ్డి కాళ్ళమీద పడ్డాడు. పోశమ్మ మనసు తూట్లు పడింది. దీనంగా తదేకంగా నేలను చూస్తూవుంది. సూర్యారెడ్డి చేతులు కట్టుకుని వండ్లు ఓగ వట్టి రామిరెడ్డి మామవంక చూస్తున్నాడు.

“లేవని చెబుతున్న కదరా కాళ్ళు వట్టుకుంటే యేడికేలోస్తయ్. ముందు కాళ్ళు యిడువ్.” అని కఠినంగానే అన్నాడు రామిరెడ్డి.

దుర్గయ్య మనసులో తుపానులు చెలరేగాయి; పెనుగాలులు పీచాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకోవడం ప్రారంభమయింది. శరీరం ఊగుతుంది. కళ్ళు తిరుగుతున్న

మ
గుడ్డలకు
నాటిలేని
తెలుపు తెచ్చే
మేటియైన
నిబాలా.

ఎంతో మృదువైన నువ్వునీర్లు ఈ
చీకట్లైన నీళ్లు మీ ఇల్లంతా చీక
కుర్రంగా, మెరిసిపోవచుకుంటుంది. అన్ని
రకాల ఇత్తడిమైన వ్యవహారాల్లో వీళ్లు.

ARMY TEL-K-4-78-TEL

చి. రోజు నిబాలా కొనండి. పరిశుభ్రమైన దీర్ఘవయస్సైన నిబుల్లు.

మంగళద్రా ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ వారి ఉత్పాదన క్యూరీ (అండ్రివర్డి)

టనిపిస్తూ వుంది. చెవుల్లో హోరుగాలి పీస్తుంది. భూమిలో తాను కూరుకు పోతున్నట్టనిపించింది. దిక్కులన్ని వణుకుతున్నట్టనిపించింది. ఈ ప్రపంచమంతా అయోమయంగా కనిపించింది. అంతా నీకటిగా గోచరించింది. రెండు క్షణాలు కళ్ళు మూసుకుని తేరుకున్న తరువాత నూటిగా రామిరెడ్డి కళ్ళలోకి చూస్తూ

“వడిలా మీ కాల్యాక్త పోరీ పది వన్నెండ. రోజులనంది బాగలేదు. కడుపు లకు తిండిలేవ మలమల మాడి నస్తున్నం. పోరికి మందు లేదు. మాకు తిండి లేదు. ఇంట్ల ఇత్తులేదు. ఉపాసంతోటి పొద్దు గడపుతున్నం. కడుపుకు బట్ట కట్టుకొని బలూరి కొండయ్య కథ చెప్పిన కండ్లకు నెత్తురోస్తుంది...కథ చెప్పినందుకు ఇంకో పది రూపాయలు ఇయ్యండి దొరా.. ” అని ఆడిగాడు

“ఇట్ల పరతుజేస్తే ఎట్టరా?. వాయన నచ్చి ఖర్చుర పద్దనేను-నువ్వు యిప్పుడే పంగిల బాగోత మాడిచ్చినట్టు చేస్తే ఎట్లయితది.. అ.. ఇగో ఈ రెండు రూపాయలు తీసుకొని పో.. యింక నన్ను సతాయింకు...” అని రామిరెడ్డి జేబులోంచి రెండు రూపాయల కాగితాన్ని తీసి దుర్గయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

పోశమ్మ కళ్ళలోకి నీళ్లు తీసుకుని పెదవులను బిగవట్టి హృదయ భారాన్ని ఆపుకుంది - దుర్గయ్య దగ్గరకు వచ్చి చెయ్యిపట్టుకుని

“పోదాం....పా” అంది మెల్లిగా.

దుర్గయ్య మనసులో ఉప్పెన ఉధృతి

ఎక్కువైంది. మనసు సుడిగాలిలో చిక్కుక పోయింది. అననూయ ఆకారం, ఇంట్లో గింజలులేని కుండలు... రామిరెడ్డి పదేలు గొంతు తనను వెక్కిరిస్తున్నట్టనిపించింది. దుర్గయ్య చుట్టూ నమస్కలు - నమస్కల వొత్తిడి.

సూర్యారెడ్డి కుడికాలి బొటన వేలుతో భూమిమీద గీతలు గీస్తున్నాడు-అప్రయత్నంగానే వీడికిలి బిగుసుకుంది. మనసులోని కోపం కళ్ళలోకి ఎర్రగా పాకింది.

దుర్గయ్య పోశమ్మ చేయి పట్టుకుని రెండు అడుగులు ముందుకు వెళ్ళాడు. సూర్యారెడ్డి వాళ్ళను అపుదామని కట్టుకున్న చేతులను వదిలేసాడు.

“సూర్యం మీ అత్త విలుస్తుంది పో”

అన్న రామిరెడ్డి గొంతు సూర్యారెడ్డిని ఆవేసింది.

అప్పటికే దుర్గయ్య, పోశమ్మ వాకిలి దాటి, గేటు దాటారు.

పట్టరాని కోపం, తిరుగుతురత్వం, ఆరాటం నిలువెల్ల దహించి వేస్తుంటే సూర్యారెడ్డి గడవలో కాలుపెట్టాడు. అంతే..

గేటుముందు మనిషి పడిపోయిన చప్పుడు-‘కారడ’ తీగలు తెగిన శబ్దం గాలిలో సుడలు తిరుగుతోంది. అందెలు దొర్లుకుంటూ పోయి దూరంగా పడ్డాయి.

తలరుమాలు ఊడిపోయింది. పోశమ్మ దుర్గయ్యమీద పడి కట్టలు తెగిన ప్రవాహంలా వీడుస్తున్నది. అననూయ కళ్లు తెరచి నిరీవంగా తండ్రివంక చూసింది.

బా కీ త్రి రం ది

మూడు రోజులనుంచి ఎడతెరిపి లేకుండా ఆకాశం చిల్లులు పడినట్లు వర్షం పడుతోంది. సముద్రంలో వాయుగుండం పడి పేదవాళ్ళ కడుపుల్లో చిచ్చు రగిల్చింది.

ఎండ నిప్పుల్లా చెలరేగే రోజులొచ్చినా రంగడికి ఇబ్బంది లేదు గని వర్షం వస్తే మాత్రం గుండెల్లో రాయి పడుతుంది. రెక్కాడందే డొక్కాడని బ్రతుకు.

వర్షం ఆగిపోయింది.

రంగడు గుడిసె తైటికొచ్చాడు. తలెత్తి ఆకాశం వైపు చూశాడు.

సూర్యుడి జాడ లేదు. తుఫానుకి భయపడి నల్ల ముబ్బులా దుప్పటి కప్పుకుని ఎక్కడ పడుకున్నాడో!

రంగడు పూళ్ళోకి బయల్దేరాడు.

అతనికి సాత రోజులు గుర్తుకొచ్చాయి. అతను సంతోషించినా, దుఃఖపడినా సాత రోజులు జ్ఞాపకం వస్తేనే!

గత స్మృతుల దుమారంలో కొట్టుకుపోతున్న రంగడికి నారాయణ కనిపించలేదు. మలిహార్ హోటల్లో కూర్చున్న నారాయణే రంగడిని కేకేసి పిలిచాడు.

రంగడు అగిపోయాడు. పిచ్చెక్కిన వాడిలా తీవ్రంగా చూశాడు.

“ఏంధిరా అట్లా చూస్తూ వుండావు?” తెచ్చిపెట్టుకున్న నవ్వుతో అన్నాడు నారాయణ.

ఆకలితో వున్న పెద్దపులిలా భయంకరంగా కనిపించాడు రంగడు.

అయినా భయం లేనివాడిలా చిరునవ్వు నవ్వాడు నారాయణ.

“రా....రా.... లోపలికి!”

మతిలేని మనిషిలా యాంత్రికంగా వచ్చి బల్ల మీద చలికిల బడ్డాడు.

నారాయణ తెప్పించిన చపాతీలు తిన్నాడు. వేడి వేడి టీ గొంతులో పోయాక మనసు కాంతించింది.

“వాటం చూస్తూవుంటే వాన పోయినట్టే. అదేమిటి పోదామా?” అన్నాడు నారాయణ.

ఒక్కడు అతని ముఖంలోకి చూశాడు రంగడు.

తర్వాత “వద” అన్నాడు.

ఇద్దరూ కలిసి రిజర్వాయరు ఒడ్డుకి వెళ్ళారు. ఇసుకలో బోర్లా వడేసిన బుట్టని నీళ్ళలోకి వదిలి ఎక్కి కూర్చున్నారు. నారాయణ తెడ్డు చేస్తున్నాడు.

“మూడు వైపులా పచ్చటి కొఱకలు వర్షంలో స్నానం చేసి వంటని ఎండకి ఆకతెట్టు కుంటున్నాయి.

నాలుగో వైపున సిమెంట్ కొండలా నిల్చున్న డామ్ నదిలో తన రూపం చూసుకుంటున్నది.

రిజర్వాయర్లో గాలికి ఎగసి పడుతున్న కెరటాలు ఎండకి వెండి పువ్వులా మెకుస్తున్నాయి.

నారాయణ రంగడి వంక చూశాడు.

రంగడి ముఖం నిర్లిప్తంగా వుంది. ఎటో చూస్తున్నాడు.

“కోరట్లో జడ్డి తిరుపు చెప్పేసినాక తెలుగు తీసుకు పోయారు. నరక యాడవో లేదురా తెల్లనే వుంది.”

తన తెలు జీవితం గురించి చెప్తున్నాడు నారాయణ.

వాణిశ్రీ

రంగడికి అతని మాటలు విచారనిపించడం లేదు. అన్నదప్పడూ నారాయణ ముఖంలోకి చూసి తల త్రిప్పుకుంటున్నాడు.

రంగడు తన మాటలు విన్నించకోకపోయినా తెడ్డు వేస్తూ మాట్లాడుతూనే వున్నాడు నారాయణ.

రంగడికి విసుగ్గా వుంది.

“ఈ నారాయణ గడు ఆరెల్ల కిందే తన సేతిలో సాచాల్సివోడు. కాని పోలిసులు పట్టుకెళ్ళి జైల్లో పనినారు. పని ఆరెల్ల ఆడు సావకుండా కాపాడినారు. ఇంగ ఈడిని ఎప్పుడూ కాపాడలేరు మేక పిల్లి పులి కాడికి వచ్చినట్లు తనకు చిక్కినాడు ఇయ్యళ ఈడి పీనుగు కళ్ళజూడాల గొడ్డలేతో ఒక్క పెట్టు.”

రంగడిలో అవధులు లేవు ఆవేశం కడలి కెరటంలా ఎగిసి పడుతోంది.

కాలం ఎంత విస్మయమైంది?

ఒక రోజున తను చచ్చిపోవాలని అనుకుని రిజర్వాయ్ లోకి దూకాలనుకుంటూ వుండగా ఈ నారాయణే తనను చావు నుంచి రక్షించాడు.

వాడినే తను వంశానికి పగ ఒట్టాడు.

“తోజులెగా మారి పోతాయో గదా!”

అనుకున్నాడు రంగడు.

అతనికి గతమంతా తెరపై బొమ్మల్లా కనిపించింది.

రంగడు స్వగ్రామంలో రోజు కూలిమీద పొలాల్లో పనిచేస్తూ వుండేవాడు. కండలు కరిగించినా కడుపు నిండేది కాదు. కూలి కోసం వైళ్ళ తరబడి నడిచి పోవాల్సి వచ్చేది.

రోజూ కడుపు నిండేటట్లు దయ చూడమని చేపుడిని మ్రొక్కుకునేవాడు.

చేపుడిలా వచ్చాడు వీరేసు. రంగడి భార్య సీతమ్మ మేనత్త కొడుకు వీరేసు. పూరికి రెండొండలు వైళ్ళ దూరాన కృష్ణమీద డాప్ కట్టేచోట మేస్త్రి వుద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఊళ్ళో అంతా అతగాడి అద్దె ప్లాన్ని పొగుడుతూ వుండే వాళ్ళు.

డమ్లో తమకి ఏదైనా పని చూపించమని బావని ప్రాధేయ పడింది సీతమ్మ.

అలాగే చూస్తూనే వెళ్ళి పోయాడు వీరేశం.

వీరేశు పుజ్యమా అని రంగడికి వాచ్ మన్ వుద్యోగం దొరికింది పుట్టిన పూరు వదిలి ఇంత దూరం రావలసి వచ్చినందుకు విచారం వేసేది రంగడికి.

కొడుకు రాముడిని చూడగానే విచార మంతా మయమై పోయేది. తనకి కల్లూ వాకిలి లేదు. ఆస్తి పాస్తులు లేవు. ఎంత కష్టపడయినా సరే రాముడిని బాగా చదివించి పెద్దవాడిని చెయ్యాలని పట్టుదలతో కొడుకుని ఒడికి వంపించాడు. రాముడు ముద్దు ముద్దుగా పాతాలు చదువుతూ వుంటే ముసలి పోయే గడు.

కొన్నేళ్ళకి డమ్లో పని తగ్గు ముఖం వట్టింది. పనిచేసే వాళ్ళని తగ్గించేస్తున్నారు. వేస్ట్రి వుద్యోగం చేస్తున్న వీరేశు వుద్యోగం వూడింది కాంపెన్ సేషన్ క్రింద కొంత డబ్బు ఇచ్చారు. ప్రైడరాబ్ పెళ్ళి ఏదైనా వ్యాపారం చేస్తానని అన్నాడు. రెండు, మూడు నాల్గు పన్నుల వెళ్ళి వచ్చాడు గూడూ. వీరేశు ఒంటరిగాడు. భార్య ఎప్పుడో చనిపోయింది. ఎందుకో మళ్ళీ వెళ్ళి చేసుకోలేదు.

“ఒంటరి వాడివే గదా! ఇక్కడే వుండి ఏదైనా చిన్న వ్యాపారం చెయ్యరాదా!” అన్నాడు రంగడు.

కాని వీరేశు వినలేదు. “అవవంకా వెళ్ళి పోతూ పూరు భాళి అయిపోతుంటే ఇక్కడేం వ్యాపారం చేస్తాం? 100 రోసినా ప్రైడరాబ్ లోనే చెయ్యాలి. రాకట్ లా పెరిగి పోతోంది పూరు.” అన్నాడు.

ఒక రోజు రంగడు డ్యూటీ నుంచి ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు కల్లు తాళం వేసి వుండి. ఎక్కడికైనా వెళ్ళారేమోనని చాలా గేపు ఇంటిముందు కూర్చున్నాడు. కాని సీతమ్మ గని రాముడు గాని ఎంత సేపటికీ ఇంటికి రాలేదు వీరేశుతోపాటు

హైదరాబద్ వెళ్ళే బస్సులో ఎక్క వెళ్ళి
పోయాడని ఎవరో చెప్పారు.

నీతమ్మ తనకి తెప్పకుండా ఎందుకు
వెళ్ళినట్లు?

సమాధానం స్ఫురించింది.

నెత్తిన పిడుగు పడిన వాడిలా కుప్పలా
కూలి పోయాడు రంగడు.

వీరేశు తనని చేరినీ సాకి యిప్పించిన
కాట్లో అంతర్ధానం ఇప్పుడు అర్థమైంది.

ఇన్నేళ్ళ పాటు తనని విచ్చివాడినీ చేసి
అడించారు.

కళ్ళలో గుండు సూడులు గ్రుచ్చినట్లు
విల విల తాడిపోయాడు.

రంగడి గుండెలో గాలి వాన మొద
లైంది.

అతని మనసు పోలిన పొలిరాతి
బొమ్మలా ముక్కలైంది.

వదేళ్ళ పాటు తనతో కాపురం చేసిన
భార్య తనను వదిలి పోయినందు కంటే
తను కన్న కొడుకుని తీసుకెళ్ళి నాడుకు
దొడ్డుం వచ్చింది.

కొడుకుని చదివించి గొప్పవాడిని చేసి
సంఘంలో ఒక మెట్టు పైకి ఎక్కిరిసి
కలలు గన్నాడు. కానీ కలలు కరిగి కల్ల
లయ్యాయి.

ఆ రాత్రి అతని శరీరాన్ని ఎవరో
తలపాతో కోస్తున్నట్లు శాధ పడుతూ
నిద్రకు దూరమయ్యాడు. తను బ్రాకి
పున్నాననే సంగతి మర్చి పోయిన వాడిలా
అచేతన స్థితిలో పడివున్నాడు.

భార్య, బిడ్డా లేని ఇల్లు ఊసరోమంటూ
బోసిగా కనిపిస్తూ వుంటే అతని గుండెని
ఎవరో తెలుకు తున్నట్లుండేది.

భారంగా యాచికంగా రోజులు నెట్టు

కొస్తున్నాడు.

మూలిగే నక్క మీద తాటకాయ పడ్డట్టుగా ఆతను చాన్ మాన్ గా పనిచేస్తున్న చోట దొంగ తనం జరిగింది. అది ఎవరో చేసిన దొంగతనం కాదు. ఆఫీసర్లు చేసిందే, ఏమీ ఎరగనట్లు పోలీస్ రిపోర్టు యిచ్చారు.

పోలీసులు రంగడిని ప్రేవెన్ట్ కి పట్టుకెళ్ళి చిత్రహింసలు పెట్టారు. ఎంత కొట్టినా చెయ్యని దొంగతనానికి ఏం చెప్పగలడు?

కార్య చేసిన నీచపు పనికే సిగ్గుతో తలెత్తుకోలేక క్రుంగి పోతున్న రంగడిని చావు చెబ్బ కొట్టారు ఆఫీసర్లు. ఫలితంగా నౌకరీ వూడి రోడ్డున పడ్డాడు.

ఆ రోజు రంగడికి జీవితం మీద విరక్తి కలిగింది. తను బ్రతుకుతున్నందుకు ప్రయోజనం ఏమిటో అర్థం కాలేదు. ఒంటరిగా జీవించే కంటే చావడమే మేలు అనుకున్నాడు.

మతి పోయిన వాడిలా రిజర్వాయరు ఒడ్డున కూర్చున్నాడు.

ఒక దాని కౌగిట్లో ఒకటి ఒదిగి పోయిన కొండలు రిజర్వాయరు మూడు వైపులా అల్లుకు పోయివున్నాయి.

మనుష్యుల్లోని మంచితనం లాగే వగలు మెల్లి మెల్లిగా అంతరిస్తోంది.

మనుష్యుల్లో నీతి చచ్చి పోతున్నట్లే పశ్యిమ దిక్కున ఆకాశంలో కెంపు రంగు జీవం కోల్పోయిన దానిలా నల్లబడి పోతోంది.

కాసేవటికి చీకటి అలుముకుంది.

రంగడు ఒడ్డుదిగి ఒక్కొక్క అడుగే వేస్తూ మృత్యు ముఖంలోకి వెళ్తున్నాడు.

నారాయణ అప్పడే కట్టెలు వేసుకుని బుట్టలోనుంచి దిగాడు.

“అరేయ్! రంగడా!” అని కేకలు పెట్టాడు.

రంగడికి ఆ పిలుపు వినిపించ లేదు. కాదు-వినిపించుకోలేదు.

నారాయణకి అనుమానం వేసి పరిగెత్తు కెళ్ళి రంగడిని ఒడ్డుకి లాక్కెళ్లాడు.

“చచ్చేటోడిని ఎవుడూ ఆపలేదు.” అన్నాడు రంగడు.

నారాయణ నవ్వి “ఏందిరా ఈ ఇద్దూకం నీకప్పుడు ఏం రోగం వచ్చిందే?” అన్నాడు.

“నేనెందుకురా బతికేది?”

“అందరూ ఎందుకు బతుకుతావుండారు? మనం అందుకే చేవుడు మనల్ని పుట్టించినాడు. చేవుడు నంపి వరకూ బతికుండాం.” అన్నాడు నారాయణ.

రంగడు మౌనంగా నుండి పోయాడు.

“ఎవుడంతట అడు నస్తే పాతకం. తెలుసా?” అన్నాడు నారాయణ.

“పాతకమో, పున్నెమో సావటం మంచిననుకున్నా. ఎందుకు బతికుండాం సెప్పు? ఎవరుండారురా నాకు.” అంటూ పూచే రంగడి కళ్ళలోనుంచి జలజల కన్నీళ్ళు రాలాయి. తన మనసులోని ఆవేదనంతా నారాయణకి చెప్పుకున్నాడు రంగడు. ■ సమయంలో నారాయణ ఎంతో ఆప్తులీలా కనిపించాడు.

“పోనీలేరా! యెట్లాగో ఎదవ నౌకరీ పోతే పోయింది. చేవుడు సల్లంగా సూదాలే గాని ఎట్లాగో అట్లాగ బతక్క పోతామా? ఏం బయ పడకు. నాతోనేవుండు. నాతోనే అడివికి వచ్చి కట్టెలు కొట్టుకుని, బొగ్గులు కాల్చి బతుకు.” అని పూరదించాడు నారాయణ.

అలా అప్పట్నుంచి నారాయణ వృత్తి లోకి ప్రవేశించాడు రంగడు.

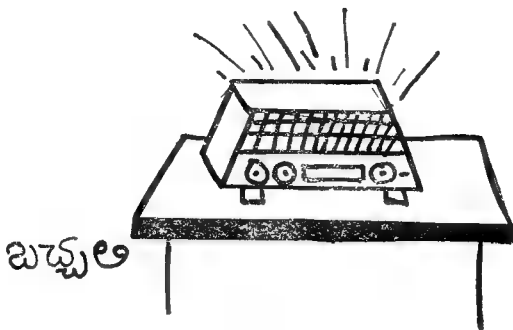
ఒక రోజున రంగడి చెల్లెలు నీలమ్మ అన్నని వెత్తుక్కుంటూ వచ్చింది. ఆమె భర్త వేరే అమ్మాయితో సౌబంధం పెట్టుకుని తనని కొట్టి వెళ్ళగొట్టాడని ఓర్చింది.

‘తన జీవితంలాగే అయ్యందన్నమాట’

అని నిట్టూర్చాడు రంగడు.

‘ఎందుకూ మనసులేని కాపురం? ఇష్టం లేని వాడి కాళ్ళు పట్టుకుని ఏం లాభం అంతకంటే విడిగా పుంజేనే నయం? తనతోపాటే బతుకుతుంది’ అనుకున్నాడు.

చరికాలం స్నానం చేయలేకపోతున్నారా అందుకు వాడుంటి మాకంపెనీ సెంటు

అప్పుట్నుంచి నీలమ్మ అన్నతోపాటే వుంటున్నది.

భార్య చేసిన ద్రోహం, నౌకరీ పోయిన వైనం రంగడిని క్రుంగడిచాయి. అతని వయస్సుని రెట్టించు చేశాయి. లేక ప్రపంచంలో అన్న తృప్తిచిన మునిలా మౌనంగా వుండేవాడు. యాంత్రికమైన బ్రతుకులో గిరగిరా తిరుగుతూ గడిపేవాడు. మరో అడదాని పొందుకోసం అతని న నరు పోలేడు.

కాని నీలమ్మ పరిస్థితి అందుకు విరుద్ధంగా వుంది. ఆమె కింకా పాతికేళ్ళు నిండలేదు. భర్త ఆమెను నిరాదరించడంవల్ల ఆమె అదరణకు ముఖం వాచి పోయింది. ఒక తియ్యటి పిలుపు కోసం, అదరించే అమరాగ హృదయం కోసం ఆమె తన తన లాడి పోతోంది.

మల్లెతీగ లాంటి ఆమె మనసు అందు బాటులో వున్న చెట్టుకు అల్లుకు పోసాగింది. ఆ చెట్టు నారాయణ.

ఆమె గుండెలో సరిక్రొత్త కాంతి కిరణంలో తళుక్కు మన్నాడు.

నారాయణని చూసినప్పుడు ఆమె హృదయంలో ఎప్పుడో ఎండి పోయిన నెల యేరు జీవం పోసుకుని గల గల పరుగులు తీసేది.

నీలమ్మ నాం యణ చమవుగా మనలు తున్నా రంగడు పట్టించుకునేవాడు కాదు. వరద నీటిని ఎవరు ఆపగలరు? జరగని ఏం జరుగుతుందో అనుకునే వాడు.

అతని నిర్లిప్త వైఖరే కొంపముంచింది. గెస్ట్ హౌస్ లో ఒక రోజు రాత్రి నీలమ్మను చిన్న పోయేవరకూ రాక్షసంగా అనుభవించాడు త్రాగుబోతులు.

నారాయణ తార్చుడు దారు. నీలమ్మని ఇంటికి తీసుకెళ్ళడానికి గదిలోకి వచ్చిన నారాయణ ఆమె శవాన్ని చూసి భయంతో కేకలు పెట్టాడు.

చీకట్లో నిద్రపోతున్న తోకం మేల్కొంది. పోలీసులు వచ్చారు.

రంగడు వచ్చాడు, నీలమ్మ శవాన్ని చూడగానే ఆకాశం నుంచి జారిపడిన కొండలా కప్ప కూలి పోయాడు. ఆమె శవం మీద పడి

కోడించాడు.

తర్వాత అరిపీర భిక్షువులకు రుణం
లేచాడు. తన చెల్లెలి మరణానికి కారణ
మైన నారాయణని ఒక్క జ్ఞాపకం బ్రతక
నివ్వగూడదని నిర్ణయించుకున్నాడు.
పిడికిలి బిగించాడు. పళ్ళు పట పట కొరి
కాడు. కళ్ళార జేశాడు. ఎన్నడూ కోపం
రాని మనిషికి కోపం వస్తే ఎలా వుంటాడో
అలా వున్నాడు. నివ్వల్లో నిల్చున్న
మనిషిలా ఎర్రగా కంపి పోయాడు.

నీలమ్మ చావుతో రంగడికి నారాయణ
బ్రతుకు పూర్తిగా అర్థమైంది.

దబ్బు కోసం నీలమ్మని తార్చుతూ
వున్నాడన్న మాట: అనుకున్నాడు.

“అరేయ్ నారాయణా!” అని భయం
కరంగా అరిచేడు రంగడు.

ఆకాశం బ్రద్దలై పోయి పిడుగులు
పడినట్లు అతని అరుపుకి అందరూ ఆచిరి
పోయారు.

ఆ అరుపుకి గెట్టెవచాన్ రద్దరిల్లి
పోయింది.

అందరి గుండెలూ భయంతో పడుకి
పోయేయి.

మేకపిల్ల నిపట్టుకున్న పెద్దపులిని నారా
యణ గొంతు పట్టుకున్నాడు రంగడు.

పోలీసులు ఆలస్యం చేసుకుంటే నీలమ్మ
శవం సరసన నారాయణ శవాన్ని పడుకో
బెట్టాల్సి వచ్చేది.

తర్వాత ముద్దాయిలతో పాటు శైలు
కెళ్ళి పోయాడు నారాయణ.

మళ్ళీ తిరిగి రావడం ఇప్పుడే.

“దిగరా రంగమా!” అన్న నారాయణ
పిలుపు పులికిపడి లేచాడు రంగడు.

బుట్ట ఒడ్డుకి చేరింది.

నారాయణ ఒకమూల ఎండిన చెట్టుని
ముక్కలు చేస్తున్నాడు.

రంగడు మరొక చెట్టుని సదుద్దేశం
ఆలోచిస్తున్నాడు. సమయం చూసి నారా
యణని అంత మొదింపాలని నిర్ణయించు
కున్న అతని మనసు మాత్రం అల్లల్లో

లంగా వుంది.

“చేసి వాడిని నేనే, చేయించే వాడిని
నేనే, అన్నీ నేనే, నువ్వు నిమిత్తమాత్రుడివి
మాత్రమే” అని దేవుడు చెప్పాడని గుళ్ళో
స్వాములు చెప్పిన మాటలు గుర్తుకొ
చ్చాయి.

అదంతా నిజమేనా?

అదే నిజమైతే నీలమ్మ చావుకి నారా
యణ తప్పేవుంది? అదంతా దేవుడే చేయిం
చాడా? ఇప్పుడు తను చెయ్యదేయే
హత్య గూడా దేవుడే చేస్తున్నాడా?
ఎందుకు?

రంగడు చాలాసేపు ఆలోచించాడు
ఆలోచించగా అతనికి సమాధానం దొరి
కింది. నారాయణపై తను పగ వూనాడు.
ఆ పగ చల్లారాలంటే వాడి చంపాలి, తన
మనసు శాంతిస్తుంది. తన మరణ్యాంగి
తనకు ముఖ్యం. తన కళ్ళకుట కత్తువుని
చూస్తూ బ్రతలేడు.

రంగడికి పిచ్చెక్కినట్లయింది.

పిచ్చెక్కినట్లే గొడ్డలి ఎత్తి పెట్టాడు.

ఒక్కటే దెబ్బ నారాయణ తల ఎగిరి
పోతుంది.

కాని గుండెల మీద ఎవరో రోకలితో
దంపతున్నట్లు భావ కలిగింది.

అతను ఎత్తి పెట్టిన గొడ్డలి అలాగే
పుడిపోయింది. అతని చేతులు గిడ గిడ
లాడి వియ్యాయి.

మనసులో తీవ్రమైన సంచలనం కలి
గింది.

చేతులే కాదు చొళ్ళంతా వణిచిపోయింది.
తనేం చేస్తున్నాడు? హత్య ఒక మనిషిని
చంపుతున్నాడు. తనేనా మనిషిని చంపు
తున్నది. నిజమేనా? తను మనిషిని చంప
గలడా?

“చంపాలి. తప్పదు. నీలమ్మ చావు
వాడే కారణం. పగ.. పగ చల్లారాలి.
మనసు శాంతిచాలి.

అతని మనసులో పోరు.

ఒక్కటే దెబ్బ మరుక్షణంలో నారా

28 మిలియన్లకు పైగా

దంపతులు

ఈనాడు భారతదేశంలో

కుటుంబ నియంత్రణ పాటిస్తున్నారు.

వారు

ఆనందంగా ఉన్నారు.

వారిలో మీరు ఒకరయితే దీనిని గురించి ఇతరులకు తెలియజెప్పండి.

లేకపోతే కుటుంబ నియంత్రణ ఇప్పుడే మీరు ప్రారంభించండి.

చిన్న కుటుంబం చింతలేని కుటుంబం

యణ నెత్తురు మడుగులో కొట్టుకుని చస్తాడు.

నారాయణ మెరుపులా వెనక్కి తిరిగి చేతితో గొడ్డలి పడగొట్టాడు. తర్వాత గట్టిగా నవ్వాడు.

“నాకు తెలుసు నువ్వు సంపుతావని. సంపు. కాదనను. కాని సంపేముందు నా తప్పేమిటోనెప్పు?” అన్నాడు నారాయణ.

“యెదవా! నేనేం నెప్పాలిరా. అన్నెం పున్నెం ఎరగని సిలమ్మని తాగుతోతు నాయాళ్ళకి తార్చినావు గదరా! సంపి శావు గదరా!” అన్నాడు రంగడు కోపంతో పనికిపోతూ.

“నీ నెల్లెలు అన్నెం పున్నెం ఎరగదని నువ్వనుకుంటూ వుండావు. నువ్వు పిచ్చోడి విరా రంగదూ. దాని కత నీకు తెలవదు. దాన్ని మొగుడెందుకు తన్ని వెళ్ళగొట్టాడో తెలుసా? తప్పుడు పనులు చేస్తున్నందుకు. నూసి నహించలేక ఎళ్ళగొట్టాడు. ఇక్కడ జేరి నన్ను పట్టుకుంది. ఈ తార్చుడు యవ్వారం నాకు నేర్పింది అదే.”

నారాయణ చెప్తుంటే నివ్వెరపోయి విన్నాడు రంగడు.

“అయితే ఇందులో నారాయణ తప్పు లేదన్నమాట. తప్పంతా దాందే అందుకే అనుభవించింది” అనుకున్నాడు రంగడు.

ఉన్నట్లుండి వాతావరణంలో తీవ్రమైన మార్పు కలిగింది.

నాలుగు వేపులా కారు మబ్బులు దట్టంగా పట్టడంచేత పగలే చీకటై పోయింది.

“సంపరా రంగదూ సంపూ. ఎట్లాగూ నా పెళ్ళాం పిల్లలు అడుక్కు తింటున్నారు. అట్లాగే బతకనీ” అన్నాడు నారాయణ ఏడుస్తూ.

“అరేయ్ నారాయణా! అప్పుడెప్పుడో

నేను సావజోతుంచే అడ్డం పడినావు. నన్ను బతికించినావు. సిలమ్మని నువ్వే సంపినావని కసేతో నిన్ను సంపాలను కున్నారా. నేను దురమార్గపు ఎదవని” అంటూ ఏడ్చాడు రంగడు.

ఇద్దరూ ఒకళ్ళు నొకరు కౌగలించుకుని దుఃఖించారు.

ఆకాశంలో కారు మేఘాల గర్జనలు, మెరుపులు, గాలి విలయ తాండవం దూసి పడులు గూళ్ళు వెతుక్కుంటూ పారి పోతున్నాయి.

అప్పటి వరకూ గర్జిణి స్త్రీలా నిండుగా నవ్వుతున్నా రిజర్వాయరు పురిటిసొప్పలు పడుతున్నట్లు అల్లకల్లోలమై పోయింది.

“పదరా వాన ముంచకొస్తున్నది” అని రంగడిని బుట్టలోకి లాక్కెళ్ళాడు నారాయణ.

ఎదురుగా లికి ముందుకు సాగటం లేదు బుట్ట ఎరువుగా తెడ్డు వేస్తున్నాడు నారాయణ.

కాస్త దూరం వెళ్ళగానే వర్షం మొదలైంది. పెద్ద పెద్ద వాన చినుకులు కొరడాల్లా పంట మీద పడుతున్నాయి.

వర్షానికి తోడు విపరీతమైన గాలికి నది భయంకరంగా వరవళ్ళు త్రొక్కుతూ ప్రవహిస్తూ వుంది.

పిళ్ళ తిరుగుతున్న నీటిలో వాళ్ళ కూర్చున్న బుట్ట గిరగిరా తిరగ సాగింది. తిరిగి తిరిగి ఒక ప్రక్కకి ఒరిగి పోయింది.

నారాయణ నీళ్ళలోకి జారి పోయాడు.

బుట్టలో గాలి నింపిన ట్యూబ్ ఒక్కటే వుంది.

దాన్ని నారాయణకి అందించాడు రంగడు.

“నువ్వెళ్ళి పోరా నారాయణా!” అన్నాడు రంగడు.

“మరి నువ్వో?” అన్నాడు నారాయణ.

“నాకే బయంరా నపుడ్రం తడుతాను, మొండి వాడిని. నువ్వెళ్ళిపో.” అన్నాడు రంగడు.

నారాయణ ఏదో అంటున్నాడు.

అగాలి హోరులో, ■ వర్షపు తీవ్రతలో ఆ మేను గర్జనల మధ్య ఏదో వినవడ్డం లేదు.

నారాయణని వెళ్ళిపో వెళ్ళిపో అని చేతులు వూపుతున్నాడు రంగడు.

“తను నచ్చినా ఒకితినా ఒకటే. ఎనకా ముందూ ఎవడూ లేడు. కాని నారాయణ బతకాలి. ఆడి పెళ్ళాం పిల్లల కోసం బత

కాలి. ఆడి అయ్యకి అమ్మకి కూడెట్టటానికి బతకాలి.” అనుకున్నాడు రంగడు.

‘అడు తను సావకుండా అడ్డుపడినాడు. అడు సావకుండా తను అడ్డుపడినాడు. బాకీ చెల్లిపోయింది.’

రంగడు తృప్తిగా పూపిరి పీల్చాడు.

గాలి విసురుకీ బుట్ట తల్లికిందులై పోయింది. రంగడు నీళ్ళలో పడ్డాడు.

కారు మేఘాల గర్జనల మధ్య వణికి పోతున్న ఆకాశం, ప్రళయ తాండవం చేస్తున్నది, మూడు లైపులా అల్లుకు పోయిన కొండల సమూహం, మానవుడి ప్రతిభకి తార్కాణంగా మహోన్నతంగా నిలిచిన డామ్, తను వదేళ్ళు జీవించిన పూరు, అన్నీ ఒక్కసారి చూసి తలెత్తిన మమ్మారం చేసి ఈ లోకం నుంచి నెలపు తీసుకున్నాడు రంగడు.

కావలెను

INDIAN TECHNICAL EDUCATIONAL SOCIETY.

మా సంస్థ అధీనములో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని Towns లో ప్రారంభించనున్న బ్రాంసీలలోను, డిపోలలోను పనిచేయుటకు నమద్దలైన నిరుద్యోగులు కావలెను.

NAME OF THE POST-QUALIFICATION-SALARY

1. Branch Managers—Any degree—	Rs. 450/
2. Sales Assistants—Inter S.S.C.	Rs. 350/
3. Delivery Boys —7th Std. -	Rs. 250/

అన్ని వివరములు (Application Form) నకు క్రింద అడ్రసుకు రు. 3/ MO- చేసి పొందవచ్చును.

I. T. E. SOCIETY, MADRAS-26,

అల్లసాని
అల్లసాని

మేము కొత్తగా విజయవాడ వచ్చిన
రోజులవి.

మావారు అభిరథగా వ్రమె పను మీక
వచ్చారు.

ఇల్లు-అవీ కంపెనీ వాళ్ళ ఇచ్చారు,
చాలా పెద్ద ఇల్లు!

నేను ఇంట్లో అన్నీ సర్దు కంటుంటే-
మావారు పోల్స్ చేస్తున్నారు-మధ్య

మధ్యలో వాళ్ళ ఆఫీసు కబుర్లు చెప్తూ.

మావారికి తనదగ్గర ఎవరు పనిచేస్తున్నా వాళ్ళని గురించి డిటెయిల్స్ స్టడీ చేయడం బాగా అలవాటు. స్టడీ చేసినంత వివరం గానూ నాకు వర్తించి చెప్తూ వుంటారు.

ముందు ఇంట్రిడక్షరీగా టెక్నికల్ గురించి చెప్పకొస్తున్నారు.

ఆయన చెప్పిన వాళ్ళల్లో నాకు కుమూ హలం కలిగించింది-ఆయన క్లర్కుల్లో ఒకడైన కొండయ్య గురించి.

“పాపం కొండయ్య చాలా మంచివాడు. ఆయనకి ముగ్గురు పిల్లలు. ఇద్దరు అడపిల్లలు, ఒక మగ పిల్లవాడు, భార్య పోయిందిట- మూడేళ్ళకిందట కాన్సర్ తో-పిల్లలు తాత నాయనమ్మల దగ్గర వుంటారు. ఈయన క్లర్కడే ఒక్కడే వుంటాడు. చాలా డెస్ కేటెడ్ వర్కర్,” అని మావారు చెప్తుంటే నా మనసులో కొండయ్యంటే సానుభూతి ఏర్పడిపోయింది. పాపం పిల్లల్ని ఒక్కడూ ఎట్లా నిభాయించుకుంటావో - అందులో అడపిల్లలకి తల్లి అవసరం ఎంతైనా వుంటుంది కొంతలో కొంత నయం-తతడి! తల్లి తండ్రీ అన్నా వున్నాను” అనుకున్నాను.

మా అమ్మ పోయినప్పటి మా ఇంటి వరిస్థితి గుర్తుకు వచ్చి నాకు మనసు కలత వారింది. కళ్ళు చెమర్చాయి.

“మకీ అంత సెన్సిటివ్ అయితే ఎట్లా వీడా... నువ్వు అన్నిటికీ బాధపడతావు” నా కన్నీరు జడిచారు మా వారు.

“నేను ఎందుకు చెప్పినంటే అతడికి ఇల్లు కావాలి, మంచి ఇల్లు దొరికేదాకా మన అవుట్ హౌస్ లో వుంటా నంటున్నాడు. నిన్నటిగి చెప్తామని-నవ్వు నరే నంటే అతడికి చెప్తాను....”

“పోనీ ఇవ్వండి... సాపా ఒకడేగా....

మనకేం కష్టం.... వుంటాడు మనతో కాటే” అనేశాను చచ్చన.

ఆ తరువాత ఒక వారం లోపలే కొండయ్య వచ్చి చేరాడు-మా అవుట్ హౌస్ లో.

చేరడానికి ముందు మా ఇంటికి వచ్చాడు.

నేను నిర్భావ పోయాను ఇతడేనా కొండయ్యంటే అని!

లేటస్ట్ ప్రైముల్ పాంట్, బొమ్మలూ చాలా వున్న బుష్ కోటూ... వోట్లొక్కీ... అప్పుడే సిగరెట్ పాలేసినట్లున్నాడు వాననంకా వస్తూనే వుంది!

మాస్తుంటే నా మనసులో వున్న కొండయ్య బొమ్మకి కొండయ్యకి పోలికే లేదు.

కొండయ్యంటే వున్న సానుభూతి చోటులో ఎదుకో గాని-జుగువ్వు చోటు చేసుకుంది.!

నా మనసులో రకరకాల అలోచనలు- ఇన్నా చెయ్యడానికి కాబోతే - పిల్లలైనందుకు దగ్గిరుంచుకోడు? ఒక్కడే వుండడం ఎందుకు? అసలా మాటకొస్తే తల్లి-తండ్రీ - పిల్లలందరితో కలిసే వుండవచ్చు. ఇతడు చేసే ఉద్యోగానికి వేరే ఇల్లు-దానికి అద్దె-ఇవన్నీ ఎందుకు? తల్లిలేని పిల్లలకి తండ్రీప్రేమ కూడా లేకుండా చేస్తున్నాడు. ప్రైగా హోటల్లో ఫోజనంట!

మా వారితో ఇదే అంటే-“ఆ అవన్నీ మన కుదుకు? మనతో మంచిగా మర్యాదగా వుంటాడు. అది చాలాదూ...” అన్నాడు.

ఏమాట కామాటే చెప్పకొనా మాతో మంచిగానే వున్నాడు.

మాతో ఎప్పుడూ మాట్లాడినా తన మీద మాకు సానుభూతి కలకాలన్నట్లు మాట్లాడేవాడు.

“ఇక నాకేముందండి జీవితంలో. ఈ

మాధవపెద్ది పుణ్యశీలా ప్రసాద్

వధాన మంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ టి. అంజయ్య

స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు
మన నివాళులు

విదేశీ పాఠశువు వ్యతిరేకంగా అహింస, నమోయ సింహారణ అనే
అయుధాలతో మనం జరిపిన స్వాతంత్ర్య సమరం ప్రపంచ చరిత్రలోనే
ప్రపరధమమైనది. చరిత్రాత్మకమైనది. విదేశ దాన్యసృంఖలాలునుంచి మాపు

దేశాన్ని విముక్తి కలిగించే మహత్తర కార్యానికి అనేక మంది స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు ఆత్మ బలిదానం చేశారు. గాంధీజీ, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, వల్లభాయ్ పటేల్, నుభాష్ చంద్రబోస్, ప్రకాశం పంతులు, డాక్టర్ పట్టాభి, దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, బులుసు సాంబ మూర్తి, మాడపాటి హనుమంతరావు, స్వామి రామానందతీర్థ, జమలా పురం కేశవరావు, బూర్గుల రామకృష్ణారావు, కల్లూరి సుబ్బారావు, కొండా వెంకట రంగారెడ్డి లాంటివారు మరి అనేకానేకమంది స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు చేసిన త్యాగాన్ని తర తరాలుగా భారతీయులు భక్తి పూర్వకంగా స్మరించుకుంటారు.

ఈ స్వాతంత్ర్య సమర యోధులు దేశానికి చేసిన సేవలు, త్యాగాలు ఈరోజు స్ఫురణకు తెచ్చుకుంటూ, వారు చూపిన బాటలో ముందుకు సాగి పోతూ, వారికి సరియైన వారసులమని రుజువు చేస్తామని శపథం తీసు కుందాం.

సమాచార, పౌరసంబంధశాఖ శైలెక్టరుచే ప్రకటితము, హైదరాబాదు

నెం. 58. డి. ఐ. పి. ఆర్.

పిల్లల బాధ్యత అయ్యక-నాకున్న వన్నీ అమ్మని నే నే ఆశ్రమ నికో పెళ్ళిపోతాను" అనేవాడు. అట్లా అంటుంటే నిజంగా నే బాలేనీడి.

దాదాపు మావారి వయసే వుంటుంది అతడికి పాపం-సంసార సుఖం లేదుకదా అనిపించేడి.

"నేను ఎక్కువగా అంటికెళ్ళనండి-వెళ్ళా నంటే మా అమ్మకి నాకూ పోట్లాటే..." అన్నాడొకరోజు.

"అదేం?" అన్నాన-నేను కాఫీ ఇస్తూ.

"ఏమంది? మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమంటుంది. మళ్ళీ నన్నుక వంజరంలో పెట్టి నాకు బంధాలు త. తింజాలని చూస్తోంది. అవిడ."

"పోనీ - చేసుకోండి పెళ్ళి" అనలేక పోయాను-నేను. అతే తల్లిలేని పిల్లలు-ఆ బాధ ఒక్కటే వుంటే ఇంకా దానికే నవతి తల్లి బాధ కూడా గోడయితే...? అని పించింది.

ఒక రోజు రాత్రిపూట ఫోజునా లైముతో వున్నాడు మా ఇంట్లో.

నేను ఫోజునానికి లేవమన్నాను.

"వద్దండి" అన్నాడు.

నేను మోహమాట మేమో అనుకున్నాను. కాదుట. అతడు ఒక్కపూటే ఫించేస్తాడుట!

"ఎందుకండి ఈ శరీరాన్ని ఎట్లాగో బతికించు కోదానికేగా? ఒక్కపూట ఫోజుకంటా. అందులో కూడా ఉప్పు, కారం బహు తక్కువ తింటాను నేను. అసలు పూర్తిగా వుండవనే చెప్పాతి."

అంటే? ఒక విధంగా ప్రవృత్తరస్యం అవలంబిస్తున్నాడా?

అని మేమనకోవాలా?

పదీ నిర్ణయించు కోతేక పోయాను నేను!

కొండయ్య మా అవుట్ హౌస్ లో చేరి రెండు నెలలు గడిచాయి

సిగరెట్ వాసనలూ రేడియో కేసెట్ ల

పాటలూ వచ్చేవి-వివశ్చేవి.

ఆ పాటల్లో ఎక్కువగా విచార గీతాలే వుండేవి. నేను-మావారూ "పాపం" అనుకునేవాళ్ళం.

పెద్దగా డిస్టెన్స్ నేమీ లేదనే చెప్పాతి.

ఆ రోజు కొండయ్య ఇంట్లోంచి ఏవో అడ గొంతులు వినిపించాయి.

ఎవరా అని మేమాళ్ళుకక్క పోయాము. ఎవరైనా బంధువులేమో అనుకున్నాము.

అది మెదలు ప్రతిరోజూ వస్తోంది గంటల దాకా అడ గొంతులు-గ జలచప్పుళ్ళూ వినబడుతూనే వుండేవి.

కొండయ్యని పిల్లి నేగడన్నా అంటానకి ముందరే ఊహించారేమో మావారు. నన్ను పాచ్చరించారు అట్లాంటి పోమి చెయ్యద్దని.

నేను అదే కష్టమీద వూరకొన్నాను.

మా ఇంట్లో పని చేసే అమ్మాయి "కొండయ్య అడిగాడు వాళ్ళింట్లో కూడా చెయ్యమని, చెయ్యకా?" అని నన్నడిగి పోనీ చెప్తే ఏ? కానీకి రెండ్రూ పాయలు వస్తాయికదా అని నేను నరే నన్నాను.

అదీ వినండి-దెళ్ళయింది. కానీ పిల్లలేరు.

అది వాళ్ళింట్లో పనిచెయ్యడం ప్రారంభించింది.

రోజులు గడుస్తున్నాయి.

ఒకసారి తన పిల్లలు ముగ్గుర్ని తీసుకువచ్చి నాలుగు రోజులుంచుకుని పంపికాడు కొండయ్య.

కూతుళ్ళద్దరూ ముచ్చటగా వింసిన పువ్వుల్లాగా వున్నారు.

పెద్దపిల్ల పడవారేళ్ళుడి-

చిన్న పిల్ల పన్నెండేళ్ళుడి-

పిల్లవాడు ఎనిమిదేళ్ళవాడు-

వాళ్ళనాన్న పరిచయం చెయ్యగానే వంగి కాళ్ళని నమస్కారం చేశారు అడ పిల్లలు.

వాళ్ళని చూస్తే నా మనసు కరిగి

కేశ సంపదకు

రీటా

శ్రీరా పురుషులూ వాడవచ్చును

సూపర్ ఎకానమి (100 ml) సైజులో కూడా వస్తున్నది

పోయింది. ఆ నాలుగు రోజులూ ఎక్కడికో అక్కడికి తీసికెళ్ళాడు వాళ్ళనాన్న. ఏవేవో కొనిపెట్టాడు.

ఒకరోజుల్లా మాతో గడిపారా పిల్లలు. ఎంతో చక్కగా పని అడి చేస్తూ నవ్వుతూ కలుపు గోలుగా వుండే ఆ పిల్లలంటే నాకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం ఏర్పడింది.

మళ్ళీ కొండయ్య భార్య గురించి చెప్తూ “నాభార్య నేనంటే ఎంతో ప్రేమగా వుండేదండీ. చివ్వరి తుంబ వరకూ నన్ను తన వక్కనించీ కదలనివ్వలేదు. వాళ్ళమ్మ గానీ-మా అమ్మగానీ-ఎవ్వరూ అక్కర్లేదంది. నేనుంటే చాలంది-” అంటూ కన్నీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు.

ఆ పిల్లల్ని—అతడి ఆ విధంగా చూస్తుంటే నాకు కడుపు తరుక్కు పోయింది.

ఒదార్పు వచచాలని పలికాను.

నన్ను చూసి మావారు పక పకా నవ్వారు!

“పమిటి-నీకు నిమిషానికో అభిప్రాయం” అని! ఒక రోజు నెండుకో అవుట్ వశాను వైపు యధా లాపంగా చూసిన నేను ఆశ్చర్య పోయాను. తలుపు తెరిచి వుంది. లోపలిగడి- అంతా స్పష్టంగా కనబడు తుంది.

ఆ గదిలో సోఫా కం టెబిల్ మీద మా పని మనిషి కూచుని వుంది!

పని మనుషుల్ని కుక్కీల్లో వక్కలమీదా కూచో బెట్టుకునే అలవాటు నా కెప్పుడూ లేదు. అది మా ఇంట్లో ఇన్ని రోజులుగా చేస్తున్నా ఎప్పుడూ చెయ్యనూ లేదు-!

అయినా కొండయ్యింట్లో ఎవరూ ఆడ వాళ్ళూ లేరు. పిల్లలూ పెళ్ళి పోయారు. దీనికింత చనువేమిటంట?

ఆ తరువాత అడుగుదామని నా నాలిక చివరి వరకూ వచ్చినా-నా కెండుకులే-నా ఇంట్లో చెయ్యలేదు కదా....అని పూగు న్నాను.

తరువాత తరువాత అది కొండయ్య లేక

పోయినా ఆయనింట్లో పని చేసుకోవడం- స్నానం అడి కూడా అక్కడే చెయ్యడం గమనించాను నేను. అది దానిల్లులాగే వాడు కుంటోందా?

పమిటో నా కిట్లాంటివి అనవ్వోన్ని కలిగిస్తాయి.

రోజులు జరిగి పోతూనే వున్నాయి.

రాత్రుక్కు అవుట్ హవుస్లో ఆడ గొంతులు వినబడతూనే వున్నాయి.

పని మనిషి దానిపని అడి చేసుకు పోతూనే వుంది. కానీ పనిలో కాస్త అశ్రద్ధ కనబడింది నాకు ఎందుకో మరి!

ఎందుకా అని ఆలోచిస్తున్న నాకు ఒక రోజు పొద్దున్నే ఏలక్కాయ నములుతూ పనిలోకి వచ్చిన పని మనిషి కనబడింది.

“పమిటి సంగతి” అనడుగుకే చెప్పింది.

“అన్నం సహించటం లేదు కెండు నెలల నుంచి అనుమానం” అని!

“చాలాసంతోషమే అమ్మా” అన్నాను.

పమి అపురూపమో గాని తరువాత నెలకే నేను చెయ్యలేనంటూ పని మానే సింది.

మా ఇంట్లో మా శాసన వారానికి గూడా అవుట్ హవుస్లో పని చేస్తూ కన బడింది.

నాకు ఒళ్ళు మండింది.

నాకింకా పని మనిషి కుదర్లేదు.

“మా ఇంట్లో పని చెయ్యలేని దానివి- అక్కడ ఎట్లా చేస్తున్నావని” అడిగాను ఉండబట్టలేక.

అంటే-అక్కడా మానేసింది.

ఆ తరువాత అదే ఆలోచిస్తున్న నాతో మావారు “పమిటి-ఆలోచన? అవుట్ హవుస్-పని మనిషికి వున్న సంబంధాన్ని గురించా?” అన్నారు, హాస్యంగా.

నేను ప్రశ్నార్థకంగా చూశాను.

ఆయన నవ్వాడు.

మరో ఆరు నెలలు గడిచాయి.

మా వారు ఆఫీసు విషయాల్లో అవినీతిని గురించి చెప్తూ-ఈ మధ్యన ప్రవర్తన-నడక

సరిగ్గా లేనివాళ్ళని ఇద్దరినీ సస్పెండు చేశామని-మరో ఇద్దరికి గట్టి వార్షికులు ఇచ్చామని చెప్పారు వాళ్ళవరెవరో పేర్లు మాత్రం నాకు చెప్పలేదు.

కానీ

మా అవుట్ హవుస్‌లో ఆడ గొంతులు వినిపించడం మానేశాయి.

నేను హాయిగా నిట్టూర్పు విడిచాను.

ఒక రోజు కొండయ వచ్చాడు మా ఇంటికి.

ఈ మధ్య అతడు వచ్చి చాలా రోజులే అయింది. నేను కళల ప్రశ్నలు వస్తుండగా చెప్పాడు.

“తన పిల్లలకి పెళ్ళి” అని!

“చాలా సంతోషం. అయినా రెండో పిల్ల మరీ చిన్న పిల్ల కదా. పన్నెండేళ్ళ కేనా?” అన్నాను

“మంచి సంబంధాలు కుదిరాయండి చేనేస్తే నా బాధ్యత తీరుతుంది. మళ్ళీ నేనెట్లా వుంటానో... మా అమ్మా నాన్న పెద్దవాళ్ళు .... అయినా చిన్నపిల్ల పెళ్ళి అయినా అత్తారింటికి కొన్నాళ్ళయ్యాకే వెళ్తుంది లెండి” అన్నాడు. ఈ రోజులో ఆడపిల్లలకి పెళ్ళిళ్ళు కావడం విడ్డూరమే మరి!

కానీ ఒది వాళ్ళిష్టం. ఇదీ ఒకందుకు మంచిదేమో. “ఎడోలిసెన్స్” అమ్మాయిలు బాయ్‌ఫ్రెండ్స్ కావాలనుంటే భర్తలతోనే తిరిగొచ్చు. ఆరోగ్యకరం!

“ముశుర్తాలు కూడా పెట్టుకున్నామండి ఇంక రెండు నెలలలోనే పెళ్ళిళ్ళు. మావూళ్ళోనే ... మీరు తప్పకుండా రావాలి”

“తప్పకుండా వస్తాం” అన్నాను.

అతడెళ్ళిపోయాడు.

కొండయ పెళ్ళి వసుల మీద చూడ

విడిగా తిరుగుతున్నాడు. పెళ్ళి వల్ల టూరు లోనేమో-ఇక్కడించి చాలా చేరేస్తున్నాడు.

పెళ్ళి దగ్గిరిలో కొచ్చింది. ఇంక ఒక నెల వుండి కొండయ్య ఇంటికి ఎవరెవరో వచ్చి పోతూనే వున్నారు.

ఆరోజు-

నేను బయటి గేట్లోంచి ఇంట్లోకి వస్తుంటే-కొండయ్య ఎదురుపడి నమస్కారం చేశాడు.

నేను పెళ్ళి విశేషాఅడుగుతూ “మీ ఇంటికి చాలామందే గెస్టులు వస్తున్నారే నియ్యాల వాగా?” అన్నాను.

అతడు ఎందుకో తడ బదుతూ తల వంచుకున్నాడు.

నా కాళ్ళర్రం వేసింది.

“మా పేరెంట్స్ వచ్చారండీ....ఇంకా, ఒక విధంగా నియ్యాలవారే...”

అన్నాడు మెల్లిగా.

“అంతే? ఒక విధంగా ఏమిటి?” అన్నాను.

“మానాన్న-అమ్మా నాకు సంబంధాన్ని మాట్లాడు తున్నారు” అన్నాడు.

“మీకా?” అన్నాను తెల్ల బోయి.

“అవును-నన్ను ఒకటే బలవంత పెడు తున్నారు. వాళ్ళు అంతగా బలవంత పెడుతుంటే కాదన లే; పోయాను.”

నాలో ఏవేవో ఆలోచనలు.

“సంబంధం సెటిలయినట్టే.....అ అమ్మాయి మా కులం కాదు. ఇంకోటేమి టంటే ఆ అమ్మాయిది కూడా ఒక రకంగా నాలాంటి కేసే.. డై వర్స్‌డ్.....ఒక ఆడపిల్ల కూడా వుంది.”

చెప్తున్నాడు కొండయ్య-

అయితే ఆదర్శ వివాహ మన్నమాట-

కొంత వరకూ మంచి వాడే... కన్నె పిల్లల వరకూ పోలేడు.

“అయితే మీ పిల్లల పెళ్ళివంగానే మీ పెళ్ళన్న మాట-” అన్నాను.

“కాదు ఈ తోవతే అంటున్నారు. పెళ్ళంటే పెద్ద ఆడంబరంగా కాదు. ఒక చిన్న ఫంక్షన్ లాగా గుళ్ళోనే కానిస్తాం.”

“మంచిది, చాలా సంతోషం-” అన్నాను.

“ఆ భార్య మీద వున్న ప్రేమా-బ్రహ్మచర్యం-అన్ని ఏమయి పోయాయి?” అదే అన్నాను మావారితో.

“ప్రపంచంలో మనుషులు అనేకరకాలు” అంటూ మావారు నాకింకో విచిత్ర వార్త చెప్పారు. ఈ యన చేసుకోవోయే అమ్మాయిని భర్త వదిలెయ్యలేదు. భర్తనే ఈవిడ వదిలేసింది.

భర్తకి పిచ్చి, అదీ కారణం.

మెంటల్ హాస్యబట్లో వున్నదాయన.

అందుకని ఈవిడ ఇంకో పెళ్ళి చేసుకుంటోంది! నా తల తిరిగి పోయింది.

ఇదే దేశం? భారత దేశమేనా?

ఈదేశ సంస్కార మేమిటి?

భర్త బతికి వుండగా భారత (స్త్రీ) ఇంకో పెళ్ళి చేసుకోడమా?

భర్తకి పిచ్చి-అయితే నయం కాదా? నయం కాదే అనుకో అయినా అభర్తని-మనస్థితి సరిగ్గా లేని భర్తని చూసుకుంటూ ఆయనకి చేయూత నిచ్చి ఆ పిచ్చి నయం కావడానికి దోహదం చేసి మామూలు మనిషిని కేసుకో నక్కరలేదా?

ఆయన ఖర్చానికి ఆయన్ని వదిలి

తను వేరే పెళ్ళి-చేసికొ?

తుద్యమైన శరీర సుఖానందం చేసుకొని సుఖస్తుందా అది సుఖమా?

చేసుకోసం ఈ పెళ్ళి? తనకి భవిష్యత్తులో చూసుకోడానికి తను కడుపున కన్న పిల్లంది అంత వరకూ అండ దండలుగా తల్లి దండ్రులున్నారు - అన్నదమ్ము

లున్నారు-డబ్బుంది.

ఇంకెందుకు మరో పెళ్ళి

ఆ భర్తకి నయమయి వస్తే ఆయన సంగతి?

కనీస మానవ ధర్మం-స్త్రీ హృదయం, కరుణ, జాల్మి, కనికరం అన్నా వుండాలి. ఏవి, ఎక్కడున్నాయి?

నాకు నేను ఎప్పుడో కొన్ని సంవత్సరాల కిందట చదివిన కోమలాదేవి గారినవల “బంగారు పంజరం” గుర్తొచ్చింది.

అందులో నాయిక భర్తకి పిచ్చి పడుతుంది. యావజ్జీవం ఆయనతో వుండి, నేనలు చేసి అహర్నిశలూ కనిపెట్టి కుని పూడి చాలా ఏళ్ళకి దాదాపు వార్తకర్షి దశలో ఆయనకి పిచ్చి తగ్గితే అప్పుడు ఆయనతో సంసార జీవితం సాగిస్తుంది. ఎవరోమన్నా లెక్క చెయ్యదు. ఎన్నో కష్టాలు ఎదుర్కుంటుంది.

అవునుమరి. పెళ్ళంటే అది కేవలం మూడు ముళ్ళ బండమే కాదు.

అది జీవితానుబంధం జన్మజన్మల బంధం. లేకపోతే పెళ్ళికి అర్థం ఏమిటి?

మూలకల్పానికి విలువ ఏమిటి?

సుఖంగా వున్నాల్సాల్సా సుఖించి, కష్టంలో వున్నప్పుడు ఆయన మాంగల్యం ఆయనకి వచ్చేసి తను మరో పెళ్ళి చేసుకోడం భార్యకి; భార్య కష్టంలోవుంటే తన కసానికి తనని వదిలేసి - మరో పెళ్ళి చేసుకోడం భర్తకి స్వభావమేనా? ధర్మమేనా-దు-కాదు.

ఇది చాలా అన్యాయం. నా మనసు ఘోషించింది.

మావారు అనునయంగా నా భుజం మీద చెయ్యే శారు.

“నువ్వు అసెగా ఆలోచించి నీ మనసుని పాడు చేసుకోకు పిదా .... మంచిదానిది కదూ?”

నన్ను లోపలికి నడిపించుకు వెళ్ళారు మావారు.

తల్లి

లేజీ

కల్పనకి తల నొప్పిగా వుంది. అది ఫిజిక్స్ పీరియడ్ లో మరింత ఎక్కువయింది. ఆఖరి పీరియడ్ ఫిజిక్స్ మిటి అని అట్టుకుంది. బి. యెస్సీలో చేరినందుకు విచారపడింది కూడా! నాని చూసుకుంది. నాలుగున్నర. ఇంకా అరగంట ఏడ్యాలి. లెక్చరర్ చెబుతున్నది చెపులదాకా పోవడం లేదు. సుమలత, శిరీష భావన కేసి చూసింది. వాళ్లు నవ్వు ముఖాలతో వింటున్నారు. కల్పనకి అది మరి కననిపించింది. శిరీషని గిల్లిందికూడా!

గంట మోగింది. పీడ విరగడైందనుకుంది. వ్యానిటి బాగ్ నుంచి మాత్ర తీసుకుని, క్యాండిన్ కి వెళ్ళింది. గరంబాయ్ తో బాటు చాక్లెట్లు కూడ తింది. బస్ స్టాప్ కాలేజీ ఎదురుగా లేదు. ప్రక్క గంట నుంచి మెయిన్ రోడ్ ఎక్కాలి. గేటు దాటగానే ఆటో కనపడింది. కల్పన ఎక్కి కూర్చుంది అంతదూరం ఎవరు

నడస్తారు? కల్పన దగ్గర పదిపాను రూపాయలు దాకా వున్నాయి. గైడ్ కౌండామని చూచుకుంది. స్టోర్స్ మూడో అంతస్తులో వుంది. అక్కడదాకా పోదానికి బద్ధకం వేసింది. రేపు కొనుక్కుంటామనుకుంది.

గుమ్మంలో ఆగింది ఆటో. ఆరు రూపాయలు చెల్లించింది. నా గలక్ష్మి వరండా వూడుస్తోంది. మాతంగరావు రజిస్ట్రేషన్ లో చుట్టలు చుట్టుకుంటున్నాడు.

“అర్జంట్ వెనలతో పోయేదానికి ఆటో ఎందుకే?” నాగలక్ష్మికి ఖర్చు లంటే యిష్టముండదు.

“ఎంతకీ బస్సు రాలేదు” (ఓ అబద్ధం)

“కాస్తేవు ఆగకూడదూ”? (ఓ నిష్ఠూరం)

“తలనొప్పిగా వుంది” (ఓ మూలుగు)

“బాగన్నాయి వద్దతులు” (ఓ యీనడిం)

మాతంగరావు తాజా లంక పుగాకు

చెల్లూరి సీతారాజేశ్వరరావు

చుట్టను వెలిగించి “ఇంట్లోకి రాగానే దానిమీద వడతాపేమిదే? వస్తే వచ్చిందిలే! అనలే నా చిట్టితల్లి చదువుతో చిక్కిపోతోంది” అన్నాడు.

కూతురు లోపలికి వెళ్ళిపోదంచూసి “ఇలాగే ముద్దుచేయండి, మొద్దులా తయారవుతుంది.” అంది వూడన్నూ.

వాడేని, మంచం మీద అడ్డదిడ్డంగా వడుకుంది.

మేడ మీది గది ఆమెకి ప్రత్యేకం. ఆమె తర్వాత సుందరం మద్రాసులో చదువు కుంటున్నాడు. సెలవులకి వచ్చినప్పుడు అక్కగది తనకిమ్మని పేసి పెడతాడు. నాగలక్ష్మి కొడుకుని సమర్థి

మాతంగరావుకి కూతురి మీద అభిమానం ఎక్కువ. ఆమె పుట్టాకనే లాయర్ గా అతడికి గుర్తింపు లభించింది. కల్పన పుస్తకాలు బేబిల్ మీద గర

స్తుంది. మాతంగరావు పడనిస్తేగా! నాగలక్ష్మి వెనక వుణుకులు, టీ కల్పన దగ్గరకి వట్టుకొనింది. “వనిమ నిషి రాలేదు. అన్నీ నేనే చేసుకోవా

....కథల పోటీలో కన్నా లేషన్

లాయే!" దీర్ఘం తీసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

తనని చెయ్యమని కాబోలు!

వడకునే పెనర వునుకుల వల్లెం అందుకుని ఉంది. చీకూడా అలాగే అందుకుంది. గ్రాసు మంచంపై ఒకటి ఉంది. తెల్లటి దుప్పటి కరాబయింది. కాస్తేపటికి నాగలక్ష్మి అలా వచ్చింది "భానుమతి గారు పేరంటానికి వీలివారు, వెళ్ళకూడదే...." అంటూ దుప్పటి చూసింది.

"నీ బద్ధకం కూలా? రేపు సంసారం

ఏంచేస్తావే? ఏళ్లు వస్తున్నా వివేకం రావడం లేదు" నాగలక్ష్మి అప్రసన్నంగా వెళ్ళి పోయింది.

నీనిమా వత్రిక చూస్తూ వడుకుంది. తొమ్మిదిన్నరయింది. అన్నానికి వీలువు వచ్చింది. డ్రైనింగ్ టేబిల్ దగ్గరి ఆర్డంలో తనని చూసుకుంది! అలనటగా కనపడింది.

ముఖం రుద్దుకోడానికి చలి ఆడం వచ్చింది. దువ్వెనతో పైపెన దువ్వెనుని, పొడరు రాసుకొని నీర మార్చుకుంది.

బహుమతి పొందిన కథ

కల్పన పదహారేళ్ళ వయసులో లేకి పోయినా పంచవేన వయసులో వుంది. అవ్వరన, వెరపుతీగ, అందాల భామ వగైరే నాలా ఆమెకి సరిపోతాయి. మనిషి నక్కమే బద్ధకం లావు! కాల క్షేపం కోసం కాలేజీ చదువు!

అరనంవత్సరం పరీక్షలు వస్తున్నాయి అగ్ర గౌరవాధికారి చదువుదామనుకుంది, సున్నకం అందుకోగానే నిద్ర ముంచుకు వచ్చింది మాతంగరావు వచ్చి లైట్ ఆపి, రగ్గు కప్పి వెళ్ళాడు “వెరితల్లి” అనుకుంటూ!

అలవాటుగానే అయింటిదికి అలారం మ్రోగింది. కల్పన లేవ లేదు. తల్లి పిలుపులతో ఎనిమిదిన్నరకి ఎసు కుక్కుంటూ లేచింది.

ఏదో వండుగరోజు! ఇంకా పలులు కాలేదని నాగలక్ష్మి హైరాన పడి పోతోంది. ఆమెకి కంగారు ఎక్కువ. ప్రతి చిన్న పని అప్పుడుదో, అవ దోనంటూ చిందులు తొక్కుతుంది.

కల్పనకి లేచినప్పటి నుంచి తన బ్రష్ బడ్డలు వగైరా వెతుక్కువడంతోనే సరిపోతుంది. ఎక్కడి దక్కడ గిరవా లే స్తుంది. దాంతో ఏవస్తువు ఎక్కడ వుంటుందో ఆమెకే తెలియదు. తల్లి బలవంతంవల్ల తలంటి పోసుకుంది.

“వంటయ్యేసరికి ఆ వప్పు రుబ్బి యియ్యమ్మా? నీకు మీనాన్న గారికి మషాకా గారెలు యిష్టం కదా!” గారెలు ఆమెకిష్టమే! చాకిరీ యిష్టం లేదు! “నాకెలా కుదురుతుందమ్మా! ప్రయవేటు క్లాసు వుంది.”

“వండగ రోజున క్లాసులేమిదే?” ఆ

చాకిరీ తవకే మిగిలిందన్న డిక్లోషంతో!

మాతంగరావు రంగంలోకి దిగాడు. “నీలా వానాకాలం చదువనుకున్నావా? అమ్మాయి గ్రాడ్యుయేట్! దానికి పనులు చెప్పక, ఓపిక వుంటే సువ్వుచేసుకో. లేకపోతే మానెయ్యి?”

“తండ్రి కూతురూ ఒకటి! నేనే ఈ యింట్లో దానీ మనిషిసి! ఎవరి పల్ల పూచిక సాయం లేదు!” నాగలక్ష్మి నణకుక్కుంది.

కల్పన హాయిగా మార్నింగ్ షోకి పోయింది, వుస్తకాలు డిప్లెస్సు.

రెండు గంటలకి వచ్చింది చదివి నంత అలస ముఖంలోకి తెచ్చుకుని. భర్తకి కూతురికి డైనింగ్ టేబిల్ మీద వడ్డించింది.

“అన్నదూ! ఏమూ కామాటే చెప్పు కోవాలి. మీ అన్న గారెలు వండితే మహా బాగంటాయి!” అన్నాడు కొడుకుతూ.

“నాకూ వచ్చుదాడి, వప్పు రుబ్బి మషాలా కలిపి నూనెలో వడేయడమే!

“వెడవ బుద్ధి పోసిచ్చుకోపు!” నప్పుతూ కనురుకుంది తల్లి.

నాలుగు రోజులు పోయాక యూని వర్సిక పరీక్షల కోసమని వండ రూపా యలు పట్టుకెళ్ళింది. కాని కల్పనకి ఆసీనురూం ముందు క్యూ చూసి భయం వేసింది. నిలబడే ఓపిలేదు ఆమెకి. క్లాసుకువచ్చి నీ లిఫ్ట్ వ తి కి యిచ్చింది. “నీదాంతోబాటు నాకూ కట్టేయి!”

మర్నాడు సత్యసతి ఏడుపుముఖంతో కనిపించింది. “ఎత్తేందే?” కల్పన అడి గింది.

“నన్ను క్షమించవే! చిన్న పొరపాటు

ఆరోగ్యంవిందే పళ్ళు, చిగుళ్ళకోసం
నమ్మకంగా వాడబడేది లవంగనూనె

కే

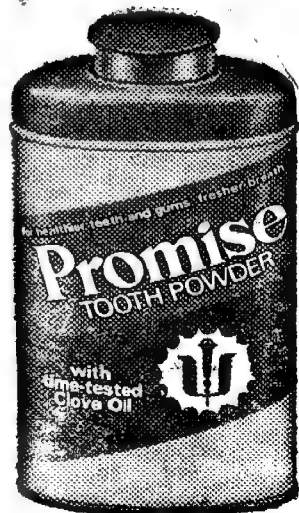
ఇదిగో

ప్రామిస్ పౌడి

అనాదిగా వాడబడుతున్న
లవంగనూనెతో కూర్చినది

లవంగనూనెతో కూడిన ప్రామిస్ పళ్ళపొడి పికెలా
తోర్చుతుంటే చూడండి.

- నోటిలో దుర్వాసనను, దంశనయాన్ని
కలిగించే క్రిమీలను తొలగిస్తుంది.
- మీ నోటిని శుభ్రంగా రూపొందిస్తుంది.
- మీ చిగుళ్ళు ఆరోగ్యం చిందించేలా చేసి అతి మెట్టగా
రుద్దవుతుంది.
- మీ పళ్ళను తెల్లగా శశశశలాడేలా చేస్తుంది.
- పిప్పరమెంట్ మరియు లవంగనూనె యొక్క
సాటిలేని రుచి.

కొత్తది. సాటిలేనిది. లవంగనూనె గలది
ప్రామిస్ పళ్ళపొడి

బల్లారా
—సాల్వ మెన్ టెడవన్స్
అభిమాన సాథి

CHAITRA-BLS-426 TEL

అరిగింది."

"ఏమిటి?"

"నన్ను ఫీజు కడదామని వెళుతుండగా అమ్మ ఒంట్లో బాగా లేదని కబురు వచ్చింది. అమ్మకి జ్వరం. ఆ హడావుడిలో వుండగా మాతమ్మడు వానిటి బ్యాగ్ లోని డబ్బు తీసుకుని పూడాయింబాడు. వెతికినా కనవడలేదు వెధవ!"

తల్లన ఏమనగలదు?

"ఆ డబ్బు బాధ్యత నాదేనక్కో. నెమ్మదిగా యిచ్చుకుంటాను. ప్రస్తుతానికి ఎలాగో కట్టేసుకో!" నెమ్మదిగా చెప్పింది.

ఇవాళ ఇబ్బందిరోజు ఫీజు కట్టడానికి. కానుమాని యింట్లోకి వచ్చింది. తండ్రి కోర్టుకి వెళ్ళబోతున్నాడు.

ననుకుతూ చెప్పింది.

"పోస్తే. మళ్ళాకట్టు" మరో పంద యిచ్చాడాయన.

నాగరిక్ష్మి నోరు నొక్కుకుంది.

"డబ్బు దగ్గర ఎంత జాగ్రతగా వుండాలే? ఎవరికో యివ్వడం ఎమిటి?"

"దాన్నే మనకు... నువ్వెళ్ళమ్మా?" అన్నాడు.

తల్లన కాలేజీ కెళ్ళింది.

"దీని సోమరితనం-ఎలా తగ్గతుంది?"

ఆ తల్లి ప్రశ్న!

బిజీ

రైళ్లు యిరవైనాలుగు గంటలు తిరుగుతాయి.

బెజవాడ బస్సు స్టాండు ఎప్పుడూ రద్దీగా వుంటుంది.

వాగ్దానాలు సీరియల్ గా చేస్తాడు రాజు

కీయనాయకుడు.

వేణు కూడ డిటోరావు. పని, వేణు వేరు వేరు కాదు. పని = వేణు; వేణు = పని. ఇంతకి వేణు. ఎవరు.

వేణు బి.ఎ 4. నాలుగో సంవత్సరం చదువుతున్నాడనికాదు. డిగ్రీ వచ్చి నాలుగేళ్ళయింది. డిగ్రీ కాగితానికి రోడ్డు మీద ఎగిరే చెత్త కాగితానికి పెద్ద తేడా కనిపించడంలేదు. అయినా నిరాశ నింపుకోకుండా తాజా వ్రాత పరీక్షలకి, యిం రూల్స్ లకి వెళ్ళి వస్తూనేవున్నాడు.

అలాంటి వేణుకి మెలకువ వచ్చింది. గోడ గడియారం నాలుగు చూపిస్తోంది. లేచి తమ్ముళ్ళిద్దరినీ లేపాడు. వాను, సాగధి స్నిదనంబి లేపడానికి గణిసారు, లైటు వేసి లేపి కూర్చోబెట్టాడు. వాళ్ళిద్దరూ 10వ తరగతే, "చదవండి!" గదమాయించాడు!

తల్లి దగ్గర పడకున్న బేబీని కూడ లేపి వీధి గదిలోకి తీసుకువచ్చాడు! విల్ల ఏడు చదువుతోంది. చదువుకోడానికి ఏడుస్తూంటుంది. అన్న బాధ పడలేక లెక్కలుతీసి "హాం వర్క్ చేసి పెట్టన్నయ్యా" అని, చాపలో తను ఒరిగింది.

ఇరవై లెక్కలు చేసే నరికి గంట పట్టింది.

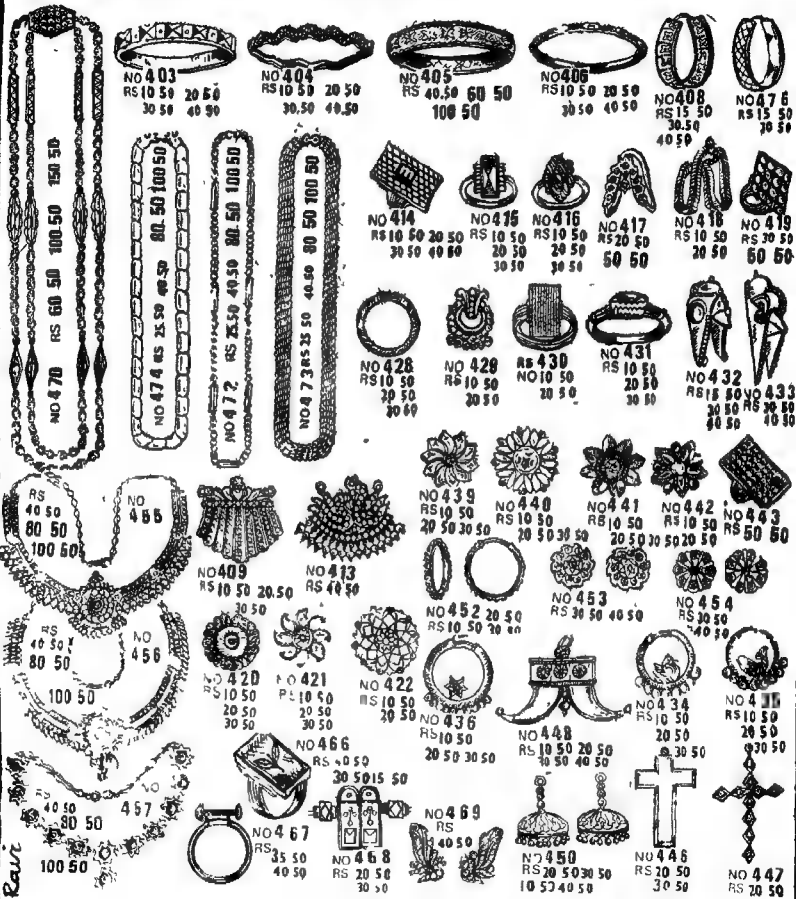
"పెద్దాడా! పాలకి వెళ్లావురా?" అన నూయమ్మ కేకేసింది.

"వెళుతున్నానమ్మా"

"ఇవాళ ఓ ప్యాకెట్ ఎక్కువ తీసుకురా!"

బీరువాలోని డబ్బు తీసుకుని పాలకి పరిగెత్తాడు! పాలు తెచ్చి వాటిని పాల

5 సంవత్సరాలు గ్యారంటీ గల మెరీ సూపర్ స్వెడర్ ఐంగారు కవరింగ్ నకలను
 15 సంవత్సరాల పరిశోధన ఫలితంగా - భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా తయారు చేస్తూ
 దేశమంతటా విరివిగా వి. పి. పి. ద్వారా పంపి నంపు. ఉచితంగా కేటలాగ్ పొం
 అన్ని వివరాలు చూడగలరు. ఇందులోని సంఖ్యలు సూచిస్తూ, ఉత్తరం రాస్తే,
 వి. పి. పి. ద్వారా వస్తువులు పంపబడతాయి. (వి. పి. పి. చార్జీలు అదనం)

MERI GOLD COVERING WORKS

P.O. BOX 1405, 14, RANGANATHAN STREET
 T. NAGAR MADRAS-600 017 INDIA

కక్కర్లో పోసి కాచాడు! పిల్లర్లో కాఫీ డికావ్న తీశాడు! అనసూయమ్మ అప్పుడు లేచివచ్చింది. “నల్లా రావడం లేదు. నూతినుంచి నాలుగు బిందెలు అందుకోరా!”

ఆ నుయ్యి చాలా లోతు. బాల్చీ తెగి పోయింది. గేలంతో దాన్ని తీయడం ఓ పెదవని.

“వీ పని చెబితే దానికే కూర్చుంటా వురా? ముందర కూరలు తీసుకురా! ఇక మీ నాన్నగారు పంజికి నిలవ నియ్యరు.”

నైకిలూ కూరల సంచితో బజారుకి బయలు దేరాడు. ఆ సందు చివర చిన్న మార్కెట్టువుంది. ఖరీదు ఎక్కువని అక్కడకొనడ.

మైలు దూరంలో పున్న పెద్ద మార్కెట్ కి వెళతాడు అక్కడ నాలుగు దుకాణాల్లోను ధరలు వాకబుచేసి అప్పుడు కొంటాడు. కొనరు అడుగుతాడు. ఇదంతా చెయ్యడం వల్ల అలసటమవుతుంది. ఇంట్లో అక్షింతలు తప్పవు.

వేణు యింటికి వచ్చేసరికి పరశురాం లేచి షేవింగ్ సెట్టుతో వున్నాడు. బ్రేడు లేదు. “వేణూ! వేణూ...” చిందులు త్రొక్కుతున్నాయన. మిగతా యిద్దరు కొడుకులున్నా వాళ్ళకి పని చెప్పడు.

అసలా ఇంట్లో అందరూ అంతే! వేణుకి పని చెప్పే ధోరణికి అలవాటు పడి వున్నారు! వేణు చెయ్యడానికి అలవాటు పడి వున్నాడు.

దూడూ బసవన్న. ఎవరేం చెప్పినా కాదనడ. తర్వాతనడ. ఏ పనికి వెరవడు! ఇన్ని విధాలుగా యింత చేస్తున్నా

అతడి మీద ఎవరికీ గొప్ప అభిప్రాయం లేదు.

“ఉద్యోగం సద్యోగం లేక ఖాళీగా వున్నాడు. చెయ్యడే?”

పరశురాం పదింటికే ఆ ఫీసుకి పోతాడు. గుమ్మం దిగేదాకా వేణుకి పూపిరి సలపనివ్వడు.

పదింటికి ఆయన ఆఫీసుకి, మిగతా వాళ్ళు స్కూళ్ళకి వెళ్ళిపోయారు. అనసూయమ్మకి అప్పుడు తెలివి-వచ్చింది.

“ఏరా కాఫీ త్రాగావా ప్రొద్దుట్నుంచి.”

“లేదమ్మా”

“తెలివి తెల్లారినట్లే వుంది-అడగద్దరా!” నాలుగు యిడ్లెస్లు కాఫీయిచ్చింది.

ఎల్లండి యింటర్యూ వుందని గుర్తు వచ్చింది. టాక్ రూంలో కూర్చుని బట్టలకి నబ్బు పెట్టుకుంటున్నాడు.

ఇంతలో తల్లి వీలచింది. “తొందరగా రారా! ఇంటివారు వెల్లవేయడానికి మనుషులని పంపారు! ఆ సామాను తీయాలి”

వేణు పేగిరం బట్టలు ఆరవేసుకుని, హాల్లోని గదుల్లోని సామాను తీసి గార్డెన్ లో పెట్టాడు.

వెల్ల వేయడానికి ఓ ముసలి వ్యక్తి వచ్చాడు. మరొకడు కూడా రావల్సిందేనట. పనివుండి ఎక్కడికో వెళ్ళాడ.

ముసలివాడు దగ్గతూ పని చేస్తున్నాడు. ఒంట్లో బాగలేదన్నాడు. చీమరా జరుగుతోంది పని.

“ఇలాగయితే ఎన్నిరోజులు వేస్తావు” వేణు అడిగాడు.

“చేస్తున్నాకదా బాబయ్యా!”

వెల్ల వెయ్యడానికి వేణుకూడా సాయపడ్డాడు. మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి

గౌతమీ ప్రజా వైద్యశాల ఫోన్ : 53737

డాక్టర్ సుంకు బలరామ్

L.A.M. & S (మదరపల్లి డాక్టర్)

Door No. 16-11-739, A.P.S.R.T.C, ప్రైవేట్ హౌసులు దురు

(శ్రీ కె. ఎం. గౌరీ గృహము రోడ్, వరంగల్,

హైదరాబాద్ - 500 036

మా క్యాంపుల వివరములు

- 1, 16వ తేదీ ఒంగోలు : గౌతమీ నర్సింగ్ హోమ్, తాతాబిల్డింగ్స్, హిట్లీ శ్రీ గ్రాములు విగ్రహంవద్ద ఉ॥ 7-30 నుండి ఉ॥ 9-30
- 1వ తేదీ గుంటూరు : శిష్యుల వర సెక్షన్ ఆరిజిన్లులో ఉ॥ 8 గం॥ నుండి మ॥ 2 గం॥
- 1వ తేదీ విజయవాడ : శ్రీ బృ. దాసన్ లాడ్జీలో సా॥ 5 గం॥ నుండి రా॥ 8 గం॥
- 2వ తేదీ గుడివాడ : జిల్లా పరిషత్ బంగళా ఉ॥ 8 గం॥ నుండి మ॥ 12 గం॥
- 2వ తేదీ ఏలూరు : శ్రీ అంజనేయస్వామి ధర్మశాల మ॥ 1 గం॥ నుండి 2-30 గం॥
- 2వ తేదీ రాజమండ్రి : హోటల్ ఎవరం సా॥ 6 గం॥ నుండి రా॥ 9 గం॥
- 3వ తేదీ విజాపూర్ : హోటల్ నోరం ఉ॥ 10 గం॥ నుండి మ॥ 2 గం॥
- 4వ తేదీ ఒంగోలు : మయూరాలాడ్జీ ఉ॥ 8 గం॥ నుండి మ॥ 12 గం॥
- 10వ తేదీ చింతలూరిపేట : గంగాధరన్ లాడ్జీ మ॥ 1 గం॥ నుండి మ॥ 3 గం॥
- 25వ తేదీ నర్సారావుపేట : శ్రీనివాసాలాడ్జీ సా॥ 8 గం॥ నుండి రా॥ 6 గం॥
- 14వ తేదీ అనంతపురం : బృ. దాసన్ లాడ్జీ ఉ॥ 8 గం॥ నుండి మ॥ 12 గం॥
- 15వ తేదీ తిరుపతి : హోటల్ ఎక్రం ఉ॥ 8 గం॥ నుండి మ॥ 12 గం॥
- 15వ తేదీ వలమనేరు : ఆర్. అండ్ బి ట్రావెలర్స్ బంగళా సా॥ 4 గం॥ నుండి 6 గం॥

V, B, :- ప్రతి నెల తేదీ 1, 2, 3, 4, 10, 14, 15, 25,

మినహా మిగతా తేదీలలో డాక్టర్ గారు

హైదరాబాదులో వుంటారు.

రెండు గడులకి పైగా అయినాయి.

వని అవడం అనసూయమ్మకి తోపం సంతోషంగా వున్నా పైకి మాత్రం హరించలేక పోయింది.

“వాడితో నువ్వు కూర్చుంటే ఎలా గరా? కరంటు పోయినట్లుంది. హెల్మర్ ని చూడు ముందర! మీ నాన్నగారు టిట్టిపోస్తారు?”

“వేణు భోజనం ఏదో అయిందనిపించి హెల్మర్ గురించి నాలుగు వీధులు తిరిగాడు. హెల్మర్ చివరకో వెళ్ళి వందిరిలో దొరికాడు.

“ఇవాళ రావడం కుదరదండి” అన్నాడు మొదట చిరాగా.

మామూలు పడగానే మామూలుగా అయిపోయాడు. “ఇక్కడ వని తెవల్లేదు. ప్రొద్దుటనుంచి చేస్తున్నాను!”

వేణు కూడా ఓ చెయ్యి వేసాడు. మరో గంటలో హెల్మర్ వేణుతో కూడాయింటికి వచ్చాడు.

“నిచ్చిన తెండి ఇల్లెక్కాలి. నర్సిసు ఫైర్ చెబ్బు తిండి”

వేణు నిచ్చిన నరఫరా చేశాడు. సాయంత్రానికి దీపాలు వెలిగాయి.

వేణు పెరట్లో మొక్కలకు నీళ్ళు పోస్తున్నాడు.

ఇంట్లోనుంచి ఏదో గలాభా వినపడింది. వేణు కూడ లోపలికి పరిగెత్తాడు. వాను గాలిపటం కోసం యిల్లెక్కనిచ్చిన మీద నుంచి పడిపోయాడు. రక్తం వస్తోంది. పరశురాం సరిగ్గా అప్పుడే వచ్చాడు.

“అనలు అంత నిచ్చిన వాడెలా మోయగలిగాడు!”

“వేణు యిందాక బయట వేగాడు” అన్నది అనసూయమ్మ తన తప్పు ఎంత వాత్రమూ లేదన్నట్లు.

వాడు బయట వేసినా నువ్వు లోపల వేయవద్దా అని భార్యని గద్దించలేడు. మరి!

వేణుని తిట్టి పోశాడు! (రు) నలుగురన్న మాటలకి తల వంచుకున్నాడు! వేణుకి జీవితం అదే నేర్పింది. పరిస్థితులు ఎదిరించటం చెప్పలేదు. గాను గెడ్డలా, గాడిదలా ఎంత బరువు మెస్తున్నా మిగిలేది తిరస్కారాలు! తిట్లు!

ఇలాగే వెడుతున్నాయి రోజులు! ఎన్నాళ్ళో మరి?

“తిరిగి తిరిగి వచ్చి యిప్పుడా హాస్పిటల్ కి నేను పోలేను! వెదవ సంత తిన్నగా చావరు.” పరశురాం పిసుక్కున్నాడు.

ఆ బాధ్యత వేణుమీద పడింది. తమ్ముడ్ని నైకిల్ మీద ఎక్కించుకుని డాక్టరు వరదరావు యింటికి వెళ్ళాడు. వరదరావు గవర్నమెంటు డాక్టరయినా యింటి దగ్గరా ప్రాక్టీసు చేస్తూ వుంటాడు. వేణు వెళ్ళిన కాస్తేవదికి ఆయనా వచ్చాడు. “ప్రమాదం లేదుత్త! కాస్త టీ త్రాగి వస్తానాగు!” అంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు!

అర గంటకి కాని రాలేదు! అప్పటికే పేషంట్ల సంఖ్య పెరిగింది. డబ్బున్న వాళ్ళని పవరున్న వారిని మొదట చూసి, పంపి అప్పుడు వాను దగ్గరకి వచ్చాడు. బండెజీ వేసి యింజెక్షన్ యిచ్చాడు.

ఫలమివ్వని జీవితాలు

అది అంజారపు వండ్ల కాలం కాదు. అయితే క్రీస్తువ్రథు ఒక అంజారపు వృక్షం దగ్గరకు వెళ్ళి, అందులో ఆకులు తప్ప ఫలాలు లేవని కోపించి దానిని శపించాడు. "ఇక మీదట ఎన్నటికీనీ నీవు కాయకుండువుగాక" అని శపించటం న్యాయమేనా? అని కొందరు ప్రశ్నించారు.

'జెతినియ' అనే గ్రామమునుండి 'యెరూషలేము'కు వెళ్ళే త్రోనలో ఎన్నో అంజారపు చెట్లు ఉండి వుండవచ్చు. అయితే క్రీస్తువ్రథు ఫలములను ఆశించే ఆచెట్ల యొద్దకు పోలేదు. అంజారపు చెట్టు పచ్చగా కళకళలాడుతూ వుండంటే అందులో కాయలు, పళ్ళుకూడా వున్నాయని ఆర్థం. అయితే వచ్చని ఆకులతో మావరులను ఆకర్షిస్తున్న ఈ చెట్టులో మానవుల ఆకలి తీర్చే ఫలాల కోసం ప్రభువెదీకాడు. కానీ అందులో ఒక్క పండుకూడ ఆయనకు దొరకలేదు. అంకాపై బూటకం. వేషధారణ. ఆకుల అందమేగాని ఆకలి తీర్చే ఫలం ఒక్కటి కూడ లేదు.

నాస్తికుల యొద్దనుండి, భక్తిహీనుల యొద్దనుండి, అవిశ్వాసుల యొద్దనుండి దేవుని పండుక ఫలములను ఆశించడు. అయితే 'భక్తి' అనే ముసుగు వేసుకొని, దేవుని సేవించే వారమని చెప్పుకునే వ్యక్తుల వైపు ఆధ్యాత్మిక ఆకలితీర్చే ఫలముల కొరకు మానవ సమాజం ఆశతో ఎదురు నిల్చున్నది. అత్యధిపతి తీర్చే ఊటలకోసం తహతహలాడే వ్యక్తులకు ఏమాత్రం ఊరట కలిగించని సంఘాలు, సమాజాలు గొడ్డు అంజారపు వృక్షం వంటివి కావా!

"దేవుని రాజ్యం మీయొద్ద నుండి కొలగింపవగి దాని ఫలమిచ్చు జరుల కియ్యి యను"ని బలి'న క్రీస్తును గూర్చి తెలుసుకున్నారా!

ఉచితం :

కరుణామయుడైన యేసుక్రీస్తు జీవిత చరిత్ర మానవాళికి ఆయన చేసిన కమనీయ బోధలు తెలియజేసే అందమైన పుస్తకం ఉచితంగా పొందదలచుకుంటే మీ చిరునామా వెంటనే మాకు వ్రాయండి. పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి వెంటనే మీకు పుస్తకం పంపుతాము.

ఉచితం :

డా. ఎన్. జాన్ దేవిడ్,
పోస్టు బాక్సు నెం. 14,
చిలకలూరిపేట
గుంటూరు జిల్లా.

GOSPEL MESSAGE.

వేణు తమ్ముడ్ని తీసుకుని యింటికి బయలు దేరాడు. ఎనిమిది గంటల రాత్రి పొదుపుకి చిహ్నంగా వీధి దీపాలు వెలగడంలేదు! రిజ్జా వాడుతాగిన నిషాలో గడ్డేశాడు.

వాసు షేమం, సైకిల్ షేమం.

వేణుకి డెబ్బలు తగిలాయి. అలాగే యింటికి చేరుకున్నాడు!

“ఏమిటా ఆ బూడిద?” పరశురాం అడిగాడు.

వాసు చెప్పేశాడు.

“వీల్లాడికేం చెబ్బు తగల లేదా?” అననూయమ్మ వచ్చి వాసుని పరీక్షించింది.

రక్తాలు కారుతూ వేణు ఎదుచే వున్నాడాయె!

“నిద్రలో ఏడుస్తావురా? ఏ కొబ్బరి నూనో రాసుకుని ఏడు!” తండ్రి-తల్లి గదమాయించారు!

సరిగా అప్పడే భూలోకం దిగాడు. అందరూ అతగాడ్ని ఆహ్వానించడంలో పడిపోయారు.

భూలోకం అననూయమ్మ తమ్ముడు. కోర్టు పక్షి వన్నెం వచ్చి సప్తపల్లా అననూయమ్మకి పెన్నుపూస, కొబ్బరి కాయలు పగైరా మోసుకువచ్చి, పన్నలయ్యేదాకా ఉష్ట వేస్తాడు. అననూయమ్మ తమ్ముడికి బ్రహ్మ రథం పడుతుంది.

“వేణూ! మామయ్యకి వేడ్చీళ్ళు కామ!” పురమాయంపు.

డెబ్బలు బాధపెడుతున్నాయి. తప్పదు మరి! కాస్తేపటికి వేణు తనకి డెబ్బలు

తగిలిన మాట మరచి పోయాడు.

○ ○ ○
ఆ కల్పనకీ, ఈ వేణుకి చుట్టరికం ఏర్పడింది.

9 ముళ్ళు పేశాడు ఆమె మెడలో!

7 అడగులు నడిచేశారు!

100 ఏళ్ళ భవితవ్యం కోసం.

200 ఊపాయిల అద్దెంతో డిగారు!

○ ○ ○

నో లే డీ

కల్పన కెప్పుడమంది.

ఆమెకేం ప్రమాదం జరగలేదు. ఏ దుర్మార్గ వినలేదు. శారీరకంగా ఏవెబ్బా తగలేదు.

మనసుకి తగిలింది. మనసు పడ్డ జీవితం మాయమై పోయింది, మనక బారిన బ్రతుకు మిగిలింది.

ఏవైంది?

చదువు పూర్తయింది. ఇంకా చదువు దామని ఆమెకిలేదు, చదివేదే పానవు తుందని నమ్మకంలేదు.

“మంచి సంబంధ మమ్మా. ఎవ్వరి కైనా నిన్ను ఓ అయ్య చెడలో పెట్టక తప్పదు. మనం కొరినవుడు మంచి సంబంధాలు వస్తాయా?” అన్నాడు తండ్రి.

వేణుని చూసింది. ఎర్రగా ఆసిల్ పండులా వున్నాడు. బుద్ధి మంతుడిలా వున్నాడు. అశీనరుధ్యోగంవుంది.

పెళ్ళికి ఒప్పుకుంది.

పెళ్ళికి శ్రీ సౌకర్యాలు చూస్తుంది. మగవాడు ఆకర్షణ కొలుచుకుంటాడు. ఈ వ్యాపారంలో ఎవరి లాభాలు వారివి.

రెక్సోనా మీ చర్మాన్ని సంరక్షిస్తుంది...

మృదువుగా మెరిసేలా ఉంచుతుంది

రెక్సోనాలో ఉంది సహజసిద్ధమైన
నాలుగు నూనెల సమ్మేళనం—
హామి (దేవదారు జాతి), వరకం, రెక్సోనాలో ప్లివం
చెయ్యండి—అది మీ చర్మాన్ని మృదువుగా
మెరిసేలా ఉంచుతుంది,
మీరెంకో ఇష్టపడే
వరిమళాన్ని చర్మంపై బి
విలసి గులాబిపజేపే
రెక్సోనా మీ చర్మ
సంరక్షణ కోసం
అవసరమైన పాదరక్ష

రెక్సోనా మీ చర్మ సౌందర్యం కోసం

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి విక్రయ కేంద్రం

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి విక్రయ కేంద్రం

మొగుడితో ముద్దుగా కాపురం చేద్దామనుకుంది. సారథి, వాను చదువుకి యిక్కడికే వచ్చారు.

అనసూయమ్మకి పైకి కనపడని ఏదో రోగం. ఏ పనీ చెయ్యకూడదు. కోడల్ని చూడగానే ఆ రోగం ఎక్కువైంది. వైద్యానికి యిక్కడికే వచ్చింది. ఈ పటాలాన్ని చూసి కల్పన దడునుకుంది. మొగుడు ప్లస్ పీప్లూనూ! అనలే బద్ధకాలరాణి ఇంత మంచికి సేవలా? తప్పలేదు.

తెల్లవారు ఝామున పాలవాడు రాకుండానే అత్తగారు తలుపు కొడుతుంది. ముసలివాళ్ళకి నిద్ర పట్టడేమో! కల్పనకి లేవబుద్ధికాదు. మొగుడు తోస్తాడు. “గట్టిగా బాదుతోంది. బాగోదు”

గది బయటకి వచ్చేసరికి అనసూయమ్మ మంచం మీదికి చేరి “ఏం పాదనిద్రలో! మేమూ కాపురాలు చేశాం! ఇంత విధూరం.. మొగుడితో కులకడానికేబాధ వుండదు. అత్త ముండని చూడగానే వస్తాయి అన్ని జబ్బులూ” నలుగురుతుంది.

సమాధానం చెప్పాలనుకుంటుంది. కల్పన. కాని నోరురాదు. అదోరకం భయం.

కాఫీ కాచిస్తుంది అత్తగారికి. ఇంతలో మరిదులు లేస్తారు “వదినా” అంటూ కాకిగోల.

వాళ్ళ అవసరాలు చూడాలి. ఏమాత్రం తేడా వచ్చినా తల్లికి ఫిర్యాదు. అనసూయమ్మ ఎప్పుడు తిడదామాని వుంటుంది.

సారథి, వాను ఏడింటికి ట్యూషన్ కి

పోతారు. అప్పట్నుంచి అత్తగారి పూజా, స్నానం కార్యక్రమాలు.

అవి చూస్తూనే టిఫిన్ ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి-భర్త వెళ్ళిపోతాడు.

మొగుడ్ని పంపేసరికి తొమ్మిది.

“ఇంకా వంట మొదలు పెట్టడం లేదా? పిల్లలు వచ్చేస్తారు” అనసూయమ్మ హెచ్చరిక.

ఏదోలా చేస్తే కాదు మడిగా చెయ్యాలి. అప్పటికి బాయిల్ ఆరి వుంటుంది.

చిన్నీళ్లే చెయ్యాలి అర్జంటుగా.

అనసూయమ్మ గుప్పెడు వండులూ, గ్లాసుడు ఓవల్ టీన్ త్రాగి వంటింటి పెరడు గుమ్మంలో భగవద్గీత పుచ్చుకుని కూర్చుంటుంది. ఆ గీతేం చదవదు, కోడలు చేస్తున్న వంటమీదే వుంటుంది దృష్టి.

సారథి వాను తయారు. కంచాలకి రెడీ. వాళ్ళకేం చేసినా నచ్చదు. టిప్పలు-అనంతపుష్టి.

“వదిన వంట బాగోదమ్మా!”

“అలా పెంచారు నాయనా! అది వనఖర్మ” అనసూయమ్మ కాపింటు.

రవరవ లాడినా కల్పన ఏం చెయ్యలేదు! బాగోలేదని గుణిగిన పెదవలు కంచెడూతిన కా లే జీలకి పోతారు. “నవించని వాళ్ళు వదిలెయ్యరేం?” అనుకుంటుంది.

అత్తగారికి ఏదో స్పెషల్ గా తయారు చెయ్యాలి. కల్పన చేస్తున్నంత సేపూ అదిలిస్తూ వుంటుంది. అది తన హక్కును కుంటుంది ఆవిడ!

అనసూయమ్మ సుష్టగాతిని, రోగాల

నోసారి తలచుకుని గుర్తు పెడుతుంది.
ఇంతలో దానీది తయారు. అది
వెళ్ళినరికి ఆ తగారి నిద్ర మాయం.

“వంటి క్రిందకి ఏదైనా వుందచే,
ఈ రోగం వచ్చినప్పటి నుంచి ఏమీ
అన్నం ఎక్కడం లేదు!”

వేడి వేడిగా ఏదో తయారుచేసి
పెట్టాలి.

అప్పటికి రెండు దాటుతుంది.
భోజనం చెయ్యగానే కల్పనకి నిద్ర
పోవాలని వుంటుంది. కాని అననూయమ్మ
పడనీయదు. ఏదో పురమాయిస్తుంది.

చెయ్యక తప్పదు. సాయంత్రం
అవుతుంది. మరదులురెడి, వచ్చేటప్పటికే
టిఫిన్ చేసి వుండాలి. లేకపోతే చిందులు
తొక్కిస్తారు.

వసులన్నీ అయ్యే సరికి రాత్రి పది.
అప్పుడు గదిలోకి వెళ్ళడం! మంచం
మీద వ్రాలితే ‘అమ్మయ్య’ అనిపిస్తుంది.

వరుగెత్తి మంచినీళ్ళు త్రాగినప్పుడు
లాంటి అనుభూతి—కాని అమెకి రోజూ
ఓ యుగంలా గడుస్తోంది.

“ఏళ్ళని వంపేయండి” మొగుడు
నీర నవరిస్తున్నప్పుడు మురిపెంగా
అడుగుతుంది.

“అలా ఎప్పుడూ మాట్లాడకు. అమ్మ
నొచ్చుకుంటుంది. అమె ఏదో వంట్లో
బాగా లేక వచ్చింది”

మొగుడి మాతృ భావీకి ఏవగింపు
కలిగేది. “నేను ఎలా పోయినా ఫర్వా
లేదు. అమ్మ ముఖ్యం”

ఏడుపు చూపించేది.

ఫలితం సున్న.

మొగుడితో ఝం ఝంగా సంసారం

చెయ్యాలని కన్న కలర్ కలలు కరిగి
పోయాయి.

మొగుడు వంటరిగాలేడు. పటాలంతో
వున్నాడు. తను గౌరవమైన దానీమనిషి.
యిరవై నాలుగు గంటలూ చాకిరి! చేసిన
దానికి మెప్పు గిప్పులేదు. టిట్లు తప్ప;
శాంతి ఎప్పుడు? విశ్రాంతి ఎప్పుడు!

పెళ్ళి అమెకి చేదయిన తీవి పాటలా
తయారయింది. మోసపోయాననుకుంది.
చుట్టంచూపుగా తల్లి తండ్రి వద్దారు.
వాడికి చెప్పకుంది ఏడుస్తూ “నేను వుండ
లేనమ్మా!”

“ఎమ్మా! ఏమైంది—అతడు తిన్నగా
చూడటం లేదా?” మాతంగరావు అదు
ర్దాగా అడిగాడు.

“అయన దేముడే నాన్నా” అంటూ
చాకిరి బాధ చెప్పకుంది.

అంతావిని “కొన్నాళ్ళు మనిం దికి
రామ్మా” అన్నాడు.

కొన్నాళ్ళు....తర్వాత మళ్ళీ యిక్క
డికి రావల్సిందేగా! రాభంలేదు. సుఖపడి
కష్టపడలేను. రానంది.

“నర్తే కొన్నాళ్ళు ఓపికపట్టు” అంది
నాగలక్ష్మి దాచవేస్తూ. కాపురం చెరిపి
కూతుర్ని తీసుకుపోలేరు కదా!

ఆ ఓర్వే ఎంతకాలం?
క్యాలండర్లు తిరుగుతున్నాయి.
కల్పనలో మార్పులేదు. మాలిమి
కాలేదు జీవితం!

నిరాశ.... నిటూర్పులూ!

నోబిజీ

“భలే! భలే” అనుకున్నాడు మొదల

వేణు.

హఠాత్తుగా పెద్ద ప్రయివేటు కంపెనీలో రెండువేల షీతంతో వుద్యోగం. తర్వాత అందాలభామ కల్పనతో యాభై వేల కట్టుంతో పెళ్ళి!

రెండూ పూహించని సంఘటనలు. పాలేరు ప్రభువయ్యాడు. ఇంటా బయట గౌరవాలు! వి. ఐ. వి.

“చ...చ....” అనుకున్నాడు తర్వాత.

ఎంచేత? బొంగరంలా తిరిగే మనిషికి బంధం వేసినట్లయింది. విశ్రాంతితో ముఖం మొత్తుతోంది.

కంపెనీలో కూడ పెద్ద పనివుండదు. పచ్చయింకు నంతకాలూ, పెద్దబానుకి ఫోన్లో నమాచారం చెప్పడం అంతే. గుమస్తాలు, జవానులు, అతన్నే చెయ్య నివ్వరు.

కుర్చీలో ఈజీగా కూర్చోవడం రాత్రి దాకా! వేణుకి పుస్తకాలు చదివే అలవాటు లేదు పెద్దగా.

కాలక్షేపం పెద్ద సమస్యయింది. టీవీ ముఖం మొత్తుతోంది. టీవీ వెంట టీవీ, రుచి తెలిడం లేదు.

ఇంటి దగ్గరయినా ఓజీగా వుండా మంచే పొసగడం లేదు. కల్పన అన్నీ ఒంటరిగా చేసుకోలేక పోతోంది.

ఏదైన చెయ్యబోతే తల్లి అడ్డేస్తుంది.

“నీకేండుకు రా నాన్నా! అది చేసుం దిలే! ఆఫీసు పనితో అలసిపోయి వస్తావు. ఇంటి దగ్గరయినా కొంచెం స్థిమితపడు. అన్నీ నువ్వు చేస్తే దానికి రోసువయి పోతావు.”

అనసూయమ్మ లాలనగా చెబుతుంది. హత, మొద్దు అన్న పెద్ద కొడుకునే

ఆవిడ యివ్వుడు ప్రయోజకుడం దోంది. మావాడిది అఖండ జాతకమని చెబుతుంది. అనేక విధాల పొగుడుతుంది. ఆవిడేమిటి ఇంట్లో అందరూ అంతే వేణు గుడ్ లుక్స్ కోసం తాపత్రయ వడతారు.

కారణం. వేణు డబ్బు సంపాదిస్తున్నాడు. హోదా వుంది అని చాలు! లోకానికి కావల్సింది వెలుగు!

బెడ్ కాఫీ మంచం దగ్గరకే వస్తుంది. పేవరు చూస్తాడు. తర్వాత చేనే పని కనిపించదు, వడుకుందామంటే నిద్రా పట్టదు. ఆఫీసుకెళ్ళేదాకా ఆక్కడాయిక్కడా కూర్చోవడం.

ఇలా కాదని ఓసారి కూరల కోసం మార్కెట్ కి బయలు దేరాడు కాలక్షేపంగా వుంటుంది.

ఇది పెద్దబానకి ఎలాగో చేరింది.

వేణుని విలిచాడాయన!

“మీరు గోనీ పెట్టుకుని ఆఫీసుకి వస్తే ఏమవుతుంది?”

పనిగట్టుకు విలిచి యిలాంటి వెర్రి ప్రశ్నలు వేస్తాడేమిటని నిర్ధాంతపోయి “నవ్వుతారు సార్” అన్నాడు వైకి.

“అపని యిప్పటికే జరిగింది. ఇంకా మన కంపెనీని నవ్వలపాలు చేయకండి. కూరలకి, చేవలకి మార్కెట్టుకి పోయి లోలెవెల్లో ప్రవర్తించకండి. జవాను న్నారు కదా! వాళ్ళని పువయోగించుకోండి. ఇలాంటి సందర్భాలు మరలా రాకూడదని ఆశిస్తున్నాను!”

“యస్సార్!”

“బయటకూడ మీరు హుందాగా వుండాలి.”

హరివంశం వంశీ

భంగారుభూమి

కథ

కె.వి.ఎస్. కృష్ణమూర్తి, మినందు గోఖలే రచితం

నిర్మాత: ఎస్.వి. వెంకటేశ్వరం

సాహిత్య కళ్యాణి ఫిలింస్
హైదరాబాద్, మొదట, కె.వి.ఎస్.
కృష్ణమూర్తి, సహ నిర్మాత ఫిలింస్
హైదరాబాద్, మొదట, కె.వి.ఎస్.

అలాగే కష్టపడి మెయిన్ టైన్ చేస్తున్నాడు. ఇల్లు-ఆఫీసు. కొత్తగా క్లబ్బుకి వెళ్ళడం నేర్చుకున్నాడు.

సరదాగా పేకాట మిగతా వ్యవసాలనీ జతచేసింది! మందు.. అర్ధరాత్రి దేవదాసులా కొంపకి!

“నీకిలాంటి పాడు బుద్ధులు పుడుతున్నాయేంరా?” అనసూయమ్మ చివాటతో ఆగకుండా మొగుడ్ని పిలిచింది.

“భేష్... మంచి లక్షణాలే అబ్బుతున్నాయి! నాలుగు డబ్బులు చేరగానే విర్రవీగిపోక! నీకంటే పెద్ద ఉద్యోగస్తులే వళ్ళు దగ్గర పెట్టుకుని పుంటున్నారు, నీకేం పొయ్యేకాలం మరి?”

వరకురాం నాలుగక్షంతలువేసి, జీతం రాగానే తల్లికిచ్చేలా ఏర్పాటు చేశాడు (భార్యకి)

అనసూయమ్మకి శాశ్వతస్థానం. సంపాదనకి కొడుకూ, చాకిరికి కోడలూ! డబ్బు ఆడకపోవడంతో పెందరాళే యిండికి రావల్సివస్తోంది.

వనిలేని మంగలితన!

వెనకటి రోజులే బాగున్నాయని పిస్తోంది. బంతిలా తిరిగేవాడు. వని! వని... ఇప్పుడు చేదామన్నాలేదు.

తగిన వనిలేక లావెక్కిపోతున్నాడ.. వేయి మాటి మాటికి బరువు చూసుకుంటున్నాడీమధ్య. గుండె గుబేలే మంటోంది. తిండి దగ్గర జాగ్రత్తగా వుందామన్నా కుదరడంలేదు. తల్లికొసరి కొసరి తినిపిస్తుంది. ఆఫీసులో ఏవో పార్టీలు!

“మనిషికి తగినంత వనివుండాలి. కాదు పూవీరి తిరగని వనివుండాలి.

అప్పుడే ఆరోగ్యం! మనసు కోతిలాంటిది. ఖాళీమీద అనేక శైధ్యాలకి దారితీస్తుంది!” అనుకునేవాడు!

పుద్యోగంమారితే బాగుండును. పెద్ద పుద్యోగాలు అంత త్వరగా దొరుకుతాయా? చిన్న పుద్యోగంకేసి అతడు పోతానన్నా యింట్లోవారు, బయటవారు పోసీయరు. “నీకేమైనావిచ్చా?” అంటారు. ఆ రోజు రాత్రి భోజనంచేసి మంచం ఎక్కాడు. కల్పన కొద్దిగా మూలుగుతోంది.

“ఎం కల్పా?”

“కాళ్ళనాప్పి!”

వేయి లేచి కూర్చుని భార్య కాళ్ళనొక్క సాగేడు. కల్పన భారతీయ స్త్రీ. సీతా, సావిత్రిల వారసురాలు.

“చ...చ... అదేవని-లేవండి” విడిలించుకుంది.

“నొక్కిలే తగ్గిపోతుంది కల్పా” అతడికి తృప్తిగావుంది.

కల్పన ఒప్పుకోలేదు. లేచి మంచం పట్టిమీద కూర్చుంది. “నేను వని చెయ్యలేక ఏడుస్తుంటే, లేదని మీగోల. త్వరలో మీ కోరిక తీరుతుందిలెండి!”

“ఎలా?”

“మనం ముగ్గురం అవుతున్నాం.”

“ముగ్గురవడం ఏమిటి? లెక్కం మాస్తారిలా మాట్లాడక!”

కల్పన కినుక్కున నవ్వింది. “ఉత్టూట్టలైదే - మీరు తండ్రి కాబోతున్నారు. ఇంకా అర్థంకాదేమో - అబ్బాయిగారికి యువరాజో, యువరాజీయో వస్తారు.”

వేణుకి సంతోషం-కాని సందేహం. “వళ్ళు వస్తే నాకెలా వని తగులుతుంది?”

జయ కృష్ణ సమర్పించాడు

తప్పక చూడండి!

స్వంచలన
చిత్రం!

LAKSHMI PUBLS.

మధు ప్రీతామోర్ వారి
తెలంగాణ

సావిత్రి

దర్శకత్వం: భరత్ నిర్మాత: మాచర్ల పెంకటరామ చౌదరి
లక్ష్మీఫిలింస్

“ఎత్తుకుని తిప్పుదురుగాని.”

“మా అమ్మ వాళ్ళని వదులుతుందా?”

“అయితే మీరు కొన్నాళ్లు ఓర్పు వహించక తప్పదు.”

“ఎన్నాళ్ళు?” వేణు సీరనంగా ప్రక్క మీదకి చేపడకున్నాడ.

కాలం దొర్లుకుంటూ పోతోంది. వేణు ఆశతీరే రోజు యింకా తెరచాటునే వుంది. ఆశాంతిగా బ్రతికేస్తున్నాడు. తృప్తినివ్వని జీవితంలో ఎన్ని వున్నా ఒక టే!

తృప్తి ఉప్పులాంటిది.

రుచిని యిస్తుంది. వేణుది అతడి దృష్టిలో “ఉప్పులేని కూరే” ఎవరికైనా బాధ చెప్పకోడానికి లేదు. నవ్వేస్తారు.

తీయటి బాధలుంటాయని తెలియదు తనకి తానే సాగుతుంటామని చూపించుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

రోజులు-వారాలు - సంవత్సరాలు.

అలా...అలా ముందుకు పోతున్నాడు. కోరిక తీరడంలేదు, అక్కడే వుంది. ఆశాంతిగానే వుంది.

○ ○ ○

మేడిటి

కథనం అయిపోయింది. అర్థమైన వాళ్ళయింది చదవనవసరం లేదు. ఇది కొనమరుపు కాదు. కొనరు మాత్రమే, నారికేళ పాకాలు రుచించవు కాబట్టి, అరటి పండు ఒలిచి యిచ్చేయడం, అందుకే ఆపబంధంగా గైడ్!

సోమరి కల్పనకి తిరుగు లేని పని,

కష్టపడే వేణుకి సోమరి తనం!

వారు కోరుకోని విధంగా జీవితాలు మలుపు తిరిగాయి. అనుకున్నది ఒకటి. అలాంటి పొడిగింప బడుతోంది. అంతా

ఒకవైపు దారి. ఇష్టమున్నా లేకున్నా అందులోనుంచే పోవాలి.

అంచే జీవితం ఒక లాటరీ!

ఏ ప్రయిజు వస్తుందో, రాదో తెలియదు.

టిక్కెట్టు కొనుక్కుని ప్రారంభిస్తున్నాం. లాటరీలో ప్రయిజు వచ్చిన వాడు సంతోషంగా మరోసారి టిక్కెట్టు కొంటుంటాడు.

రాని వాడు ఆశావహంగా బహుమతి రావాలని కొంటుంటాడు!

ఇద్దరు ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

జీవితంలో నలిగి పోతున్నవారూ, లాభాలు వీండు కుంటున్న వారూ కాలం వెంబడి వరుసనూనే వున్నారు.

కాలం వారిని ముందుకు నెట్టుతోంది. ఇక్కడ ఆశమాత్రమే టిక్కెట్టు. కోర్సు కున్న జీవనం బహుమతి కావాలని.

జీవితం సిండా చిన్న చిన్న లాటరీలు ఉద్యోగం, ఉత్సాహం, రసన నిట్టూర్పులు.

ఈ రకం ఉత్కంఠతో ఈ స్రవంతి సాగిపోతుంటుంది. ఈ తపన బ్రతుకు యొక్క వునాది. ఈ కనిపించ వునాదే ఫురోగమనానికి కారణం.

అంచేత జీవితం ఒక జూదం ఏక్షణం బోయూ వని చేయిస్తుందో ఏక్షణం వల్లకి ఎక్కిస్తుండో తెలవదు.

అంతా ఐహమతిలో వుంది.

సాధించాలని అందరికీ ఆశ, ఆశంస. అభిలాష.

“కర్మజ్యేవా.....” అంటోంది భగవత్ గీత. ప్రయత్నమే నాది ఫలితం ఎలా వున్నానో!

ఆ సంస్కృతికి మనం వాగసులం! ❀

అవ్వ! నాన్న...!!?

చింతపల్లి పెండ్లకాపు

“హాలు కుర్చీలో చేరబడి పేవరు చదువుతున్న గుర్నాధం పెత్తమీద పడుగు వడ్డట్టు ఉలిక్కి పడ్డాడు. పెరట్లోనుంచి దొంగలు చెవినపడేసరికి.

ఒకటి కక్కుకోవడం నిర్విరామంగా కక్కుకుంటున్న భార్యవద్దకు పోబుద్ధికాక కదలక మెదలక అలా కుర్చీకే అంటుకు పోయాడు.

అసలు గుర్నాధానికి ఒంటుంటే పహాళియం.

మొదట్లో...కాపురానికి వచ్చిన కొద్ది సెలలకే రోజూ మాదిరిగా భస్మన తెల్లారిన ఓ శుభవినాన భస్మన కక్కుకుంటున్న శ్రీమతిని చూసి తెల్లబోయాడు. కాంతనేపు తెప్పరిల్లక భార్య చెవిలో నున్న లాడికే, తండ్రి బాటరున్నం మీకు వెగిలి చంకలు పడ్డాయి. ఆ కక్కుకున్న పువ్వు సంవత్సరంలో వేవిళ్ళంటూ పిండివంటలు, పళ్ళూ ఫంహారాలూ అభిష్టాన్ని తెలిపి నానాగిడింది. అని తీసి మొగువనే వాడిని చూడూ రిచేసి భార్య మంగమ్మ ధోరణికి ఫయిత్రాం తుడయ్యేడు సదరు మొగిడు గుర్నాధం.

మరో ఏడాదిన్నర పోయాక మంగమ్మ మళ్ళీ వాంతుల్పేసుకుంది ఈసారి తెల్లబోలేదు మరో పాపకో,

బాటుకో మళ్ళీ తను బాటు కాబోతున్నాడని గ్రహించి చంకలు గుడ్డాడు. అంతేగాని మొదట్లో ఎగిరినట్టు చంకలు గడ్డి సంబరవడ్డ గుర్నాధం రానాను వయసు తరిగి, నత్తువ కరిగి, ఆరుగురి పిల్లలతో, పెళ్ళిడుకెదిగిన ఆడపిల్లతో, వదివేల రూపాయల అప్పు (అక్షరాల వదివేల రూపాయలు మాత్రమే) తో మిగిలిపోయాడు.

•మళ్ళీ ఇప్పుడు ఈ వయసులో...

భార్యపై మండి వడ్డాడు.

వట్ట వట్టవట్ట కొరికాడు....ఉరిమాడు..

పెట్టోకి ఉరికాడు.

నోచినించా నీరు పోసుకుని పుక్కిరిస్తున్న కూతుర్ని పట్టుకు నిలబడ్డ మంగమ్మ పెరట్లోకి పస్తున్న ఫర్తవంక చూసి “ఏవండీ! అమ్మాయికి....”

ఇందార నెత్తమీద పడుగు వడ్డట్టు మితే, ఇప్పుడు ఒకటి.. రెండు... మూడు వదుల్లో.. వెంట్లో పడుగులు కుంసి, గుభేలుమన్న గండే సమ్మె చేసి నట్టు బొమ్మలా నిలబడి పోయాడు-పాపం గుర్నాధం.

“ఏవండీ!” అని దగ్గర కొచ్చిన మంగమ్మ భుజం వట్టుకు కుదిపితే మసలి పులిలా గర్జించాడు. దాంతో ఏదో సన్ని

వేశం చూస్తున్న ప్రేక్షకుల్లా నిలబడి పోయారు.

“నా కొంప ముంచిందే. వరువు గంగలో కలిపిందే” అంటూ అరుస్తున్నట్టుగా చిందులు తొక్కుతున్నాడు. తండ్రి చిందు లెందుకో? ఏమిటో అర్థంకాక, ఆయోమయంగా ఎనిమిదేళ్ళ చిట్టిగాడు తన చిట్టి చిట్టి కళ్ళలో పెద్ద, పెద్ద క్వశ్చెన్ మార్కుల గుర్తు తీసుకొని మరీ చూస్తున్నాడు.

ఒక్కడుటలో పోయి భార్య అడ్డు పడుతున్నా కూతురి చెంపలు కంది పోయేలా వాయించేశాడు.

“పాపిష్టిదానా! ఎంతకు బరితెగించావే! రేపు నలుగురిలో నేనెలా తలెత్తుకు తిరిగేది.... పెళ్ళి కాకుండానే తల్లిపికాబోతున్నావంటే విన్న వాళ్ళు నవ్విపోతారు, మన మోహాల మీద ఉమ్ము ఉమ్మేస్తారే.. ఉమ్మేస్తారు” అంటూ నాలుగు దులిపేసి, “నిన్ను....నిన్ను నిన్నిలా కాదే!” రెచ్చిపోతూ ఇంట్లోకి దారి తీసే సరికి కుటుంబం యావత్తుకు తుఫాను వస్తున్న సూచనలు కనబడ్డాయి.

గదంతా వెతికేస్తున్నాడు కూతుర్ని హతమార్చే ఆయుధం కోసం. “వెధవది గన్నయిన లేదు కాలేబద్దా మందే” అను తున్నాడు. జీబిల్ వైసన్న వళ్ళు కోసుకునే శాకువై దృష్టిపడి, కూతుర్ని చంపే యాలన్న గర్భంతో గర్భాధం సరైనదానో బాకు చేతిలోకి తీసుకొనే సరికి సరైన వేలుతెగి బొట బొట నెత్తురు బొట్టు కారే

సరికి “అమ్మా” అంటూ గట్టిగా అరచి వేలుని నోట్లో పెట్టుకొని చప్పరించ సాగాడు భాదగా.

బర్త ఏదో ఇబ్బందిలో పడ్డాడని, కుటుంబ నిబ్బందిని వెంట బెట్టుకొని, లోపలికొచ్చిన మంగమ్మ ఆత్మతగా “ఏవయ్యిందండీ! ఏవయ్యింది” అనే సరికి వేలును నోట్లోంచి తీసేసి ఆ చెయ్యిని వెనక్కి దాచేసుకుంటూ “నాకేం కాలేదుగాని.” అంటూ గంభీరంగా పలికి మళ్ళీ వెతకసాగాడు. కూతుర్ని హతమార్చే ఆయుధం కోసం గదంతా కాలుగాలిస పిల్లలా తిరుగుతున్నాడు. ఓవరకు సరాసరి వంశగదిలోనికి పోయాడు.

వంట గదిలోనుండి చేతిలో కత్తి పీటతో దర్శనమిచ్చి, ఒకొక్క అడుగు పెస్తూ కూతురివైపు పోతున్నాడు.

తన వైపే వస్తున్న తండ్రిని చూసి భయంతో నిలవెళ్లా వణికి పోయింది తాయారు. దగ్గర కొచ్చేస్తున్నాడు.. కాసిప్పుడు తల్లి ముఖకవళికల్లో మూర్చులేక పోయేసరికి అందోళన పడతూ ఏడుపు అందుకుంది. చిట్టిగాడు మినహాయించి పిల్లలందరూ ఏడస్తూ, ఉమ్మడిగా ఒకేసారి తండ్రి కాళ్ళపైపడి, కాళ్ళకు సంకెళ్లలా చేతులు పోసిచ్చి కడలకండా గట్టిగా పట్టుకున్నారు.

“వదలండి!. దాస్మీరోజు చంపేసి దాన్ని.” అంటూ వెనుగులాడుతుంటే “వదలండ్రా! ఏంచేస్తారో? ఎలా చంపే

హాస్యకథల పోటీలో

ఎన్నికైన కథ

సారో?... చూడం. వంకాయ కూడా తెగని ఆ కత్తిపీటతో దాని మెడకాయ ఎలా కోస్తారో చూద్దాం” అనేసరికి పిల్లలందరూ తండ్రి కాళ్ళను పదిలేశారు.

భార్యవంక రుసరుస చూస్తూ; కత్తి పీట వంక ఓసారి చూసి కత్తి పీట పదున్ను వేలితో పరీక్షించసాగాడు.

“ఇంతకీ ఏవయ్యిందనీ అలా ఎగిరి పోతున్నార?”

“నీకు ఏవీకానట్టే ఉండే! రేపది బిడ్డను కంటే లోకం దుమ్ము త్రిపోస్తుంది! ఇంత జరిగినా ఏం కానట్టు ఎలా ఉన్నావే? నా కొంప ముంచిందే.... పరువు గంగలో కలిపిందే” అక్షరక్షరాన్ని సాగదీస్తూ శోకాలు పెట్టసాగాడు.

“ఇంతకీ చెప్పింది వినండి! అదేదో పాడు వన్నేసి, కడపొచ్చి కక్కుకుంటుందను కుంటున్నారా? రాత్రి తిన్నదరక్క అది కక్కుకు చస్తుంటే.... మధ్యలో చంపేస్తా....చంపేస్తా...ంటూ మీ అరుపులు, మీరునూ! మీ కంగారు మందా!”

“అయితే ఇంతకీ చెప్పి చావ్వేమే!”

“నన్ను చెప్పనిస్తున్నారటండీ! కంగారుతో చంపేస్తుంటే ఇంకేవి చెప్పేది” - ఆ మాటతో మళ్ళీ మనివైన గుర్నాధం ముఖం చిన్నది చేసుకొని కూతురి వద్దకొచ్చి “ఇది నా కూతురే? !.. అలాంటి పాడు పన్నెయ్యదే!” భార్యతో గర్వంగా అన్నాడు.

అప్పటికి తుఫాను వెలిసింది. . గుర్నాధం మనసు శాంతపడి, ఇంట్లో ప్రశాంతత ఏర్పడింది.

గుర్నాధం మహా కంగారు మనిషి,

తాడును చూసి పామనుకొని భయపడే గుర్నాధంలో ■ కంగారన్నది చిన్ననాడే మొలకెత్తి, వృక్షమే నేడు నరసరాల్లో వేళ్ళతో పాతుకుపోయింది. ■ కంగారు వల్లనే తనను ఆపినరుచే దీవనలు పొందుతుంటాడు. అక్షినులో ఆయన నామ ధేయం కె. జి. నాదం (కంగారు గురు నాదం). చూడ్డానికి పొట్టిగా, లావుగా, పొడవు కొచ్చిన పొట్టితో డిప్ టాప్ గా నిత్యం ఓకప్ లో ఉంటూ, వయసు మీద పడినా వయసుతో ఉన్నట్టుండేందుకు కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుంటాడు, చాలా జాగ్రత్తయిన మనిషి కూడా. పిల్లలను ఒకంటు కనిపెడతూ మరీ జాగ్రత్త వహిస్తుంటాడు. అలా ఓకంటు కనిపెట్టున్న ఓరోజున ఎదురింటి అబ్బాయి డాబావైసుంచొని, కనుసైగలు చేయడం, ఇట్టుంచి అమ్మాయి మునిముని నవ్వులు నిరసడం కంటపడింది. కాని అదిగోందుకు అవకాశం చిక్క క ఊరుకున్నాడు.

○ ○ ○

“ఏవండీ! అమ్మాయి మనకిక లేదండీ! చూడండీ!..ఎంత అమూల్యం చేసిందో?” బొబ్బలు పెడతా వర్షిస్తున్న కళ్ళతో అందించింది చేతిలో కాగితాన్ని.

వడ్డుకుతున్న చేతుల్లో అందుకొని గుర్నాధం అందోళనతో విప్పి చదవ సాగాడు.

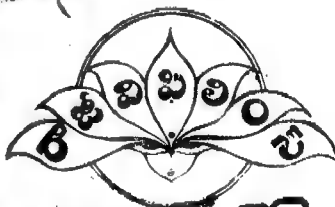
“నాన్నా!”

అమ్మ నా మీద ప్రేమ కొద్ది విషయాన్ని మరుగవరిచి తిన్నది అరక్క కక్కుకున్నానని చెప్పింది నీకు భయపడి. కాని అసలు విషయం—మన ఎదురింటి మోహన్ తో తొందరపడి

కథ
దాసరినారాయణరావు

SAIKRISHNA ADS#

గాయత్రి గారభాయి

జన్మిత
ఎన్.కె.మంజుంజయ్యరెడ్డి
బి.వి.వి.ఎ.గోపీకృష్ణ
శ్రీలక్ష్మీపుట్టెన్ : సవర్ణయగవతి

మీ ర న్ను ట్టు గా మీ కొంప ముంచి
వరువు గంగలో కలిపాను. అందుకే నేనే
ఏదైనా గంగలో పడి అత్యహత్య చేసు
కుండామనే మన బావిలో దూకి మీకు
దూర మవుతున్నా! మన బావిలో దూకి
బావినిళ్ళను కూడ అవపిత్రం చేసినందుకు
నన్ను శిక్షించండి. వైవాళ్ళ బావిలో
పడి పోదామంటే ఈ విషయం బయటికి
పోక్కి పోతుందని భయపడి మన బావి
లోకే దూకేకాను మీకు పోతూ పోతూ
నిళ్ళకు కూడా ఇబ్బంది కలిగించా!
మరేమీ అనుకోకుండా మన వస్తుంటే
కామాక్షమ్మ గారింటికి పోయి బావి నిళ్ళ
తెచ్చుకోమని అమ్మకు మరీ మరీ
చెప్పండి.

మీకు ఈత పచ్చనో, రాదో నాకు
తెలియదు. మీరే ఏదో ప్రయాసపడి నా
శవాన్ని వెలికి తీసి గుట్టు చప్పడు
కాకుండా ఎక్కడో పాతెయ్యడమో,
పారేయడమో చేయండి. నన్ను శిక్షించి
మన్నించండి.

మిత్రేష్ట పుత్రిక,
తాయారు.

“అమ్మ! తాయారూ!” అంటూ
గట్టిగా ఇంటి పెంకులు ఎగిరిపోయేలా
ఒకే ఒక్క కేక పెట్టాడు. ఆ కేకకు
నిద్ర పోతున్న మంగమ్మ అరిగిపడి,
మేల్కొని, “అమ్మ! తాయారూ
తాయా రెంత వన్నేశావమ్మా తాయారూ
....తాయారెంత వన్నేశావమ్మా” మం
చంపై విలసిల్లున్న భర్తను చూసి,
కుదిపి మరీ అడిగింది. “ఏమిటి! మీ
కలవరింతలు మీరూనూ! ఏదైనా పాడు
కలొచ్చిందా”

కొంత సేపటికి తేరుకొని, శబ్దం
నేవు గదంతా పరికించగా ఆ మూలకు
మంచంపై హాయిగా నిద్ర పోతున్న
కూతురు తాయారు వంక చూసి గుండె
నిబ్బరం చేసుకొని “అబ్బే! నీం లేదు..
వెళ్లి నిద్రపో” భార్యను గద్దించాడు
గద్దించాడు.

వీ ఒక్క విషయాన్నయినా దృష్టిలో
పెట్టుకున్నా, దృష్టి పడ్డా కలం
రూపంలో వచ్చి దాని ప్రభావం మనిషిపై
బాగా చెబ్బు తీస్తుంది. ఆ మాదిరిగానే
చెబ్బు తిన్న గుర్నాధం మళ్ళీ నిదుర
పోయేందుకు కళ్ళ మూసు కంటున్నాడు
విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తూ.

అర్ధరాత్రి .. కీచుమంటూ శబ్దం.

అడుగుల చప్పుడు .. రాలిన ఎండు
టాకులపై అడుగులు పడి ఫెళ ఫెళ
మని విరుగుతున్న చప్పుడు.

ఇప్పుడా చప్పుడు గుర్నాధం
స్పష్టంగా వింటున్నాడు.

భయంతో లేచాడు.

క్షణక్రితం మంచంపై నిద్రపోతున్న
కూతురు మంచంపై లేక, బాళిగావున్న
మంచంకేసి చూసి మరింత ఆందోళన
పడి. తడ బడతూ, అడుగు లేద్దామన్నా
అడుగు పడనట్టు వజుకుతున్న కాళ్ళతో
తలుపు తెరుచుకొని వెరల్లోకి వెళ్ళేసరికి
తాయారు నెమ్మదిగా, చప్పుడు కాకుండా
బావిపైపు వెళ్ళడం గుర్నాధం కంట
పడింది.

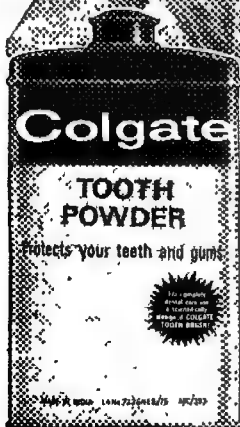
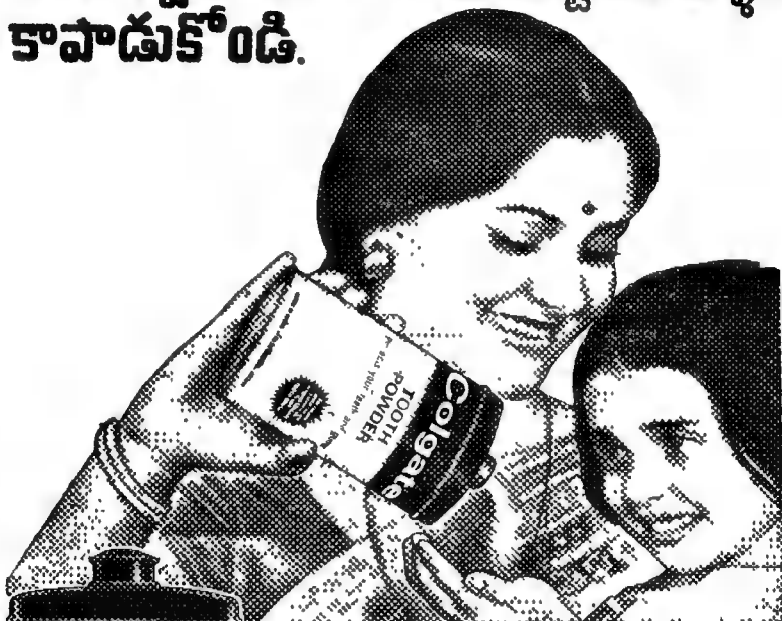
గుర్నాధం బెంబేలెత్తి పోయాడు.

శబ్దం క్రితం వచ్చిన కల నిజం
కాబోతుంది. ఇక అగితే లాభంలేదు....
బావిలో దూకేస్తుంది....దూకేస్తుంది -

“కర్మశంకా, గరుకుగాడిండ్
పళ్ళపొడులు మీ పళ్ళకు,
చిగుళ్ళకు
హానికలిగించవచ్చు...”

**కొలేట్ టూత్ పౌడర్ తో మీ చిగుళ్ళను,
చెడుశ్వాసను కూడా అరికట్టండి పళ్ళను
కాపాడుకోండి.**

కోలేట్ టూత్ పౌడర్ ఎంతో మెత్తగా ఉండే తెల్లని పౌడర్. అది అత మృదువుగా మీ చిగుళ్ళను తోముతుంది. అంతేగాకుండా దానిలో ఉండే సున్నితమైన మెరుగునిచ్చే పదార్థం మీ పళ్ళ మీది పాచిపొరలను తొలగిస్తుంది. మీ పళ్ళను శుభ్రపరచి తెల్లగా చేస్తుంది కోలేట్ లోని పుష్కలమైన మెరుగునిచ్చే చర్య పళ్ళ నందులలోనికి చొచ్చుకుపోయి వెదు వాసనను దంతక్షయ కారకములైన నూత్న క్రిములను తొలగిస్తుంది.

మీ కుటుంబానికి కోలేట్ టూత్ పౌడర్ తో అధునాతనమైన తీరులో దంతరక్షణ సమకూర్చండి. దానియొక్క చల్లన, విస్పర్ మెంట్ రుచిని వారంతా మెచ్చుకుంటారు.

APG. 30 గ్

నిర్ధారితులైనాడు. ఒక్కడుటలో పోయి మాత్రు భుజం వట్టుకుని వెనక్కిలాగి “ఒసే! మంగమ్మా” గట్టిగా అరిచాడు. ఆ అరుపుకి తుళ్ళివడి నిద్ర కళ్ళతో “ఏవయిందండీ!” బావిలోకి అంది.

“మాడే! చంపేస్తానని బెదిరించి నందుకు అది బావాలనుకుని బావిలోకి దూకబోతుండే!”

తల్లిడి మాటలకు కలవరపడిన తాయారు తల్లి చెవిలో గునగునలాడింది.

ఒక్క పెట్టున పెద్దగా నవ్వుతూ “మీరు మరీనండీ... బావిలో ఎందుకు దూకుతుంది .. అదేవి చేసిందని మీ కంగారుగాని. బావిలోకి దూకాలని కాదండీ బాత్‌రూముకి పోవాలనిది పోతుండే, ఏఎవ్విండీ! ఇదంతా?” చివరకు మెగుడిపై మండిపడి కూతుర్ని లోనికి తీసుకుపోయింది.

ఖంగు తిన్నట్టు గుర్నాధం అక్కడే నిలబడి పోయాడు.

○ ○ ○

“నాన్నా! నేను బేట్ కొనక్కోవాలని చెప్పి వారమయ్యింది. బవాండ్ మనీ!”—ఇది టెన్ట్ చదువుతున్న పెద్ద కొడుకు కమాండ్ బజారుకు చేకనంచి వట్టుకుని వెళ్తున్న గుర్నాధం కొడుకు డబ్బు అడుగుతున్న తీరుకు ముఖం చిట్టించాడు.

“నాన్నగారూ! వచ్చేటప్పుడు ఎక్స్‌ర సైజు నోట్‌బుక్ తీసుకురండి”—ఇది మూడవ సంతానం అభ్యర్థన.

“నాన్నా! నాకు ఎర్రరిబ్బన్లు...” పదేళ్ళ అమ్మాయి కోరిక.

మరో షణం నిలబడుండే పగిలిన వాళ్లు కూడ వాంటింగ్‌లతో చంపేస్తారని తనను కాదన్నట్టుగా పోతున్న గుర్నాధం చెవిలో “నాన్నా! వచ్చేటప్పుడు చింత కాయలు కొనుక్కురండి....నాకు తినాలనుంది”

“ఆ! ఏఎవ్వి చింతకాయలా?” గతుక్కు మన్నాడు.

“ఏ! వన్నావే? ఏం కావాలే?” అంటూ కూతురు దగ్గరకెళ్ళి “ఇప్పుడు చెప్పే! ఏఎన్నావే?” గట్టిగా అరిచాడు.

ఇదంతా కూరలు తరుగుతున్న మంగమ్మ చూసి “ఇప్పుడదేదన్నదండీ! ఆనలది నోరేనా కదివందా? టానిమెట్టు కుక్కున్నదో కథం పునకం నడుపు కుంటుండే....“ఏవన్నావే? ఏవన్నావే? అంటూ దానిమీద క్రోధం. మీకేమయినా మనిపోయిందా?”

“అదేవి అనలేదా?”

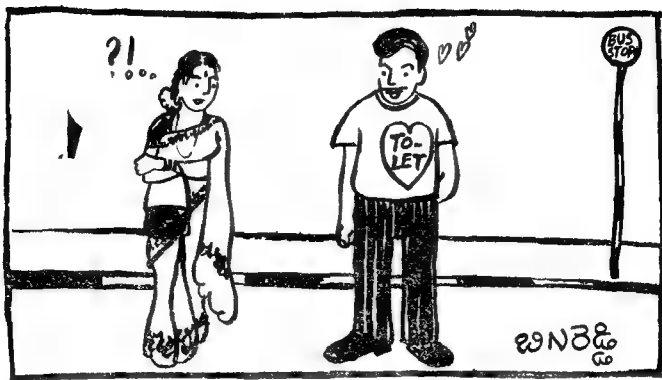
“ఏ! అనలేదు” ఖచ్చితంగా అంది.

“ఆ! ఏఎవ్వి అనలేదా?” రెట్టిస్తూ అడిగాడు.

“ఏ! వనలేదంటున్నాగా... పోసి.. ఆదేమందో చెప్పండి!”

“ఏవందా? బజారు నుండి వచ్చేటప్పుడు చింతకాయలు తీసుకురమ్మంది తినాలనుందట!” చెప్పబోయాడు, చెబితే మీరు .. మీకంగారంటూ ఫక్కున నవ్వుతుందని చెప్పలేక చల్లగా జారుకున్నాడు.

బజారు నుండి తిరిగి వస్తూ ఇంట్లో కడుగుపెట్టిన గుర్నాధందృష్టి తాయారు పైబడింది. విసురుగాపోయి కూతురి పై చేయి చేసుకున్నాడు—అంతే! తాయారు చెంపలు కంది పోయాయి. దాంతో

“అమ్మో! నాన్న చం పే స్తు న్నా డు” అంటూ శృతిచేసుకుని గొంతువిప్పి ఏడ్వడం సాగింది. అదివిన్న మంగమ్మ వంటగది లోనుండి వస్తూ పరిసీలిని గమనించి “ఏమిటండీ?” భర్తపై రెచ్చిపోయింది.

“చాలా బాగుందే! అనలు సువ్వెమైనా పట్టించుకుంటేగా! అదేవి లింటుండో చూడే... చూడు! మా విడికాయలు తింటుంది...నాకేదో అనుమానంగానే ఉందే.. సువ్వకూడా ఇందులో ఏదో దాసున్నావే”

“అవండీ! మీమాటలు...” అంటూ కూతురి చేతిలో నుండి సగం తినగా మిగిలినది తీసుకుని భర్త కళ్ళమందరగా పెట్టి “చూడండి! ఇదేమిటో... సరిగ్గా చూసి చెప్పండి! మావిడికాయో?... జాంకాయో?... చెప్పండి!”

“ఆ జాంకాయో?!”

గుర్పాదానికి స్వతహాగా కంగారుంటే ఉండొచ్చుగానీ మరి అంత మతి చెడిన మనిషి కాదు. అందుకే బాగా తల కొట్టుకొని మరి ఆలోచిస్తున్నాడు.

తనలో కంగార పెరిగిపోయే, రానాను అమ్మాయి కడుపుకూడ గాలి కొద్దున్న బెల్లూన్లా పెరిగిపెరిగి ముందుకు వస్తూంది. ఇందులో నందేహం లేదు. భార్యను నెమ్మదిగా ఆరా తీయాలని వంటగదిలోకి అడుగు పెడుతుండగా లోనుంచి మాటలు స్పష్టంగా చెవిని వడు తున్నాయి.

“అమ్మా! మరి దాచి లాభంలేదే! ఈ విషయం నాన్నకి చెప్పేస్తానమ్మా.. చంపేనే చంపనీ. ఈ నిజాన్ని దాచడానికి మనమిద్దరము ఇంకా ఈ నాటకం ఆడలేవమ్మా!”

“ఓ రెండరోజులు ఓపికపట్టవే! ఆ మోహంతో అన్ని విషయాలు మాట్లాడాను. త్వరలో మీ నాన్నతో చెళ్ళి గురించి మాటాడతానని మాట్లాడాడే!” అననయిస్తూ అంది.

కూతుర్ని వెనకేసుకొనివచ్చి, ఇంత నాటకమాడుతూ కూతుర్ని నమ్మిస్తున్న భార్యపై మండిపడి, ప్రళయకాల రుద్రునిలా లోనికి జొరబడేసరికి “ఏమండీ! గుర్పాధంగారున్నారా?”

బయటనుండి వీలువు. వెళ్ళిచూస్తే ఎదురుగా... ఎదురింటి మోహన్. 'వెధవ... ఎదురింటి వెధవ....ఎంత వన్నేశావురా' లోలోన తిట్టుకుంటున్నాడేగాని లోనికి రమ్మనమనలేదు.

మోహన్ వీలువు కి తల్లికూతుళ్ళు గదిలోకి వచ్చి చూస్తున్నారేగాని లోనికి రమ్మనమనలే దెవ్వరూ.

తన్నెవరూ ఆహ్వానించకపోయినా పెదవులపై చిరునవ్వుతో లోనికివస్తూ "ఏదో జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. మా తొందరపాటుకు ఊహించానంటే మీ అమ్మాయిని వెళ్ళి చేసుకునేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాను" నవనయం గా అన్నాడు.

"నో! నీ కులవేవిటో... నువ్వేంటో మంచిచెడ్డలు తెలియకుండా....తగదు నంటూ వెళ్ళి చేసుకొనేందుకు వీలైనదగదానికొచ్చావా? సిగ్గులేదు!" నీదరించుకున్నాడు.

మధ్యలో మంగమ్మ కలుగజేసుకొని భర్త చెవిలో నెమ్మదిగా "మీ తెలివితేటలు....మీరూ....చాలా బాగున్నాయి.... మీవద్ద ఈ విషయం దాచినందుకు ఊహించండి. అమ్మాయి గర్భవతి.... ఇప్పుడు ఊహించమని కోరి చేసుకుంటుంటే కాదంటారేమిటి? కులము... మంచిచెడ్డలంటూ వాదన కట్టిపెట్టండి. అబ్బాయి కెవరూ లేరు. ఏదో గవర్నమెంటు ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాడాయ్! ఇంతకన్నా మనకేం కావాలి. పరిస్థితి చేయదాటిపోయా కింకా చూస్తారేమిటండీ! ముందు మాటివ్వండి సంతోషంగా" అంది.

కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచించి, వెనుకాడితే ప్రమాదముందని చివరకు చేసేది

లేక గంగిరెద్దులా తలూపి వెళ్ళికి అంగీకరించాడు.

నెలరోజుల్లో అమ్మాయిని ఓ ఇంటి దాన్ని చేసి, అల్లుడితో అమ్మాయి తన ఇంటి కొచ్చేనరికి అన్ని ఏర్పాట్లు చేసాడు... ఊపిరి తీసుకున్నాడు సిగ్గు తగా.

ఆ రోజు మంచి వండివంటలతో చక్కని విందిచ్చాడు అల్లుడికి.

విందారగించాక పెరట్లో ఆరుబయట వెన్నెల్లో మంచాలు వేసుకొని వీల్లా జెల్లతో, పెళ్లాంతో ఆ ముచ్చట ఈ ముచ్చట మాటాడుతుండగా- ఒక్కసారి ఉధృతంగా ఉప్పెనొచ్చినట్లు-వాంతులు.. ఒకటే కక్కుకోవడం.

ఈసారి గుర్పాధం చిందులు తొక్కలేదు. ఎందుకంటే ఆ కక్కుకుంటున్నది అమ్మాయి కాదు... భాగ్య... ఉహ! భార్య అంతకన్నా కాదు. సాక్షాత్తు గుర్పాధమే కక్కుకుంటున్నాడు. పీకల మొయ్య తిన్నదరక్క నీళ్లుబికిన కళ్ళతో అదేవనిగా కక్కుకుంటున్నాడు..

మునుపు అక్కయ్య కక్కుకోవడం '....అప్పుడు తండ్రిన్నమాటలు మెదడులో రికార్డుయిపోయిన చిట్టిగాడు ఇప్పుడు తండ్రి పరిస్థితిచూసి "అమ్మా! నాన్న మన కొంప ముంచాడే! పరువు గంగలో కలిపాడే!" అంటూ తండ్రి దోరణిలో శోకాలు పెట్టేనరికి లోని గదిలో ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్న తాయారూ, తాయారు మొగుడు ఇక ఒకటే నవ్వు.

తన్ను నవ్వుల పాల్గొనేందుకు భరించలేక టక్కున చిట్టిగాడి నోరు మూసేశాడు గుర్పాధం

స్రిమంత్ ప్రజ్ఞాపత్ర

అరెకపూడి (కోడూరి) కౌసల్యాదేవీ రామకృష్ణ

(జరిగిన కథ)

(నరదా పికారులో, పార్టీలో శ్రీమంత్, వకుళకు దర్శనం ఇచ్చాడు మహేష్. అఫీసర్ సమక్షంలో శ్రీమంత్‌ని విమర్శించి కింపవర్తవటానికి ప్రయత్నించాడు మహేష్-శ్రీమంత్ చురుకుగా సమాధానం చెప్పాడు. బెదిరింపుగా మాట విరిచాడు చాటుగా మహేష్. తరువాత శశిరేఖ మహేష్‌ని మరింత కవ్వించింది ఈ విషయంలో విశ్వేశ్వరి, శశిరేఖ, వకుళని, శ్రీమంత్‌నీ అపమానిస్తూ ప్రచున్న యుద్ధం చేశారు.)

—ఇక చదవండి—

30

కారద నుండి వచ్చిన ఉత్తరం పదే పదే చదువుకోసాగింది వకుళ.

“వదినా,

షేమం. నీవూ అన్నయ్యా కులాసాగా వున్నట్లు వ్రాయి. ఏమైనా విశేషాలు వ్రాస్తావేమో ననుకుంటాను కాని, ముక్తనరిగా వ్రాస్తావు. అందుకే నాన్న గార్ని మరికొన్ని రోజులు నాదగ్గరనే అట్టేపెట్టుకోదలచుకున్నాను. కోప్పడవుగా? ఎందుకంటే నీకూ అన్నయ్యకూ నడమ మాట్లాడేవాళ్ళు రాయబారాలు జరిపేవాళ్ళు వుండకూడదు, అందుకు. అప్పుడే మీ వెంకెతనాలు కట్టి, ఇద్దరూ ఒకటొకరు. ఔనా?

వకుళా! అన్నయ్యది చాలా మృదువైన మనసు, నుకుమారమైన స్వభావం, నువ్వే కొంత చొరవ తీసుకొని అతడిని నీవాడిగా చేసుకో. అంతవరకూ, మీమధ్య మూడవ మనిషి వుండరాదు. అందుకే వండుగకు నేను రాలేదనిగానీ, నాన్నగార్ని నేను స్వంతం చే నుకున్నానని గానీ ఆపోహలు పెట్టుకోకు. నువ్వు అన్నయ్యాకలసి కొంచెం ఎదైనాకువెళ్తున్నారా? ఎవరైనా విందులకూ విసాదాలకూ పిలుస్తుంటారు, తప్పకుండా వ్యెగ్గు అన్నయ్యతో కలసి. అలా కలసి తిరగడంలో కూడా మీరు సన్నిహితులవ్వకేల సందర్భాలు ఏర్పడతాయి.

“ఇంకేం వ్రాయను? మీ అన్నగారు కులాసా. అన్నట్టు, అత్తయ్యా, శశి, మామయ్యల గురించి నీవేమీ వ్రాయడం లేదెందుకని? మనస్వర్థంకా అలాగే వున్నాయా? ఏమైనా మార్పు వచ్చిందా? మామయ్యను చూడక, ఆయనతో చదరంగం ఆడక నాన్నగారికేమీ తోచడంలేదు. వుంటాను మరి. నా హెచ్చరికను కాస్త దృష్టిలో వుట్టకో. అన్నయ్యను అడిగానని చెప్ప.

—కారద”

‘హు!’ వకుళ హృదయం తెలియని భావంతో నిశ్చలించింది. “కారద తోబుట్టువు కాదు; అయినా తోబుట్టువువలె తన సుఖాన్ని కాంక్షించుతోంది.

కన్నతల్లికాదు—అయినా అనుంగుబిడ్డ విషయంలో అమ్మ ఆరాటం జెందినట్టే ఆరాటం వదుతోంది.

‘అబ్బ, మామయ్యకు కూడ తమ విషయం తెలిసి పోయిందా? ఎంత సిగ్గు!!

ఉత్తరం మరల చదివింది,

‘అలా కలసి తిరగడంలో కూడ మీరు సన్నిహితులవ్వగల సందర్భాలు’ ఏర్పడతాయి.’

‘నిజమే! ఆ ఆశతోనే తానూ వున్నది. కానీ ఎక్కడి కక్కడే ఎవరో ఒకళ్లు రాహు కేతువుల వలె అడువడతున్నారు. ఆఖరుకు జన్మనిచ్చిన తల్లి, రక్తం వంచుకు వుట్టిన అక్కాకూడ తమ యిరువురి నడమా అగాధాలు మరిన్ని ఏర్పడగల సందర్భాలనే సృష్టించుతున్నారు కానీ ఒకళ్ళూ తమను ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించడంగానీ, క్రొత్త సంసారం గురించి అడగడం కానీ, నలహాలియడం లేదు, స్వంతవారి కంటే స్నేహితులే నయం. పిక్నిక్ లో వారందరి సరదాలూ హాస్యాల్లా శ్రీమంత్ ను తనకు సన్నిహితుడిని కావించ గలవని తాను ఆశించింది, కానీ మహేష్ అక్కడ గ్రహణం వలె అడ్డు వడ్డాడు?

“వకుళా, ఏమిటా ఉత్తరం?”

శ్రీమంత్ రెండవసారి అడిగిన తర్వాత వకుళ తన వరధ్యానత సుండి లేరు కొని కొంచెం కలవర వడింది.

“ఏమిటా ఉత్తరం? అలావున్నావేమిటి? ఏమన్నది అందులో?”

అతడి వదనంలో కలవరం నృష్టంగా కాన వచ్చింది, దగ్గరగా వచ్చి ఆ ఉత్తరాన్ని తీసుకోబోయాడు కానీ, వకుళ యివ్వలేకపోయింది.

“ఏమీలేదు, శారద.....వ్రాసింది,” అంటూ వెనక్కు చాచింది.

“నాన్నగారెందుకు రాలేదటా? ఆరోగ్యం బాగున్నదా?”

“ఆ.. కులాసాయే, ఇంకొన్నాళ్ళుంటారట అక్కడే.”

అతడి భృకుటి మడివడింది. .

“ఎందువల్ల?”

“ఏ..... ఏమీలేదు.”

“ఏం? నేను చూడకూడదా ఉత్తరం? ఇటులే.”

వకుళ నంకోచంతో చూచింది.

శ్రీమంత్ వదనం చాలా గంభీరంగా, అనుమానంగా వున్నది.

అదే అనురాగమున్న దంపతులై తే?

‘నేనెందుకా ఉత్తరం చూడకూడదు? ఇటులే’ అని భార్యను తరిమి తరిమి వట్టి బంధించి మరి తీసుకొంటాడు ఆ లేఖను.

ఇక్కడ అటువంటి కవింపుకే తావు లేకపోగా, మీదు మిక్కిలి అదేమైనా అనుమానాలకు కూడ తావు సీయించు.

మెదలకండా ఆ ఉత్తరాన్ని అతడి చేతులలో వుంచి, ఎవరో తరిమినట్లే లోవలి గదులలోకి పారిపోయింది.

అజాబును చదువుకొన్న శ్రీమంత్ నిర్విఘ్నడైనాడు.

వీల్లి కన్నులు మూసుకు పాలు త్రాగిన చందమైంది తన నటన అంతా.

తండ్రికి, శారదకూ కూడ తమ సంసార నాటకపు నిజస్వరూపం తెలిసి పోయిందా?

ఎంత లజ్జాకరమైన విషయం?

జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు-భేను... అరోజు....ఆఫీసువారు అల్లెలైతెచ్చి తెల్లవారదుండుమన లేవిన రోజు తానూ వకుళా వేర్వేరు గదులలో వుండడం తండ్రి గమనించినట్టు అనుమానాస్పదంగా, బాదగా చూచారు. మనసులో ఎంత మధన పడ్డారో-నోటితో అడగకుండా, చెప్పకుండా ఈ పరిష్కారం ఆలోచించారన్నమాట!

కానీ ...కానీ .. ఇవన్నీ మార్చగల మామూలు దెబ్బకాదు తన మనసుకు తగిలినది. అదొక మానసి ప్రణం. అందుకే మనసు వజ్ర సదృశ్యమై పోయింది.

శిలాసదృశ్యమై ఆలోచనతో నిలచిపోయిన అతడిని వకుళ పిలుపు మేల్కొలిపి తెచ్చింది ఈ లోకంలోనికి.

“స్నానంచేసి, భోజనానికి రావచ్చు. అన్నీ సిద్ధంగా వున్నాయి.” అనేసి మరలా వెళ్ళిపోయింది.

“హా! వద్దు”

దుస్తులై కూర్చుకోకుండా పోయి శయ్యపై కనులకు చేతులు అడ్డు వుంచుకు వడకున్న శ్రీమంత్‌ను జాలిగా చూచింది వకుళ.

మెదలకుండా వంట ఇంట్లోకి నడిచింది. చది నిమిషాల అనంతరం భోజనం వళ్ళెరంతో వచ్చిన వకుళ నవ్వుడికి శ్రీమంత్ కనలు విప్పి చూచాడు.

“ఎందుకు శ్రమ? వద్దన్నాను కదా” అంటూ లేచి కూర్చున్నాడు.

మాట్లాడకుండా వకుళ అతడి మంచం వద్దనే చిన్న బల్లవేసి పళ్ళెం, మంచి నీరూ వుంచింది.

“వద్దు. తీసుకుపో. ఆకలైతే నేనే వచ్చి తింటాను కదా?” తిరిగి పక్కమీద వాలాడు.

అతడి పాదాలచెంత కూర్చుని వకుళ మౌనంగా బూటు విప్పబోయింది.

“ఏమిటిది?” దిగ్గిన లేచి కూర్చున్నాడు.

“ఫర్వాలేదు.” వకుళ తన పని మానలేదు. “నీవు అలసి వున్నవుడు తల్లీ, తోబుట్టువూ, నొఖరూ-ఎవరైన సేవ చేస్తారు. ఆ ముగ్గురూ నీ చెంతలేరు. ఆ అన్ని స్వరూపాలూ కలసిన బంధం మనది”

“వద్దు. అటువంటి పనులతో ఎందుకు నిన్నునీవు కించ పరచుకుంటావు. ఆడవారి చేత యిటువంటి పనులు చేయించే వారిని, చేయించాలనే వారిని నేను ఆమోదించలేను.”

కాళ్ళు దూరంగా జరిపి, వారింపుగా వకుళ చేతిని పట్టుకున్నాడు.

“హూ. ఆదేశించి చేయించుకునే మ్రొక్కుబడి చాకిరి వెరు. అనురాగం తనకై తాను అందించే అపారాయత వెరు. కష్టమూ, సుఖమూ, సంతోషమూ, సమస్య అన్నీ అహర్నిశలూ పంచుకొనేది అర్థాంగి.”

“ఔను, అందుకే ఆడరణలేని సేవలు వద్దంటున్నాను!” అతడి వారింపును సరకు జేయక బూట్లు తీసి ప్రక్కన వుంచింది.

“ఇదిగో, ఈ గిన్నెలో చేయి కడుక్కుని భోజనం చెయ్యి శ్రీమంత్, ఎందుకు అనవసర ఆలోచనలతో శరీరాన్ని కూడ కృశింపజేసుకోవడం?”

“మరి నువ్వు?”

“తర్వాత”

“కాదు, వద, తర్వాత నీవొక్కతెవూ తింటావో లేదో నాకు తెలుసు. ఇద్దరం అక్కడే చేద్దాం.”

వకుళ కనుదోయి ఆశ్చర్యంతో మిల మిల లాడింది. తనకు తెలియకనే అతడు తనపై శ్రద్ధను పెంచుకొంటున్నాడు. తనపై అతడికి ఏవగించేమీలేదు.

ఇరువురికీ పీటలు వాల్చి వకుళ వడ్డిస్తోంటే అతడు త్వరగా స్నానం ముగించి వచ్చాడు.

రెండు దశాబ్దాలకు పైగా అమరు రూపకలతో పాఠకులను ఉర్రూతలూగిస్తున్న ప్రఖ్యాత రూపక శ్రీమతి ఆర్కాథూసి (జ్యోతి) కృష్ణార్జున రూపక

శ్రీమతి ఆర్కాథూసి (జ్యోతి) కృష్ణార్జున రూపక

తొలిసారి .. 15.00

కృష్ణార్జున రూపక	6.00	అంబికావనం	7.50	భక్తాచార్యం	12.00	చంద్రావళి	12.00
విక్ర	6.00	విక్రవానం	7.50	చంద్రావళి	12.00	చంద్రావళి	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	11.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00	కృష్ణార్జున రూపక	7.50	కృష్ణార్జున రూపక	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	12.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00	కృష్ణార్జున రూపక	10.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	15.00	కృష్ణార్జున రూపక	20.00	కృష్ణార్జున రూపక	10.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	10.00	కృష్ణార్జున రూపక	12.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	6.00	కృష్ణార్జున రూపక	12.00	కృష్ణార్జున రూపక	7.50	కృష్ణార్జున రూపక	6.00
కృష్ణార్జున రూపక	12.00	కృష్ణార్జున రూపక	10.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00	కృష్ణార్జున రూపక	6.00

మీరూపక రూపక పాఠకుల కొరత - మొదటిసారి ప్రకటించిన రూపకం 24 రోజులలో 1 రూపకం అమ్మినది 10.00 పంపిణీ - ఆర్కాథూసి V.P. పాఠకుల పంపిణీ.

వీటమీద కూర్చుంటూ అన్నాడు.

“జీతం—మనకు బాగానే సరిపోతోందా?”

“అఁ,”

“యేమో ఎలా నడుపుతున్నావో యేమో? నాకేమీ తెలియదు, నాన్నగారు కూడా లేరు.”

ప్రక్కనే కూర్చుంటూ అన్నది.

“నాకటువంటి నమస్కలేమీ వద్దు శ్రీమంత్, అన్నీ నేను సంభాళించుకో గలను.” అన్నది నెమ్మదిగా.

అతడు కృతజ్ఞతతో చూచి, భోజనాని కువక్రమించాడు.

“నాకు సాధ్యమైనంత వరకూ నీకు నమస్కలు కల్పింపక సుఖపెట్టాలనే ఈ వివాహం చేసుకున్నాను శ్రీమంత్. నిన్ను నమస్కలకూ, యితరుల నవాళ్ళకూ గురిచేసే దానను కాదు నేను” భోజనం ముగించిన అతడి చేతికి తువ్వలు అందించుతూ.

అతడు మౌనంగా చూచాడు మరింత వివరణ కొరకు.

“మామయ్యకు గానీ, శారదకు గానీ నేనేమీ చెప్పలేదనేది నీవు నమ్మితే చాలు, ఇటువంటివి నీగు విడచి ఒకరికి చెప్పకోలేము.” అంటూన్న ఆమె కంఠం ఒణికింది.

“హఁ” అంతరాంతరాలనుండి భారమైన నిట్టూర్పు వెలువడింది. “అటువంటి అనుమానాలు నీపై నాకు లేవు. నీ ఓర్మి నాకు తెలుసు”

తన గదిలోనికి నడకపోతున్న అతడిని నీల సంగా చూచింది వకుళ.

“ఔను, నా కన్నీరు తుడవ వలసిన అవసరం అతడికేమిటి? మనసున తిప్పవేసుకు కూర్చున్న శశిరూపం ఈ జన్మకు బహుళః ఆ వీడం దిగడేమో?”

వకుళ ఎదుట గాంభీర్యం నటించిన శ్రీమంత్ తనలోలాను వగచసాగాడు.

“శశి! ఎటూకాని దౌర్భాగ్యదశకు గురిచేశావు నా మనసునూ, జీవితాన్నీ. నిన్ను మరువలేను, నీ చెల్లెలిని ఆదరించలేను, ఆమె ఒక పరిచితురాలు, అంతే అంతకంటే దగ్గర స్థానం ఈయలేకున్నా నామెకు. ఆమెను చూచి నా మనసు అలరదు; నా ఎవ పొంగదు, శరీరం తహ తహలాడదు. నేనేం చేయను? నాతో బాటు అమాయకురాలు కూడ చిత్ర హీనకు గురి ఔతోంది!

31

“శ్రీమంత్, నాన్నగారెందుకో నిన్ను రమ్మన్నారు. ఇందాక మేడమీది నుండి చెప్పారు.”

“అఁ, నాకూ వసుంది ఆయనతో, రా నువ్వు కూడా.”

“ఎందుకూ? నేనువనే ఏదో రగడ జరిగి తీరుతుంది.”

సంగ్రహ పుకడిన

బి.కెం.పాస్సెన 24 సం॥ వయసు కచ్చి
అందమైన యువకుడు ప్రసన్నమైన ఉద్యోగం
శ్రమకెను. జీతం కక్షీసం రు..800/- రూ॥ ఉండాలి
వివరాలకు క్రింద సంతుకం జాబును సంప్రదించు.
భవ్యయుక్త్యర్థి.

“జరగనీ.”

“అయినా ఏమిటి వని?”

“ఇదిగో జీతం ప్లస్ బోనస్.”

“చాలా వచ్చిందే!”

“అఁ. కంపెనీకి లాభాలు బాగా వచ్చాయి. నర్సిన్ ను బట్టిగాక తెలివిని బట్టి ఒక్కొక్కరికి ఒక్కోరీతిగా యిచ్చారు, ఇంక్రిమెంటు కూడా.”

“అండే?”

“అంటే నా జీతం కూడ పెరిగింది. ఇకనుండి ఎనిమిది వందలు.”

వకుళ వదనాన్ని ఆనందం ఆక్రమించింది.

“కంగ్రాచ్యులేషన్స్.”

విన్మయంగా చూచాడు శ్రీమంత్.

“ఎందుకూ? అపీను వాళ్ళంతా నిన్నభినందిస్తున్నారు.”

“ఏం?”

“భార్య వచ్చేముందు ఉద్యోగం వర్మెనెంట్ అయ్యిందీ; వచ్చాకా ఇంక్రిమెంటు వానజులులా వచ్చిందీ అని.”

వకుళ నీగుగా శల వాల్చింది.

“మీ శ్రమకు ఫలితం. నాదేముందీ? అయితే నాన్నగారి దగ్గర వనేమిటి? ఇది చెప్పానా?”

“ఔను, చెప్పాలి, ఆ డబ్బులో ఒక వెయ్యి మీ నాన్నగారి కివ్వాలి, మిగిలిన దానితో ఈనెల ఇల్లు జరపలేవా?”

“నాన్నగారి కెందుకూ?”

“ఈ యిల్లు అమ్మి—అదే—శారద వివాహమై ఎంత కాలమైందీ? ఆర్నెల్లు, ఔనా?”

“మరి నెలకు రెండు వందల చొప్పున అయిదు నెలల అద్దె వెయ్యి కాదా? ఈ నెలది తర్వాత ఇవ్వవచ్చు”

క్షణాలలో వకుళ వదనం వివర్ణమైంది. ఏదో చెప్పాలనుకుంటున్నట్లు పెదవులు ఆడుకుంటున్నాయి. కానీ మాట రావడంలేదు.

అంత వరకూ కిటికీ వద్ద నిలచి బయటకు చూస్తూ మాట్లాడుతూన్న శ్రీమంత్ వకుళ మోనంలో ఆమె నమాధాన మేమిటో తెలియక యిటు తిరిగి చూచాడు.

“నిగ్రహించుకున్నా ఆగని నెలయేళ్ళుదుమ్మకుతున్నాయి ఆమె కపోలాలవై”
“ఏం? ఏమిటది?”

“నాన్నగారు బాధపడరా శ్రీమంత్? యింటికి మనం యింత దూరమై పోయామా?”

“అలా బేరిగా మాట్లాడకు వకుళా, నేను బాధపడడం మాత్రం నీకు యిష్టమా? ఆ రోజు మీ అమ్మగారూ, అక్కా ఏమన్నారు? మామగారింట వుంటున్న వాడవూ, అంతస్తూ అదీ యిదీ అని మాటలనలేదా?” ఆనాడే నిశ్చయించుకున్నాను అద్దె చెల్లించాలని, ఇదిగో యిప్పుడు వచ్చింది.”

“అమ్మా అక్కలమాటలకు హద్దులేమిటి? నాన్నగారు అనలేదుకదా శ్రీమంత్?”

“మరో విధంగా ఆలోచించు, ఆయనకు అమ్మివేసిన యింట మనం అప్పునంగా వుండవచ్చా?”

కనులు తుడుచుకు, తలఎత్తి తీవ్రంగా అన్నది.

“అయితే అలా ఆలోచించ వలసినవి చాలా వున్నాయి. ఈ ఆస్తులన్నీ వాళ్ళ కట్టబెట్టటోతూన్న చెవరికి? ఏం నాకు యింటి మీద హక్కులేదా?”

“వకుళా!”

“ఓ! సారీ శ్రీమంత్! నా మాటలో తప్పు లేదు,”

“తప్పులేదులే, కానీ మీ నాన్నగారు సీకేమిస్టారో ఇవ్వరో అది తర్వాత తేలేది. ఇవ్వవలసిన బాధ్యత వారి కున్నదనుకుంటే ఇస్తారు, లేకుంటేలేదు. అది నీకు సంబంధించిన సమస్య, కానీ నాకర్హాన్ని దానితో లంకె పెట్టవద్దు, నేను నా కుటుంబ పోషణా, వసతి సౌకర్యమూ నారెక్కంతో ఏర్పరచుకొనగలగాలి. వురుషునిగా అది నా బాధ్యత, అదే నాకు గౌరవం. పరాధారంగా బ్రతకరాదు ఎంత చిన్న విషయం లోనూ.”

వదే వదే కనులు తుడుచుకుంటూ నేల చూపులు చూస్తూన్న వకుళను పరిశీలనగా చూచాడు, మాటలు ఆవి,

“ఏం, మాట్లాడవేం?”

“.....”

“శ్రీమతి శ్రీమంత్ తనభర్త అభిమానంతోనూ ఆశయాలతోనూ ఆడుకుంటుందా?”
(నశేషం)

సాంస్కృతిక సమావేశాలు-విశేషాలు

సాంస్కృతిక కార్యక్రమం

సవత్ నగర్ సాంస్కృతిక సంఘం, నటరాజ సాంస్కృతిక కళాసమితి సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈ మధ్యనే హైదరాబాద్ కమ్యూనికేషన్ లో సాంస్కృతిక కార్యక్రమం జరిగింది. సత్య హరి కమ్యూనికేషన్స్ ప్రదర్శించారు.

హరికమ్యూనికేషన్స్ నటించిన శ్రీ కె. సత్యనారాయణ, విశ్వామిత్రుడిగా నటించిన శ్రీ సుబ్బారావు, నటత్రుడిగా నటించిన శ్రీ మహమ్మద్ ఖాసిం ఎంతో చక్కగా చేశారు. వీళ్ళచేత అంత బాగా నటించేవిన దర్శకుడు శ్రీ కె. బిలచేట్ నిర్దేశించిన సామ్రాట్ సృష్టించిన అతిపాతకం....

అంతటిని నిర్వహించిన వారు ఈరంగి కళారామయ్య.

కథాసాహితీ

హైదరాబాదు

ఆ మధ్యన కాళివట్నం రామారావు గారికో హైదరాబాదులోని సామాజిక చైతన్యంగల కథా రచయితలు కొంత మంది ఇష్టాగోష్ఠి జరిపారు. వర్తమాన కథా సాహిత్యం గురించి, దానిలోని విభిన్న ధోరణులను గురించి చర్చించడం జరిగింది. కథా రచయితల సమన్వయం గురించి మంచి కథలు అతి తక్కువగా రావడం గురించి చర్చించుకోవడం జరిగింది.

మంచి కథని పెంపొందించేందుకు రచయితలకు ఒక వేదిక అవసరమని భావించి 'కథాసాహితీ' అనే వేదికను ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. రచయితలు మంచి కథలు రాసేందుకు, పాఠకులకు మంచి కథలపట్ల అభిరుచి కల్పించేందుకు కృషి చేయాలని నిర్ణయించుకోవడం జరిగింది.

ఈ వేదిక సామాజిక అవసరాలను, సమాజాభివృద్ధిని కాంక్షించే రచయితలకు అండగా నిలుస్తుంది. పెదభోగంబులకు వ్యతిరేకంగా మంచి కథలను అందిస్తుంది. పాఠకులలో ఉత్తమాభిరుచులను పెంచుతుందనే ఈ లక్ష్యాల దృష్ట్యా కథా సాహితీ వేదిక తరపున 'కథ' అనే బులిటెన్ వెలువరించాలనుకుంటున్నాడు ప్రై లక్ష్యాలతో ఏకీభవించే రచయితలు సభ్యులుగా చేరి వేదిక కార్యక్రమాలు అందడందలు అందించాలని మనవి చేస్తున్నారు.

కథా రచయితలే కాక సంస్థలు, సామూహిక పరులు తమ సహాయ సహకారాలు అందిస్తారని ఆశిస్తున్నారు తెలుగులో మంచి కథలు వెలువడానికి జరిగే కృషిలో పాలు పంచుకోవలసిందిగా విజ్ఞప్తి.

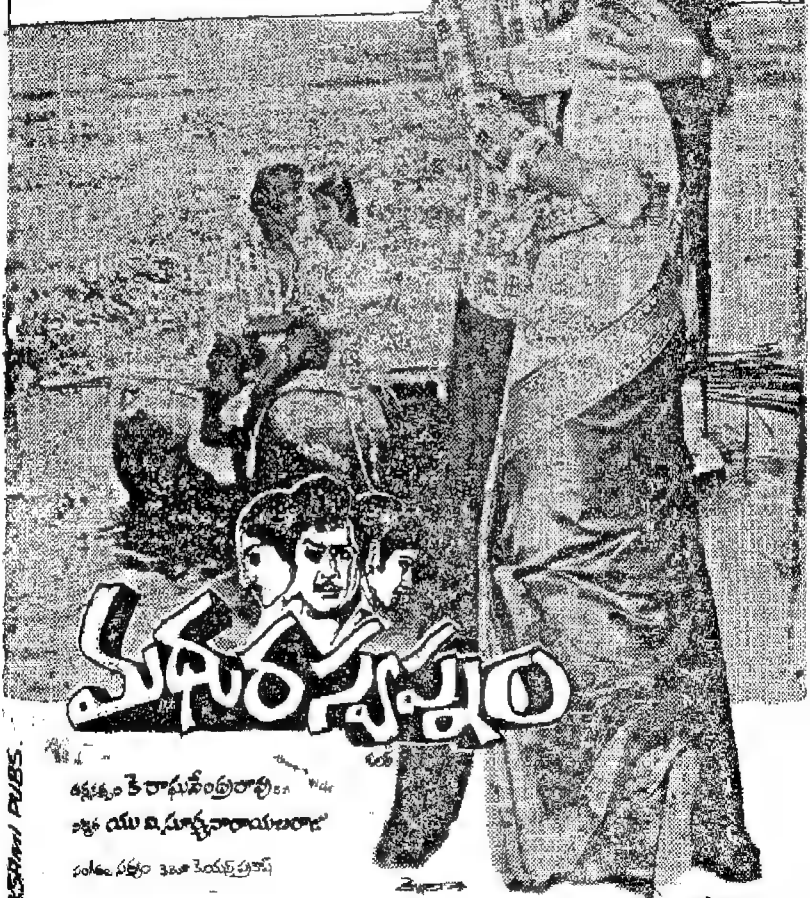
చంద్ర, ఎం. పార్థసారథి, బి. నరసింహారావు, కె. కె. మీనన్, వీరభద్రరావు వమ్మి గారితో ఒక ఎడిటోరియల్ బోర్డుని, ప్రైజర్ గా లిపారియా గారిని ఎన్నుకోవడం జరిగింది. అద్రసు: కన్వీనర్, 1-8-1/117, సూర్యానగర్, చిక్కడపల్లి హైదరాబాదు.

జీవితంలో మధురస్వప్నాలకు
విస్త్రవికతను జరిగే
కనవత్తర సంఘర్షణ!

సృష్టించబడిన సమయం

గానకృష్ణా మూవీస్

మధురస్వప్నం

అక్షయ కె రాఘవేంద్రరావు
జ్యోతిష విశ్వానాథాచార్యులు
సంకలనం 3వ భాగం

LAKSHMI PUBL.

చిత్రరంగం

ప్రీవర్న్స్ ఫ్రంట్ బహుమతి

1915 సంవత్సరానికి ప్రీవర్న్స్ ఫ్రంట్ బహుమతి ఈ యేడు ఉగాది నాటికి నిర్ణయిస్తారు. బహుమతి విలువ 500 రూ. 1972, 980, 981 సంవత్సరాల్లో ప్రకటించిన ప్రీవర్న్స్ కావ్యానికి యీ బహుమతి పొందే అర్హత వుంటుంది. దీని కోసం తమ కావ్యాలు పంపదలచిన వారు, ఫిబ్రవరి చివరి తేదీలోగా 4 కాపీలు పంపాలి. చిరునామా—ప్రీవర్న్స్ ఫ్రంట్, ఎం. సి. 18 మల్క్ పేట కాంపి, హైదరాబాద్-28. పంపని వారి కావ్యాలు కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. కాని నిర్ణేతం దృష్టికి రాక పోయేవి ఉంటాయేమోననీ యీ విధంగా కాపీలు కోరుతున్నాం. కాపీలు పంపడానికి అవకాశం లేనివారు కావ్యం పేర్లు, ప్రచురణ సంవత్సరం, కవి, వయస్సు, మొదలగు వివరాలు పంపవచ్చు. వివిధ కవుల రచనలకల పంకలనాలు బహుమతి పరిధిలో లేవు. ఏక కర్తృకమైన మినీ కవికా సంపుటాలు గూడ బహుమతికి అర్హములు ఈ బహుమతి యువకులకు ఉద్దేశించి నటువంటది.

—కుందురి

స్త్రీలకోసం...

మేము నేడు స్త్రీలకు వున్న సమస్యలపై స్త్రీలే వ్రాసిన కవితలను ఒక సంపుటిగా ప్రచురించ దల్చాము. ఎన్నికయిన వ్రాసిన కవితకు పారితోషికం వుంటుంది. కావున ఆఖరుచి గల స్త్రీలు తమ తమ కవితలను తగిన పోస్టేజీ స్టాంపులతో మరియు తమ పాస్ పోర్ట్ పై ఒక ఫోటోతో సహా మార్చి 15వ తేదీలోగా పంపగలరు. స్టాంపులు ఒక

వర్సని కవితలు త్రిప్పి పంపుట సాధ్యపడదు.

మా అడ్రస్

యం. డి. షఫీయోద్దీన్
జనరల్ సెక్రటరీ
అభ్యుదయ సాహితీ సమితి
గంగాఖిసేన్ లాస్
ఖమ్మం జిల్లా
కొత్తగూడెం-507 101.

హైదరాబాదు — లలిత మ్యూజిక్ అండ్ థాన్స్ కాలేజీ నిర్వహిస్తున్న అఖిల భారత సంగీత సృష్ట్య పోటీలు.

కర్ణాటక గాత్రం — విజ — సీనియర్స్
— జూనియర్స్
భరతనాట్యం — కూచిపూడి — సీనియర్స్
— జూనియర్స్
లలిత సంగీతంలో పోటీలు — విశేష లకు నగదు బహుమతులు — పీల్చు యివ్వబడును.

బహుమతి ప్రధానం జరిగే ఉత్సవం మే నెలలో జరుగుతుంది. ఈ ఉత్సవంలో శ్రీ నటరాజ రామకృష్ణ, శ్రీ ఎమ్. బాల మురళీకృష్ణ, శ్రీమతి అమృత, శ్రీమతి శ్రీరంగం గోపాలరత్నం గారిని సన్మానిస్తారు.

వివరాలకు:

శ్రీ యండమూరి నత్యనారాయణ
(అకాకవాణి అధ్వర్ ట్రైజర్)
సీ-49, వనస్థలిపురం
హైదరాబాదు-500 881

అవే చిరునామాకు రు. 6/- లు మని యార్జర వేసినచాకి ప్రాస్పెక్ట్ మరియు అప్లికేషన్ పంపబడును.

శ్రీ పండిరి మల్లికార్జునరావు మృతి

పముఖ స్వాతంత్ర్య యోధుడు, పాత్రికేయుడు ఆంధ్ర సంస్కృత భాషలలో పండితుడూ అయిన శ్రీ పండిరి మల్లికార్జున రావు తన 79వ యేట డిసెంబరు 28వ తేదీన మద్రాసులో గుండె పోటుతో మరణించారు.

శ్రీ మల్లికార్జునరావు రాజమండ్రిలో 1908న జన్మించారు. ఇరవై సంవత్సరాల వయసులోనే గాంధీజీ పిలుపు నందుకుని స్వాతంత్రోద్యమంలో పాల్గొన్నారు.

1921లో విదేశీ వస్త్ర బహిష్కారం, సహాయ నిరాకరణోద్యమాలలో పాల్గొని అలహాబాద్ లో తైలుఖ్ అనుభవించారు.

ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు. 1947లో రాజమండ్రి నుండి "సుభాషి" మాస పత్రికను ప్రారంభించి రెండేండ్ల పాటు నడిపారు. తొలుత కాంగ్రెస్ వాదిగా జీవితం ప్రారంభించిన శ్రీ పండిరి మల్లికార్జునరావు తదనంతరం కమ్యూనిస్టుగా మారారు.

1988లో మద్రాసు వచ్చి స్థిరపడ్డారు.

గడర్ వీరుడు దర్శి చెంచయ్య, దేశభక్తులు శ్రీ వి. ఎన్. శర్మ సాన్నిహిత్యంతో "ఇంటి విజ్ఞానమాల" ప్రచురణ సంస్థను స్థాపించి అభ్యుదయ సాహిత్య ప్రచురణకు దోహదం చేశారు. 1948లో మద్రాసు నుంచి "కన్నెర" మాసపత్రికను ప్రారంభించి 1955 వరకూ ఆ పత్రికను నిర్వహించారు. భాషాసమితి కార్యదర్శిగా మద్రాసులోని తెలుగు సాంస్కృతిక కార్య కలాపాలకు దోహదం చేశారు. మద్రాసులోని తెలుగు సంస్థలన్నిటితో అయనకు సంబంధం వున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అభ్యుదయ రచయితల సంఘం మద్రాసు శాఖ కార్యవర్గ సభ్యునిగా, ఆ సంస్థ నిర్వహించిన సాహిత్య కార్య కలాపాలన్నిటిలో పాల్గొన్నారు. జీవిత చరమాంకం వరకు ప్రగతి శీలిగా నిరీశ్వర వాదిగా ప్రజాహిత కార్యక్రమాలకు చేదోడుగా వున్న శ్రీ పండిరి మల్లికార్జున రావు మృతికి అభ్యుదయ రచయితల సంఘం మద్రాసు శాఖ సంతాపం ప్రకటించింది.

సి ని మా

ఫి ల్మో త్స వ్ - 82

ఫిల్మోత్సవ్ 82 లో మొదటి వారంలో చూపబడిన హాంకాంగ్ చిత్రం "ఫాదర్ అండ్ సన్" ఆంశం మనసుల్ని ఆకట్టుకుంది. తండ్రి - కొడుకుల - యీ చక్కటి కథను ఫ్రాంజ్ యుక్ పింగ్ డైరెక్టుచేశాడు.

తండ్రి "లాసాన్ మేక్" నానా తంటాలూ పడతాడు కొడుకు "కా హింగ్ సు" చదివించడానికి. "కా హింగ్"కు చదువుమీద ధ్యానలేదు. బడి ఎగ్గొట్టేసి సినిమాలు చూడం, చెడు తిరుగుళ్లు తిరగడం, యింటికి ఆలంబంగా వచ్చి తండ్రివద్ద సీవాటు తినడం "కా హింగ్"కు పరిపాచైపోయింది. "కా హింగ్"కు "సయ్ కుంగ్" అనే కుర్రాడితో స్నేహం కుదురుతుంది. ఇద్దరూ ఎక్కడికి వెళ్ళినా కలిసికట్టుగానే వుంటారు. ఏది చేసినా - ఆఖరికి ఇళ్లు తగలబెట్టడానికి కూడా యిద్దరూ కలిసే చేస్తారు!

"సియ్ కుంగ్"కు తల్లిలేదు. తండ్రిని జైలులో పెట్టారు. "సియ్ కుంగ్" అనాథ శరణాలయానికి వెళ్ళవలసి వస్తుంది. తన మిత్రుడు "కా హింగ్" నుండి వీడ్కోలు తీసుకోడానికి వస్తాడు!

సియ్ కుంగ్ :- మానాన్నని వళ్ళి జైల్లో పెట్టారు! నేను అనాథ శరణాలయానికి వెళ్ళిపోతున్నాను!

కా హింగ్ :- ఐతే నువ్వు నన్ను విడిచి వెళ్ళి పోతున్నావన్నమాట! మరి నిన్ను నేను కలిసేదెప్పుడు?

—దీనికి సమాధానంగా—

సియ్ కుంగ్ :- మీ నాన్నని జైల్లో పెట్టి నవ్వుడు!!" అని అంటాడు!

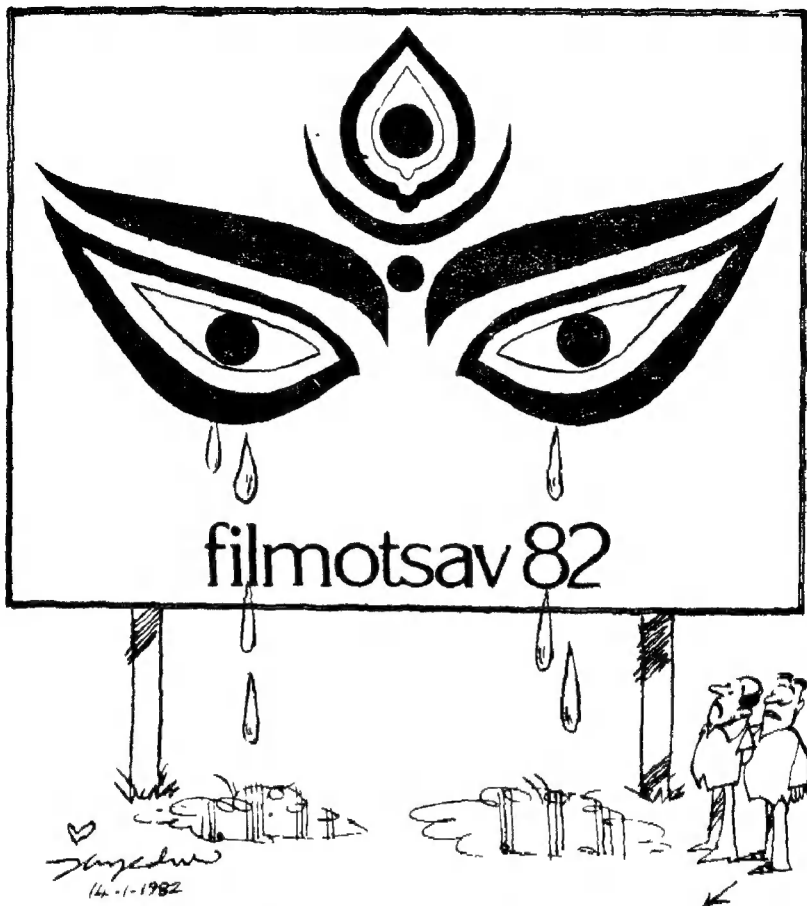
ఇద్దరి కుర్రాళ్ళు మధ్య జరిగిన యీ సంభాషణ ప్రేక్షకుల మనసుల్లో హత్తుకు పోయింది.

—జయదేవ్.

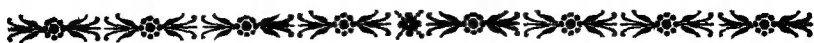
పొరపాటు

డీలక్స్ వట్టికేవన్నీ, విజయవాడవారి ప్రకటనలో ఫిబ్రవరి సంచికలో శ్రీమతి మాదిరెడ్డి సులోచనగారి నవల "8000" కాపీలు....బదులు 800 లుగా పడినందుకు చింతిస్తున్నాము.

—జ్యోతి

మొదట్నుంచీ ఫిలిమోత్సవం
 ఆశించినంత ఆవుప్తీనివ్వలేదు!! పైగా
 జనవరి 14 న "రేటింగ్ సదస్" లో
 గాంధీవలు జరిగాయి!!! అందుకే
 ఆ రేన్యీరు!!!

! కార్టూన్ ఇష్టాలకో శుభవార్త!

మానవత్రిక ప్రప్రథమంగా నిర్వహిస్తున్న

‘కార్టూన్ పోటీ’

బ హు మ తు లు

(1) ఒకే విషయం (Subject) పై కార్టూన్లు 10 కి మించకుండా వుండాలి.

మొదటి బహుమతి **300 రూ.**

రెండవ బహుమతి **200 రూ.**

మూడవ బహుమతి **100 రూ.**

2) ఇక, ఏడి కార్టూన్లకి

మొదటి బహుమతి **200 రూ.**

రెండవ బహుమతి **125 రూ.**

మూడవ బహుమతి **75 రూ.**

ని బ ం ధ న లు

1. కార్టూన్ నైజా మా వప్రికలో 10x6 సెం. మీ. వచ్చేలా వుండాలి.

2. బహుమతి పొందని కార్టూన్లు ప్రచురించే హక్కు వుంది మాకు,

3. గెలుపొందని కార్టూన్లు తప్పి వంపబడవు.

4. పోటీ విషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.

5. కాపీ కార్టూన్లు పోటీకి అంగీకరింపబడవు—ఆ ‘హామివత్రం’ విధిగా జతపరచాలి. కవర్ మీద “కార్టూన్ పోటీకి” అని రాయాలి.

మాకు కార్టూన్లు చేరవలసిన అఖరు తేదీ మార్చి 31.

Edited & Published by V. Leelavathy Raghavaiah, at 1-8-4/1/1
Chikkadpalli, Hyderabad-20 & Printed by P. Ramakrishna at
Raghava Printers, 1-8-4/1/1 Chikkadpalli, Hyderabad-500 020